לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ה', ח' בכסלו תשמ"ו, 21 בנובמבר 1985 / שנה מ"ג מס' 12891 / המחיר —.630 שקל כולל מע"מ

ננסי וראיסה — בהופעה משותפת בטלוויזיה הסובייטית

מוסקווה. — צופי הטלוויזיה הסובייטיים, יכלו לראות אמש, לראשונה מראשית ועידת־הפיסגה, את ראיסה גורבצ'וב וננסי רייגן יחדיו, לרגל הנחת אבן־הפינה למוזיאון הצלב־האדום הבין־לאומי.

הטקס הוקרן במהדורות החדשות של הערב, שפתחה בדו"ח על שיחות־הפיסגה בין שני המנהיגים בז'נבה.

עיתון הערב הממשלתי „איזבסטיה", כתב בידיעה מז'נבה, כי עצם העובדה שרייגן וגורבצ'וב „לחצו ידיים, חייכו והחליפו דברי נימוסין הייתה.. סימן מעורר". (ע"צ עדי)

נשיא בריה"מ הוזמן וכנראה יבקר בארה"ב

תחומי הסכמה נרחבים בפיסגה; רייגן ידווח היום למנהיגי נאט"ו

תיתכן פגישה נוספת הבוקר ● גורבצ'וב מכנס מסיבת־עיתונאים בין־לאומית ● לא ברור אם תהיה הודעה משותפת ● רק זכרונם של הנשיאים מאפשר רישום תוכן השיחות הפרטיות ● שמרנים בארה"ב חוששים מהמגעים הלבביים בין הנשיאים

מאת כתבי „רוייטר" וסוכנות הידיעות הצרפתית

ז'נבה. — הנשיא רייגן אמר אמש, כי ישוב וייפגש „קרוב לוודאי" הבוקר, עם גורבצ'וב.

רייגן לא פירט את הנסיבות של פגישה נוספת אפשרית זו. קיימות שלוש אפשרויות: ישיבת עבודה נוספת (פנים־אל־פנים או מורחבת), טקס פרידה רגיל, או מסיבת עי־תונאים משותפת לרייגן ולגורבצ'וב.

שני המנהיגים נועדו אתמול לשתי פגישות פרטיות ממושכות, בעוד שעוזריהם נשאו־ונתנו בנפרד, כדי לסכם את שני ימי הדיונים על פירוק הנשק, זכויות האדם, קשרים בין שתי המדינות וסיכסוכים אזוריים.

מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב אמר אמש, כי הוזמן על־ידי הנשיא רייגן לבקר בארה"ב.

על השאלה, אם יבקר בארה"ב בשנה הבאה או ב־1987, סירב גורבצ'וב להשיב וציין, כי יש להציג שאלה זו במסיבת העיתונאים, היום לפני הצהרים.

רייגן וגורבצ'וב, התקדמו יפה בישיבה הרישמית האחרונה שנערכה אמש, אך ביקשו מעוזריהם להמשיך בדיונים ולדווח להם עוד בלילה — מסר דובר הבית־הלבן, לארי ספיקס.

שני המנהיגים נועדו כשלוש שעות אחה"צ, אולם האיפול המלא על מסירת מידע, שהוטל כאשר נפתחה ועידת הפיסגה ביום שלישי בבוקר, נשאר בתוקפו.

„הושגה התקדמות טובה, אך נותרה עוד עבודה", אמר ספיקס לעיתונאים.

הודעה משותפת?

דובר הבית־הלבן אמר: „יש תחומי־הסכמה נרחבים ותחומים אחרים שבהם יש עוד לדון לגבי הצורה והתוכן".

גורבצ'וב יקיים מסיבת עיתונאים הבוקר, בשעה 11.00 (לפי שעון ישראל), אך ספיקס לא הבהיר איך ידווח רייגן על תוצאות הפיסגה. ספיקס העלה אפשרות, כי „נוכל לפרסם הודעה משותפת של המנהיגים", אך ציין כי זו רק אופציה אחת מבין האופציות הנשקלות עתה.

הדובר סירב לפרט את התחומים שבהם הושג הסכם וסירב לדון בנושאים משמעותיים אחרים.

פקידים אמריקנים אמרו, כי יתכן שהסכמים זוטרים בתחומים כגון חילופי־תרבות וחילופים קונסולריים, גבולות ימיים והסכם־תעופה, יהיו מוכנים לחתימה בתום הפיסגה.

דיווח לנאט"ו

הנשיא רייגן ידווח היום בבריסל ל־12 ראשי־הממשלה של ברית נאט"ו על שיחותיו בז'נבה, אמרו דוברי נאט"ו.

אחרי־הצהרים יישב רייגן בראש מושב מיוחד של מועצת נאט"ו, שיימשך שעתיים.

לאחר מכן יטוס לוושינגטון, כדי לדווח לקונגרס על שיחות ז'נבה.

שליחים ל־5 יבשות

שיחות הפיסגה הראשונות בין מעצמות־העל מזה 6 שנים, הצטיינו ביחסים טובים במידה מפתיעה, בין רייגן וגורבצ'וב. הם „קיימו קשרים טובים ביניהם ובעליל הרגישו טוב זה עם זה", הסביר הדובר האמריקני, ספיקס, על רקע הפגישות הרבות בארבע־עיניים שנערכו ביניהם.

שליח סובייטי יבוא לפאריס לדווח על הפיסגה, מסר אמש שר החוץ הצרפתי רולאן דימה.

הבית־הלבן הודיע, כי שליחים מיוחדים של הנשיא רייגן יבקרו בחמש היבשות, כדי לדווח על תוצאות הפיסגה.

הדיווח של רייגן לבעלי בריתו בנאט"ו הוא במסגרת המדיניות האמריקנית של העברת מידע מיידי בכל האפשר לבנות־בריתה של ארה"ב — מסר מדינאי בכיר של

(המשך בעמוד 16)

שתי נשים סוקרות את הכותרת הראשית בעמודו הראשון של „פראבדה", במוסקבה: גורבאצ'וב נפגש עם רייגן — אומרת הכותרת. זוהי הפעם הראשונה שתמונתו של רייגן מופיעה בעמודו הראשון של פראבדה (תצלום: אי.פי.)

תקציב חדש לכלכלה בצרות ● עמוד 2

החקלאים „חיפשו" את נחמקין ● עמוד 4

הליכוד נגד וייצמן בפרשת חוקי הבנייה ● עמוד 20

ההפצצה בתוניס דחתה יחסי ספרד—ישראל ● עמוד 17

„טיים" מתקן תביעתו נגד שרון ● עמוד 18

היכן ה„ספק" בהנחיות הטבילה של האתיופים ● עמוד 3

פרס לא רואה עצמו מדבר עם אסד ● עמוד 3

תקציב בלימה ולא צמיחה

הצעת התקציב המוצעת על־ידי האוצר לשנת 1986, היא שמרנית ומהווה המשך למדיניות הבלימה העכשווית. חידוש הצמיחה הכלכלית אינו מהווה יעד לתקציב גם בשנה הבאה, אלא מדובר־פה רק „ביצירת תנאים לצמיחה" בעתיד הרחוק יותר.

במקום עידוד השקעות יצרניות במשק, מעדיף האוצר צבירת מטבע־חוץ בסכום של 800 מיליון דולר. כלומר, הסיוע האמריקני המיוחד לא ינוצל להגדלת המשק אלא לצבירת יתרות והקטנת החובות למועדים קצרים. יש בכך ביטוי של חוסר־אמון של קובעי המדיניות, בכושרו של משק מוגדל להחזיר בעתיד את חובותיו. לכן מוצע בתקציב קיצוץ האשראי הממשלתי לפיתוח המשק ולעידוד הצמיחה, מ־800 מיליון דולר השנה ל־200 מיליון דולר. ספק רב אם קיצוץ מתוכנן זה תואם את התחשיב של גידול ההשקעות בכ־6 אחוזים.

גם מדיניות השכר המוצעת והמהווה בסיס להצעת התקציב, נוגדת את האינטרסים של השכירים. ההצעה מדברת על ייצוב השכר הריאלי ברמת השחוקה, על אף שגם לדעת ראשי האוצר הוא נמצא בשפל בלתי־סביר, מבחינה כלכלית וחברתית כאחד. למעשה, מדובר שוב בהורדת השכר ברוטו על־ידי שימוש בפיתוי של רפורמה במיסי־ההכנסה במקום תוספת ישירות לשכר. רפורמה במיסוי תשמש, על־פי הצעת האוצר, חלק מחומר על הסכמי השכר באפריל, והיא מלווה באיום לשחוק כל תוספת שכר נומינלית על־ידי ביצוע מיידי של פיחות מקביל בשער השקל.

גם רפורמה במיסוי כשלעצמה, עדיין מותנית בקיצוץ ההוצאות בתקציב בסכום של 500 מיליון דולר, לו מתנגדים רוב חברי הממשלה.

בתוך הקיצוצים המוצעים, כלולים 105 מיליון דולר בסובסידיות, 53 מיליון דולר בחינוך, 38 מיליון דולר בבריאות, ועוד כ־56 מיליון דולר בתשלומי העברה ובשירותים אחרים. כלומר, 250 מיליון דולר יהוו נטל מיידי על הוצאות השכירים וייקרו את מחייתם. מכאן, שעל־פי תוכנית האוצר, השכירים יממנו מעצמם את ההטבות במיסי ההכנסה, על־ידי הגברת המיסוי העקיף שיוטל על אותם השכירים עצמם.

הרפורמה המוצעת במיסוי ההכנסה, תחול על שכירים ומעסיקים כאחד. השלוחים, במקום תוספת־שכר שתשולם על־ידי מעסיקיהם על חשבון חלקם, במצה, יתחלקו עימם בהטבות המס. מכאן שההסתדרות לא תוכל לתת את ידה להצעה משונה מסוג זה. קיים גם חשש מוצדק, כי כל גרעון שיווצר בביצוע התקציב, יגרום לשחיקת הטבות המס, כפי שזה קרה לאחר ועדת בן־שחר.

בשוק ההון מנסים האוצר ובנק ישראל לייצב את הריבית הבלתי־סבירה של כ־6 אחוזים בחודש, ובמקביל תשולם ריבית גבוהה עבור חסכון לזמן קצר. לכך מתחרה האוצר בעצמו בגיוס כספים לטווח בינוני וארוך ומונע כל אפשרות מגופים כלכליים לגייס כסף להשקעות, מהציבור או מהבנקים.

הצעת התקציב שתובא לדיון ראשוני בממשלה בישיבה הקרובה, מבטלת את הבטחות הממשלה, כי לאחר תקופת ייצוב קצרה יתחיל בשנה הבאה עידן הצמיחה. היא גם מוכיחה, כי קשה, מבחינה פסיכולוגית ומחשבתית, לעבור מהנורמות השמרניות של בלימה, קיצוצים ודיאטה, למדיניות של פיתוח וצמיחה. האיזון התקציבי מונח מאד וכל משב־רוח עלול לזעזע אותו. קשה לצפות ציפיות חיוביות לתוכניות הכלכליות המשמשות יסוד להצעת תקציב זו.

התקציב לאישפוז בכירים בחו"ל נוצל כולו — והם עדיין לוחצים

חלק גדול מהזכאים — חברי כנסת, שופטים, שרים, שרים לשעבר, ראשי אגפים באוצר, רבנים ראשיים, חברי בית־הדין הרבני העליון (כולל נשים וילדים עד גיל 18) — עושים שימוש מלא בחוק

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

190 מיליון שקל — כל הסכום שהוקצב עבור נסיעות שרים והיבוים לקבלת טיפול רפואי בחו"ל בשנה זו — נוצל. מסתבר, שהשרים, השרים לשעבר, המנכ"לים, השופטים וחברי־הכנסת, עושים שימוש מלא בחוק המאפשר להם קבלת אישפוז ושירותים רפואיים בחו"ל. שר מסוים, ששר הבריאות סירב לנקוב בשמו, ביקש מימון הוצאות נסיעת ניתוח ואישפוז בחו"ל בסכום של 50 אלף דולר, וח"כ ביקש טיפול רפואי בסכום של 70 אלף דולר.

נודע גם: כי ראשי האגפים באוצר נהנים גם הם מן ההטבה בחוק, הכוללת את הממונה על הכנסות המדינה, ראש אגף התקציבים, החשב הכללי, נציב מס־הכנסה ורבים אחרים.

הם נזקקים אמנם לאישורה של הוועדה שהסמיך שר הבריאות, הממליצה באשר למידת נחיצותו של הטיפול האמור. אולם, מאחר ולוועדה סמכות לייעץ ולא לקבוע, מפעילים הנוגעים בדבר לחצים על שר־הבריאות, שיאשר את נסיעתם לחו"ל.

זכות־יתר הזאת שמורה גם לרבנים הראשיים, לחברי בית־הדין הרבני העליון, לשרים לשעבר, לרעיותיהם ולילדיהם (עד גיל 18) של כל האמורים לעיל.

מזכיר המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה, אמריקו זינגר, פנה אתמול במברק לשר הבריאות, מרדכי גור, ותבע ממנו לחשוף את שמות השרים וחברי־הכנסת אשר לחצו עליו לקבל אישור לטיפול רפואי בחו"ל.

„לציבור יש זכות לדעת מיהם נבחריו המטיפים לקיצוצים ולהורדת רמת־החיים בפומבי, ובחדרי חדרים מנסים להפיק טובות הנאה ולהדק את חגורת־המושב במטוס, בדרכם לטיפול רפואי בחו"ל" כתב זינגר.

במשרד הבריאות סירבו אתמול למסור את שמות השרים וחברי־הכנסת שנהנו כבר מן ההטבות הנ"ל, וגם את שמותיהם של אלה המבקשים ליהנות מהן.

שערוריה טיקסית באזכרה לב"ג: „הזר ההסתדרותי אינו תיקני"

קיסר: מבקשים להשכיח את פועלו של בן־גוריון במישור ההסתדרותי ● משרד־החינוך: זהו טקס ממלכתי ● ההסתדרות שוקלת להחרים הטקס הממלכתי בשנה הבאה ולקיים טקס נפרד ● שרי הליכוד נעדרו מהטקס

מאת אבשלום קווה ויוסף גילת, כתבי „על המשמר"

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, מחה אתמול בפני שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, על התעלמות מכוונת מההסתדרות מצד מארגני טקס האזכרה הממלכתי לדוד בן־גוריון, שהתקיים אתמול בחלקת הקבר בשדה בוקר.

המזכ"ל הביע מורת רוח קשה שבעת הנחת הזרים על קיברם של דוד ופולה בן־גוריון ע"י ראש־הממשלה, יו"ר הכנסת, נציג ההסתדרות הציונית, הרמטכ"ל, המפכ"ל ונציג הסגל הדיפלומטי, לא נקרא להנחת הזר גם נציג הסתדרות העובדים הכללית. „אף שבן־גוריון היה מזכירה הכללי של ההסתדרות וכיהן בתפקיד זה במשך 15 שנה רצופות (1920 — 1935).

מארגני הטקס סירבו להיענות לבקשת ההסתדרות בטיעון ש„הזר ההסתדרותי אינו זר תיקני ולפי כללי הטקס אין להניח אותו יחד עם הזרים התיקניים".

קיסר הביע תמיהה על המגמה המסתמנת „להשכיח ולהעלים את חלקו של בן־גוריון במישור ההסתדרותי והתנועתי שבהם הוא החל את דרכו הפוליטית והמדינית עוד לפני היותו יו"ר ההנהלה הציונית וראש ממשלת ישראל".

הוועדה המרכזת תדון בעניין זה בישיבתה הקרובה ותישקל הצעה להחרים את הטקס הממלכתי לבן־גוריון ולקיים בנפרד באותו יום טקס אזכרה הסתדרותי.

„אשמת שווא"

דובר משרד־החינוך־והתרבות דחה מכל וכל את הטענות שהשמיע מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בעניין הנחת זר ההסתדרות באזכרה הממלכתית שנערכה לפולה ולדוד בן גוריון בשדה בוקר.

הדובר הדגיש, כי זהו טקס ממלכתי לכל דבר והממשלה מקפידה בהתאם לכך לשמור על כללים מסויימים.

עוד אמר הדובר, ישראל כהן, כי אין כל יסוד לטענת מזכ"ל ההסתדרות, כאילו הדבר נעשה כדי להשכיח את פועלו של בן־גוריון בהסתדרות. „זו אשמת שווא", אמר הדובר, „שכן השר נבון מכיר ומוקיר את 15 שנות פעילותו של בן־גוריון בהסתדרות לא פחות מישראל קיסר".

שרי הליכוד נעדרו

טקס האזכרה הממלכתי במלאות 12 שנה למות בן־גוריון נערך בהיעדרם הבולט של שרי הליכוד. בני משפחת בן־גוריון הביעו את מורת רוחם מהיעדרות המפתיעה.

בטקס, שאורגן על־ידי צה"ל ומרכז ההסברה לזכר דוד ופולה בן־גוריון, השתתפו נשיא המדינה חיים הרצוג, יו"ר הכנסת שלמה הלל, ראש הממשלה שמעון פרס, שרים וחברי כנסת, מפקדי צה"ל בכירים, קציני משטרה, מזכ"ל ההסתדרות, נציגי ההסתדרות הציונית העולמית, נציגי הסגל הדיפלומטי ותושבים רבים מישובי האזור.

ראש הממשלה שמעון פרס מניח זר על קברו של דוד בן־גוריון בטקס האזכרה ה־12 למותו.
צילום: חנניה הרמן/לע"מ

הכוהנים האתיופים מודאגים מהריונות מחוץ לנישואים

מאת אתי רונאל ויהודה צור, כתבי „על המשמר"

12 מבוהני העדה האתיופית נפגשו אתמול עם הרבנים הראשיים והביעו בפניהם את דאגתם מן ההתרחקות מהדת והירידה המוסרית בקרב צעירי העדה בעקבות עלייתם לישראל.

לדבריהם, הפסיקו הצעירים לקיים תורה ומצוות ומסרבים ללמוד בבתי־הספר הדתיים, ואילו הצעירות נכנסות להריון כתוצאה מקיום יחסים לפני הנישואין, בדומה לזוג ממרכז הקליטה בנתניה, שנישואיו בוטלו בגלל סירובו של הבחור לטבול, למרות שהכלה נמצאת בחודש השביעי להריונה. „באתיופיה לא קרה כדבר הזה" — אמרו הקייסים.

דוברו של הרב הראשי הספרדי, הרב אליהו, הורה, כי הסיבה לתופעה זו של כניסה להריון מחוץ לנישואין היא המכשולים שמערימה הרבנות לפני המבקשים להינשא ודרישתה לגיור ולטבילה תחילה ואמר, כי ישנם היום כ־70 זוגות המנועים מלהינשא בגלל סירובם לטבול. עוד אמר הדובר, כי כל הקייסים, לבד משלושה שלא הגיעו, תומכים בעמדת הרבנות באשר לטבילה, וביקשו לשלוח מתורגמים שיסייעו בקליטת המשפחות האתיופיות במקומות מגוריהן החדשים.

דובר עולי אתיופיה המתנגדים לגיור, משה רחמים, אמר בתגובה, כי מדובר בסך הכל ב־4 קייסים הלומדים במכון מאיר בירושלים ובכמה מתלמידיהם, שעה שהשאר הקייסים האחרים ממשיכים בהתנגדותם לטבילה. רחמים טען, כי הפגישה עם הרבנים התקיימה ביוזמתם ולא ביוזמת הקייסים, כפי שרווח.

„כואב להם, לרבנים הראשים, שהילדים שלנו הולכים לבתי ספר חילוניים משום שהוריהם איבדו את האמונה הרבנית. אבל, אם הם רוצים אותנו, אנחנו יכולים להיות חופשיים", אמר רחמים.

מעבר למגורי קבע

שר־הקליטה, יעקב צור, נותן בדעתו לסיים עד לראשון באפריל 1986, את העברתם למגורי קבע של 1600 משפחות של עולי אתיופיה המתגוררות עדיין במרכזי קליטה ובבתי־מלון ברחבי הארץ.

שר־הקליטה סבור, שעודף של חסות במרכזי הקליטה עלול לפגוע בקליטתם של עולי אתיופיה. לכן, כבר בשלב ראשון, ב־1 בינואר, לא יתחדשו החוזים בין בתי־מלון ומאות משפחות של עולי אתיופיה תעבורנה להתגורר במגורי קבע. בשלב שני, עד ה־1 באפריל, יפונו מרכזי הקליטה וחלקם יוסבו למגורי קבע של העולים.

„מתאבדת" בת 17: אני בסך הכל ילדה שפותתה ע"י הקולונל

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

[illegible] התאבדות של נערה בת 17 [illegible] בנובמבר [illegible] אתמול במסיבת עיתונאים [illegible]

הצעירה, לילה אחמד, [illegible] שבכבקשת לבנון [illegible] עם משפחתה [illegible] הצעירה [illegible] את הצעירה תחת חסותו. [illegible]

[illegible] „האומה הערבית [illegible] „אני בסך הכל ילדה ואני מודה לאלוהים שהשאיר אותי בחיים [illegible] את דרכם אל המוות", סיפרה הצעירה.

צור: אין מקום לתקווה כי מז'נבה תצא עלייה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

„הסימנים על שינוי יחסה של בריה"מ לעליית היהודים לישראל הם היום פחות מעודדים מאשר לפני חודש וקשה לי להיות אופטימי", אמר אתמול שר־הקליטה, יעקב צור, במהלך ביקורו במרכזי הקליטה בצפת ובמעלות.

השר אמר, כי קשה להעריך עדיין את תוצאות השיחות, אולם לפני כחודש, לאחר הדיונים המוקדמים לשיחות, היו הערכות אופטימיות יותר מאשר היום. אולם, הוסיף צור, הלחץ של דעת הקהל הבינלאומית ומאמציהם של ראש הממשלה ושר־החוץ עשויים להביא לתזוזה כלשהי בפגישת הפיסגה בג'נבה.

שר הקליטה ציין, כי הסובייטים מומחים ביצירת ערפל ולדבריו הם ביקשו ליצור בשבועות האחרונים את הרושם, שחל שינוי ביחסם לבעיית היהודים. אולם עכשיו מנסים הרוסים להציג באמצעי התקשורת דמות של סובייטי קשוח וגאה הבא לשיחות מתוך עמדה של כוח בלתי פשרנית, אמר שר־הקליטה.

הפגנות למען יהודי בריה"מ

עשרות חברי „המועצה היהודית למען יהודי בריה"מ" קיימו אתמול אחה"צ משמרות מחאה מול השגרירויות של ארה"ב וברה"מ בת"א. המפגינים קראו לנשיא רייגן ולמנהיג הסובייטי גורבצ'וב להעלות בוועידת הפיסגה שהם מקיימים את נושא יהודי בריה"מ.

לכל חיילנו
ביום שישי, 22.11.85
תתקיים
מסיבת
חג הקיבוץ
המפקדים מתבקשים לשחרר את חיילנו לערב זה.

סנדלי דנוור בת"א — גם ב„אין עצירה"

מאת חנה קים, כתבת „על המשמר" בת"א

עיריית ת"א תפעיל את סנדלי דנוור גם ב„אין עצירה" החל מה־1 בדצמבר, בתחילה ברחובות גורדון ופרישמן. מכוניות שחונות ברזוובות אלו במקומות האסורים לחניה וב„אין עצירה" נקנסו עד היום.

יצויין, כי עד עתה הופעלו הסנדלים נגד עבירות כמו חניה על מעברי חציה, מקומות השמורים לנכים, על מדרכות ושדרות ובתחנות אוטובוסים ומוניות ומעטה. כאמור, הם יופעלו גם ב„אין עצירה" (שפת מדרכה המסומנת באדום־לבן) בצירי תנועה ראשיים, בהם חניה אסורה מעכבת את התנועה וגורמת לפקקים.

בשלב ראשון נבחרו רחובות פרישמן וגורדון, שהם צירי תנועה רוחביים חשובים בעיר, ובהמשך ייגעלו כלי רכב החונים בצירי תנועה אחרים.

יצויין, כי מדי יום מסונדלים בת"א כ־210 מכוניות.

האחיות דורשות שיפור בשכר ותנאי העבודה

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

פעילות הסתדרות האחיות נפגשו אתמול כדי לדון על המצב הקשה בו שרויות האחיות.

יו"ר הסתדרות האחיות, כרמיה פרן, אמרה לכתבנו, כי באחרונה חלה החמרה במצבן של האחיות בשל פיטורים ונשירה מהמקצוע. קשי תקציב מגבירים את עומס העבודה. בבתי־החולים „סורוקה" „וולפסון", „איכילוב" ועוד יש מחסור חמור באחיות. בין 20 ל־50 אחיות בכל מוסר. ב„בלינסון" עומדים לפטר 80 אחיות וכל זה מטיל עומס כבד על האחיות.

ביום ג' הבא אמורה נציגות האחיות להיפגש עם השר מוטה גור כדי להציג לפניו את חומרת המצב ולדרוש תיקונים בשכר שנשחק והקלה בתנאי עבודה.

חבית דלק ראשונה הופקה מפצלי שמן

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

משה רבנו הכה במקלו בסלע והפיק ממנו מים — אמר ראש הממשלה הוכיח, כי משה רבנו היה הראשון שהפיק אנרגיה מסלע, ואילו עובדי פמ"א (פיתוח מרבצי אנרגיה) מפיקים בטכנולוגיה חוישה דלק מסלע שעשוי מפצלי שמן ונמצא בכמויות אינסופיות בנגב.

ראש הממשלה השמיע דברי ברכה לעובדי פמ"א בטקס חנוכת מיתקן נסיוני להפקת נפט גולמי מפצלי שמן שהתקיים אתמול אחרי הצהרים בקריית פמ"א במישור רותם, דרומית מזרחית לערד.

השר שחל, שושבין השמחה, שחברת פמ"א היא באחריות משרדו, הכריז, כי הבטיח לממשלה שבשנת 1985 ימצא נפט והנה הוא מקיים ההבטחה. במיתקן הנסיוני מפיקים את החבית הראשונה מפצלי שמן, ולא רק זאת. חברת פמ"א מציע לחברת דשנים כימיים לבנות מייד תחנת כוח להפקת קיטור שתופעל משריפת פצלי שמן. תחנת הכוח תספק 4 מגוואט חשמל ועלותה 17 מיליון דולר. כך שלא יהיה צורך ליבא אנרגיה מחו"ל. לא פחם ולא מזוט וכבך ייחסך לאוצר המדינה מטבע חוץ.

צעירי „העבודה" בחרו מועמדיהם לוועדה המרכזת

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

לשכת המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה בחרה אמש בשלושה מחבריה כמועמדים לוועדה המרכזת. השלושה יתמודדו בבחירות חשאיות שיקיים מרכז מפלגת העבודה ב־1 בדצמבר לקביעת נציגיו לוועדה המרכזת.

השלושה הם: גרשון גלמן, לשעבר עוזרו של משל וכיום פעיל בוועד הפועל ומ"מ המזכיר הארצי של המשמרת הצעירה, מני וייצמן, מזכיר מועצת פועלי נס־ציונה, ופיני שומר, יו"ר המחלקה לצעירים בוועד הפועל.

הלשכה הודיעה אתמול, כי בחירת שלושת מועמדיה לוועדה המרכזת תהווה מיבחן למימוש הצהרותיהם והבטחותיהם של ראשי המפלגה וההסתדרות בדבר שינוי וריענון המסה ההסתדרותית.

מחשב של „אלביט" למטוסי „אפ־16" נוסה בהצלחה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

חיל האוויר האמריקני סיים בהצלחה סידרת ניסויי טיסה למחשב־משימה משופר שפיתחה חברת „אלביט" עבור מטוסי ה„אפ־16" המיועדים לחיל האוויר הישראלי.

לקראת ניסויי הטיסה נערכו בדיקות קרקעיות ממושכות אשר הוכיחו את כושר מחשב המשימה לפעול בתנאי טיסה בצורה בטוחה ובמשולב עם התוכנה המבצעית המפעילה את מערכות הנווט והחימוש של המטוס.

הצלחת הניסויים מזכה את חברת „אלביט", שבראשה עומד מפקד חיל האוויר לשעבר, בני פלד, בנקודת זכות נוספת בחוגי חיל־האוויר האמריקני ומאפשרת את המעבר לאספקה סדירה של מחשב המשימה.

יוכפל תקציב החינוך הטכנולוגי והמדעי

מאת כתבנו לענייני חינוך

תקציב משרד־החינוך המיועד לרכישת ציוד לשיפור החינוך הטכנולוגי והמדעי יוכפל בשנת הכספים הבאה. על־כך החליט השר יצחק נבון.

השנה עומד התקציב על מיליון דולר לציוד טכנולוגי ועל 75,000 דולר לנוער שוחר מדע. הסכום בשנה הבאה יעמוד על 2 מיליון דולר לציוד ו־300,000 דולר לנוער שוחר מדע.

המנכ"ל א. שמואלי, הנמצא עתה בתופשה פרטית בארה"ב נתבקש בידי השר נבון לגייס תרומות להעמקת החינוך המדעי והטכנולוגי. לדעת נבון, ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה לפגר אחרי מדינות מתקדמות בעולם בתחום זה.

לאחרונה מינה השר את פרופ' דוד חן, העומד בראש המרכז להוראת המדעים, כמטפל על קידום החינוך המדעי והטכנולוגי.

התקשורת מתמקדת בשולי פיסגת־ז'נבה

הגברות הראשונות של פיסגת ריגן־גורבצ'וב, מניחות את אבן־הפינה למוזיאון הצלב־האדום בז'נווה. (צילום א־פי)

מאת יוסף אלפרן, כתבנו בשוויץ

ז'נבה. – בו בזמן של־50 העיתונאים הסובייטים היו אתמול חיים קלים, היו 2000 העיתונאים האמריקנים מתוסכלים וכולם רצו אחרי ננסי וראיסה. הכל חיכו ליום טוב יותר. היום, כאשר גורבצ'וב יסכם את תוצאות השיחות לפני הכתבים. ואם יתמזל המזל, גם ישיב לשאלות.

לראשונה בהיסטוריה. נחשפת נציגות בריה"מ. אשר יחד עם הפארק שלה משתרעת על שטח של 40 אלף מטרים מרובעים, למצלמות טלוויזיה מערבית (שוויצית).

לרגל קיום הפגישה במשכנה, ניתן לצלמה מכל הכיוונים ובהזדמנות זו למדו הצופים שמספר עובדיה ובני משפחותיהם מגיעים ל־1200 נפש, ושיש בה בית־ספר, בו לומדים 250 תלמידים, אולם־הופעות ותיאטרון קטן. המנוחה לא שכח להזכיר, שהבניין היה שייך לפני המלחמה לנציגות הדיפלומטית של לטביה העצמאית.

משרד "איירופלוט" בז'נבה נסגר עד סוף השבוע, בעקבות התלונה הסובייטית למשטרה על "הסגת גבול" של יוסף מנדלוביץ וחבריו. יחד איתו היו גם הרב אבי וייס, ראש ארגון הסטודנטים האמריקנים למאבק למען היהדות הסובייטית, משה רונן, סגן יו"ר ארגון הסטודנטים היהודים בצפון־אמריקה, דויד מקובסקי וסטיבן פיירסטיין, פעילים יהודים מניו־יורק – ועתה הם "נחים" בכלא של ז'נבה.

תוכניתם לפלוש ל"איירופלוט" לא נשמרה בסוד. ונראה שידע עליה גם הרב ולדמן, איש "התחיה", שאף הוא הגיע לז'נבה והופיע במסיבת עיתונאים עם אביטל שצ'רנסקי.

חלק גדול מחברי "הוועד למען יהודי בריה"מ" בז'נבה, כעסו מאוד על פרשת "איירופלוט". לדבריהם, מנדלוביץ וחבריו שכחו, שז'נבה איננה ניו־יורק... הם התחייבו כלפי השלטונות לא להעמידם במצב לא נוח בעת הפיסגה – ועתה היחסים מקולקלים, אמרה לי בזעם חברת בוועד.

קבוצת תלמידים מבית־הספר הבין־לאומי של ז'נבה, תגיש היום לשני המנהיגים את "עוגת השלום" שנאפתה על־ידם לכבוד המאורע. לעוגה, בעלת גובה של 1.2 מטר ורוחב של 1 מטר, השתמשו ב־70 ביצים, 5 ק"ג חמאה, 3 ק"ג סוכר, 3 ק"ג קמח ו־2 ק"ג שוקולד.

כן שלחו ילדים מ־29 מדינות מערביות, לשני המנהיגים, לא פחות מ־220 אלף מכתבים. המכתבים הגיעו לתיבת־דואר פרטית של תושב ז'נבה, אשר הסכים להשאילה למטרה זו לכל החודש.

שני הנפגעים ה"בטחוניים" היחידים מהפיסגה עד כה: הם חייל שוויצי ועיתונאי יפאני. הרב"ט (מיל.) וילי טשומי, ששירת בסוללת נ.מ. המאבטחת בעת הפיסגה את שדה־התעופה הבין־לאומי, עבר טיפול לכוויות־קור (6 מעלות מתחת לאפס בלילה) ושוחרר לביתו.

העיתונאי שהו הוקדה, לקה בדלקת־ריאות. בעת עבודתו על סיפון האונייה "הלוטי", בה נמצא אולפן תחנת הרדיו הלאומית היפאנית.

היפאנים העדיפו את האונייה על פני בית־מלון רגיל. הם משלמים עבורה פי 10 פחות ממה שהיו משלמים עבור שטח דומה בבית־מלון.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדת סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2 תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־9
המען למכתבים: שירות שק־דואר, נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2 Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121, טל' 221125־6, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008, חיפה: 33134 רח' פבזר 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

תקציב חדש – זמירות ישנות

קיצוץ של 600 מיליון דולר יקפיא רמת החיים והשכר

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

רמת־החיים ורמת השכר ברוטו יוקפאו בשנת הכספים הבאה, ברמה של 1985 — כך קובע תקציב המדינה לשנת 1986/1987, אשר יוגש לממשלה ביום ראשון. התקציב, בסך 21.2 מיליארד דולר, מבוסס על קיצוץ של כ־600 מיליון דולר.

על־פי הצעת האוצר, יקוצצו קיצבאות למעוטי־יכולת של הביטוח הלאומי, תוטל אגרת ביקור אצל רופא ואגרת אישפוז, יבוטל שכר חינוך תיכון חינם, ויונהג שכר־לימוד הדרגתי בתיכון, יפוטרו כ־5000 עובדים מהסקטור הציבורי, יעלה שכר־הלימוד באוניברסיטאות ויועלו בצורה הדרגתית מחירי המוצרים המסובסדים.

מס־הכנסה יירד

התקציב גם קובע, שתבוצע רפורמה במערכת המס ושיעורי מס־ההכנסה ירדו ב־10־15 אחוז. בין השרים ופקידי הממשלה, יש מידה גדולה של ספקנות ביחס לסיכויי אישור התקציב בישיבת הממשלה. אף־על־פי־כן, שר־האוצר, יצחק מודעי, נחוש בדעתו להביא את מסגרת התקציב לאישור, כמתוכנן.

מקורות יודעי־דבר אמרו אתמול, שמודעי ידגיש בפני השרים, שהקיצוץ המוצע הוא הדרך היחידה להשיג את מטרות המדיניות הכלכלית. השר ידגיש, שאם הממשלה רוצה להבטיח את המשך הייצוב במאזן התשלומים ובמחירים, עליה להסכים לקיצוץ המוצע. המקורות הוסיפו, שרק בדרך זו תוכל להתחדש הצמיחה הכלכלית ולהבטיח שלא יתעוררו ציפיות לעליות מחירים.

מודעי יחזור בישיבת הממשלה על עמדת האוצר, לפיה, כדי להבטיח שעלות העבודה לא תעלה, יש צורך לבצע רפורמה במערכת המס ודבר זה מחייב שהוצאות הממשלה יירדו בהתאם.

שתי אלטרנטיבות

האוצר יציע לממשלה שתי אלטרנטיבות: הראשונה — ההצעה המקורית כפי שעובדה לפני כמה שבועות על־ידי האוצר ונדחתה על ידי ראש־הממשלה, שמעון פרס. הצעה זו מדברת על קיצוץ של 180 מיליון דולר מתקציב הביטחון; 53 מיליון דולר בחינוך ו־39 מיליון דולר מבריאות.

הסובסידיות למוצרי־יסוד יקוצצו ב־105 מיליון דולר והסובסידיות ליצוא ב־77 מיליון דולר. קיצוצים אחרים, בסך של 56 מיליון דולר, יפגעו בפעילות של משרדים אחרים של הרשויות המקומיות ואוניברסיטאות.

האלטרנטיבה השנייה שיביא האוצר לשרים, מבוססת על קיצוץ קטן יותר בביטחון, ב־100 מיליון דולר, וקיצוצים קטנים יותר בחינוך ובבריאות. לעומת זאת, הקיצוץ במשרדים אחרים יעלה ויעמוד על כ־5 אחוזים מתקציבם.

תחזיות ירודות

בהתאם לתחזיות התקציב בסוף 1986, יתרות מטבע החוץ של ישראל יעלו ב־800 מיליון דולר, התוצר הלאומי הגולמי יעלה ב־3.5 אחוזים, וההשקעות יעלו בכ־6 אחוזים.

האוצר ידגיש בהצעת התקציב, ששער החליפין של השקל יישאר קבוע, כל עוד לא תחול עלייה בעלות העבודה וכל עוד נשמרת רווחיות היצוא, ברמה גבוהה מזו של המחצית הראשונה של 1985.

בשנת התקציב 86/87, יצטרך האוצר לשלם בגין החזר החוב הפנימי, כ־800 מיליון דולר פחות מאשר בשנת התקציב הנוכחית. האוצר מקווה לגייס כ־2.5 מיליארד דולר בשוק ההון, לעומת תחזית פריונות של 2.7 מיליארד דולר.

חוב פנימי גבוה

ביום עיון של אגף התקציבים שנערך אתמול, הזהיר הפרופ' איתן ברגלס, שהחוב הפנימי של הממשלה הגיע כבר לרמה שקשה לעמוד מולו. ברגלס אמר, שבשום פנים ואופן אין לתמוך בשער החליפין, בשכר ובמחירים נמוכים, על־ידי הוצאה תקציבית. ברגלס היה מהוגי התוכנית הכלכלית של הממשלה.

הממונה על התקציבים, אהרון פוגל אמר, שהקיצוץ המוצע על־ידי האוצר לא בא על־מנת להביא למיתון אלא כדי לאפשר לממשלה לבצע את הרפורמה במס־הכנסה. פוגל התריע על העייפות הניכרת לאחרונה והזהיר שקיצוץ התקציב מהווה מבחן למימשל.

חילופי אש בין אמ"ל ליוניפי"ל

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

במשך הלילה אירעו מספר תקריות בין כוח יוניפי"ל לבין אנשי ארגון "אמל" צפונית מרצועת הביטחון. התקריות נמשכו לסירוגין כמה שעות ובין הצדדים התפתחו חילופי אש שהופסקו ברוב המקרים רק בהתערבותם של גורמים בכירים משני הצדדים.

חמש פעמים הותקפו עמדות יוניפי"ל וסיורים מהגדוד האירי בכוח האו"ם צפונית לרצועת הביטחון על־ידי כוחות "אמל".

מאוחר יותר נפגשו מפקדי "אמל" בצור וקצינים מהגדוד האירי כדי לסיים את הפרשה ולקבוע דרכים למניעת תקריות כאלה בעתיד. עוד נמסר בצור שבמשך הלילה, מנעו חיילי "אמל" מאנשים השייכים לחזית ההתנגדות הלבנונית לפעול נגד מטרות ברצועת הביטחון.

פרס לגאולה כהן:

את נואמת נאום — כל השרים בורחים

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

בין ירדן לבין ישראל, לא עלה לדיון שום נושא טריטוריאלי. המו"מ המתנהל עכשיו בין שתי המדינות, הוא איך לפתוח בשיחות ללא תנאים מוקדמים, דברים אלו אמר אתמול רה"מ, שמעון פרס, בתשובה להצעה לסדר היום של גאולה כהן (התחיה).

כהן ביקשה, בהצעתה לסדר, כי רה"מ יכחיש את דברי המלך חוסיין, כי בקרוב יתנוסס דגל ארצו בהר־הבית. היא ציינה, כי השתיקה של רה"מ בנושא ירושלים מעוררת, אצלה חששות כבדים.

פרס, בדברי תשובתו, ערך חשבון נוקב עם גאולה כהן, בין השאר, הוא האשים אותה בהמצאת סכנות לעם ולמדינה, שאינן קיימות בפועל, ובעריכת מתקפה מילולית נמרצת עליהן, עד לניצחון המדומה.

"אחרי שאני שומע את הנאומים שלה, כבר אין לנו את יהודה ושומרון, אין לנו את ירושלים, אין לנו את רמת־הגולן, יש לנו רק בוגדים בכנסת, בוגדים, ותרנים, מסובכים, ברוך השם, את נואמת נאום — כל השרים בורחים", אמר פרס.

רה"מ טען, כי יש אישים בליכוד שאינם רוצים להגיע לשלום כלשהו עם המדינות השכנות, ולכן הם מפיצים שמועות שונות בנושא הירדני והסורי, תקוותם היא, כי השמועות והמעשיות שהן יעוררו, ימנעו פתיחת מו"מ ישראלי־ירדני.

צלצול מחיר

שר הבריאות לשעבר, ח"כ ויקטור שם־טוב

הבעת אי־אמון ברפואה הישראלית

האם גם בזמנך נסעו שרים וח"כים לטיפולים רפואיים בחו"ל?

אין לאשר מימון ציבורי לטיפול רפואי בחו"ל, שניתן לקבלו בארץ — זהו עיקרון שכל שרי הבריאות הקפידו עליו אפילו בזמני. לא הוצאנו אפילו המלצה לקבלת תרומות ללא אישור מהרופאים בארץ.

ומה באשר לרב גורן?

הרב גורן הגיש למשרד הבריאות חשבון — והחשבון לא כוסה. חוץ ממנו, לא ידוע לי על אף שר שנסע לקבל טיפול בחו"ל, למעט יגאל אלון, שנותח בפניו בגלל שיתוק, והניתוח לא הצליח. הוא עבר אמנם ניתוח נוסף בחו"ל, אבל לא הגיש לנו שום חשבון.

ומה דעתך על שר ורה"ב הלוחצים על שר הבריאות, לאשר להם קבלת טיפול בחו"ל?

אם יש שרים או ח"כים הלוחצים על שר הבריאות, מבלי שיש להם אישור רפואי לכך — אסור לתת להם לצאת. מי שיסע לחו"ל כדי לקבל טיפול שניתן לקבלו גם בארץ, מביע בכך אי־אמון ברפואה הישראלית.

שר הבריאות הקודם, אליעזר שוסטק

האם היה זה בתקופתך, שנוצר התקדים הראשון — הרב הראשי דאז, שלמה גורן, נסע לניתוח לביפתות בארה"ב, שעלה כ־100 אלף דולר?

במקרה של הרב גורן, הרופאים בארץ הם שיעצו לו להנתח בחו"ל. והוא עמד על כך שהכסף, מלוא הסכום, יוחזר. מקרה נוסף היה מקרהו של השר ארליך, ולא שהוא רצה לקבל טיפול בחו"ל, אלא פשוט קרה לו מה שקרה בחו"ל, והוא אושפז שם וקיבל טיפול.

ואחרים?

בזמני לא היה דבר כזה. ואני מתפלא שחברים לוחצים לקבל טיפול בחו"ל. בכלל, רק שרים היו זכאים לסידור הזה, חברי הכנסת היו חייבים להיות חברי קופת־חולים, ורק אם היה טיפול שקופת־חולים איננה מספקת, הם היו זכאים לטיפול פרטי. מה שאת אומרת חדש בשבילי.

אתי רונאל

נבון לכלי־התקשורת: בידקו כל ידיעה לפני פירסומה

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

סגן ראש־הממשלה ושר־החינוך והתרבות, יצחק נבון, הממונה על ביצוע חוק רשות השידור, חיווה אתמול את דעתו, כי כלי־התקשורת, בפרט הממלכתיים, חייבים לבדוק בדיקה קפדנית כל ידיעה שהם מפרסמים ברבים, על אחת כמה וכמה כאשר על הפרק מונח שם הטוב של אזרח.

נבון השיב בכך לשאילתא של דוד מגן, בעניין המשפט שהתנהל בין רשות השידור לבין השדרנית הלנה עמרם.

נבון אמר, כי נמסר לו שרשות השידור מפיקה כעת לקחים ממקרה זה ומעיינת, עם פרקליטות המדינה, באפשרות ערעור.

עם דוד מלמד, שרה, מריוכל, המשפחה
משתתפים בצערכם במות
הרעיה והאם
אסתר ז"ל
הלוויה תתקיים ביום ה' 21.11.85
בשעה 15.30 בקיבוץ
קיבוץ ניר־יצחק

בשלושים למות חברתנו
שרה איזביצקי־לבלנג ז"ל
תיערך אזכרה ביום א' 24.11.85 בשעה 21.30
המשפחה
וקיבוץ בית־אלפא

אנו אבלים
על מותה של
חוה רינסקי
שנפטרה בטרם עת
בעלה: שלמה רינסקי — רחובות
בניה: גדי רינת ומשפחתו — יד־מרדכי
מיכה רינת ומשפחתו — קיבוץ [illegible]
הלוויה תתקיים ביום ו' 22.11.85 בשעה 13.00
בקיבוץ יד־מרדכי

צור: הרבנות פעלה בניגוד להסכם בהנחיות הטבילה שהוציאה לעולים

בהנחיות החדשות נאמר: "כל אחד יטבול להסיר הספק" ● צור יביא לפני הממשלה הצעה להקים ועדה ממלכתית לפתרון הבעייה, אם לא תושג הבנה עם הרבנות

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

ההנחיות שהוציאה הרבנות הראשית בשבוע שעבר בנושא היהודים האתיופים, עומדות בניגוד להסכם עליו חתומים יחד עם רה"מ ונציגי העדה. דברים אלו אמר אתמול שר הקליטה יעקב צור בתשובה לשאילתא בע"פ של יאיר צבן (מפ"ם).

השר הדגיש כי לפי ההסכם עם רה"מ, לא כל יהודי אתיופיה חייבים בטבילה. ואילו בהתאם להנחיות החדשות של הרבנות הראשית כל אחד יטבול "כדי לצאת ידי כל הספקות ועל מנת למנוע לעז מכל סוג שהוא". צור טען כי מי שיכול לומר ששתי הנוסחאות עולות בקנה אחד "כנראה שצריך לחכות שיבוא אליהו".

שר הקליטה הדגיש כי ילחם לביצור ההתחייבות שנתנו הרבנים הראשים לרה"מ. הוא הדגיש כי פרס מעודכן בהשתלשלות האירועים. עוד סיפר השר, כי העולים עומדים לפנות לבג"צ בנושא זה. "אני מנצל את הבמה הזאת ומזהיר חוגים שונים מפני זריית חול בעיניים, שכל הויכוח הזה נעשה ע"י קבוצות מסתוריות בתוך העדה. אלה דברים שאין בהם ממש, והם זורעים פרוד ופיצול בתוך העדה."

שר הקליטה אמר גם כי יש בידיו "המלצה או הצגת אפשרות של היועץ המשפטי לממשלה להקמת ועדה ממלכתית. אם יהיה צורך, ולא תהיה הבנה בנושא, אחזור ואביא בפני הממשלה את האפשרות שהציג בפני היועץ המשפטי".

להפקיע הטיפול

שר הקליטה סיפר כי בארץ חיים כ־15 אלף עולים מאתיופיה, רבע מתוכם עברו לדיור קבע, עד תחילת אפריל הקרוב, יכנסו לדיור קבע עוד 1600 משפחות. עד תחילת ינואר הקרוב, לא ישארו עוד עולים בבתי מלון, משרד הקליטה דואג לפזר את העולים בכל הארץ, לא יותר מ־250 משפחות בישוב אחד. קליטת כל עולה, עולה כ־20 אלף דולר, סה"כ הסתכמה קליטת הפזורה האתיופית כ־300 מליון דולר. העם היהודי כיסה 20 אחוז מסכום זה.

קודם לכן אמר צבן כי יש להפקיע את הטיפול ביהודי אתיופיה מידיה של הרבנות הראשית. זאת לאחר שהרבנות מתכחשת ביודעין להסכם עליו היא חתומה עם רה"מ. הוא ציין בצער, כי במקום שהאתיופים יבואו בארץ אל המנוחה והנחלה, לאחר שנות סבל ארוכות, הם נתקלים באטימות הנוראה ובקשיות הלב של הממסד הרבני.

רה"מ אינו רואה סיכוי לפתיחת מו"מ עם סוריה המעדיפה ועידה בינ"ל

פרס השיב להאשמות הליכוד כי ביטול ביקוריו המתוכננים בגולן התפרשו כרצון מוסתר לוותר על הרמה בעתיד

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

"הכנסת קיבלה החלטה לגבי רמת הגולן. זו העמדה הישראלית הרשמית והיחידה הקיימת. אם סוריה תרצה לבוא למו"מ עם ישראל, ישראל תהיה מוכנה למו"מ ישיר איתה". דברים אלו אמר אתמול רה"מ שמעון פרס בכנסת. בתשובה לשאילתא בעל פה של עדנה סולודר (מערך).

סולודר התלוננה כי מדי מספר ימים, מתפרסמות בשם הממשלה ושריה, הצהרות שונות לגבי עתיד הגולן. חוסר הבהירות הזה גורם למתח ואי־שקט, בין תושבי הרמה, לדעת סולודר. "אסור ששמועות בלתי אחראיות תערערנה את עמידתה וחוסנה של ההתיישבות הצעירה בגולן".

מיכאל איתן (ליכוד־חרות) התלונן כי רה"מ ביטל, מספר פעמים, ביקורים שעמד לערוך ברמת־הגולן, תושבי האזור, ולא רק הם, קושרים את הביטולים, עם השמועות כאילו בדעת הממשלה לוותר על הרמה, במסגרת שלום עם סוריה.

בתגובה לדברים אלו ציין רה"מ כי "סוריה, כמונו, מכבדת כדרך כלל את ההסכמים הקיימים בינינו". כיום, לא נראית כל נכונות סורית, להידבר עם ישראל, בנושאים שבטווח הרחוק. הסורים פועלים להקמת, מה שהם מכנים, איזון איסטרטגי, כלומר אופציה צבאית. הם מעדיפים מו"מ בינ"ל במקום מו"מ ישיר. ישראל דורשת מו"מ ישיר, הסורים מעדיפים פעולה ערבית משותפת נגד ישראל. בשל סיבות אלו, לא רואה רה"מ כל סיכוי לשינוי המצב ברמת הגולן, ולכן הוא גורס כי המתח ואי־השקט של תושבי המקום הם דבר מיותר.

יוסי שריד (ר"ץ) טען כי דברי רה"מ מאכזבים, משום שיש בהם משום הקשחה של עמדת הממשלה. לדעתו לא יכול להיות שלום במזה"ת בלי סוריה. ולא יכול להיות מו"מ עמה בלי נכונות ישראלית לויתורים טריטוריאלים ברמה.

הפקד שסירב "לדחוף" נשות השוטרים הוחזר לשירות

מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס החזיר לשירות את פקד המשטרה אבי בר שהוצא על ידו לחופשה לאחר שסרב להוראתו לפנות נשות שוטרים, שחסמו ביום ב' את הכניסה למשטרת בית שמש בעת ששר המשטרה והמפכ"ל הגיעו למקום לביקור.

אתמול זומן הקצין לשיחה עם המפכ"ל שבה השמיע את הסבריו למעשיו, בתום השיחה הזהיר המפכ"ל את הקצין והורה לו לחזור לעבודתו.

(עתים)

תביעה להקים איגוד מקצועי לשוטרים

מאת כתב "על המשמר"

מזכיר ההסתדרות בירושלים ניסן הרפז שלח אתמול לשר המשטרה ולמפכ"ל המשטרה ותבע לאפשר הקמת איגוד מקצועי לשוטרים. לדבריו, מקופחים השוטרים בשכרם, והתמורה שהם מקבלים לשעות העבודה ולמאמץ שהם משקיעים היא לעג לרש.

● 25 מנהלי בתי־חולים המאוגדים בארגון בינלאומי של מנהלי בתי־חולים מגיעים לביקור בארץ.

● שר־המשטרה, חיים בר־לב, יצא אתמול למסע הרצאות בארה"ב, בשליחות המגבית היהודית, שיימשך 10 ימים.

● שר התקשורת של מערב־גרמניה, כריסטיאן שוורץ־שילינג, הגיע אתמול אחה"צ לישראל, לביקור של שבוע ימים כאורח משרד התקשורת.

במוקד

[illegible]

שמיר: התנהגות מצרים בפרשת ראס־בורקה — הפרה של הסכם השלום

מים רחים ושר החוץ יצחק שמיר אמר אתמול, כי פעולת חיל האוויר נגד המטוסים הסוריים מוכיחה, כי ישראל חפצה בשלום עם מדינות ערב מתוך עמדת כוח ולא מתוך חולשה.

שר החוץ דיבר בפני חברי המועדון הכלכלי מריני של חברי הליכוד בירושלים, שהתכנס במלון "רמאדה רנסס" בבירה.

שר החוץ שמיר סבור עוד, כי ההתקרבות האחרונה בין ירדן לסוריה מרחיקה את האפשרות למו"מ בין ישראל לירדן על הסדרי שלום.

שר החוץ תקף ארוכות את מצרים ואמר, כי מצרים הופכת לדוגמא למדינות ערב האחרות, כי אינה בשלה לשלום למרות החתימה על חוזה השלום. עוד אמר שר החוץ כי התנהגות המצרים בפרשת הרצח בראס בורקה היא הפרה בוטה של חוזה השלום עם מצרים. "כך אין נוהגת מדינה המקיימת אתנו יחסי שלום, לא קיבלנו עד היום שום אינפורמציה על החקירה של רצח הדיפלומט הישראלי במצרים, שתי הרציחות האלה הן תוצאה של הסתה של אמצעי התיקשורת המצריים נגד ישראל" אמר.

עם זאת סבור שר החוץ, כי ניתן לשקם את תהליך השלום ולשפר את היחסים בין שתי המדינות. "אם מצרים רוצה לשפר יחסים ולשמור על הסכמי קמפ דייויד עליה לבחור בין קיומו של ההסכם או בין הליכה עם אש"ף. יחד אין זה אפשרי", אמר שר החוץ.

בהתייחסו ליחסים בין הליכוד והמערך אמר שר החוץ, כי התנאי ההכרחי לתיפקודה של הממשלה הוא לשמור על ההסכם הקואליציוני.

מובארק אמר אתמול בראיון לכלי התקשורת המצריים, שלהסכמי קמפ־דיוויד אין ערך מדיני ולהם עתה ערך הסטורי בלבד.

כ־700 ישראלים ואמריקנים עומדים לעלות בעקבות מבצע "פנים אל פנים"

כ־700 תיקים נפתחו ליורדים ישראלים, המעוניינים לחזור ארצה, ב־4 ירידי התעסוקה שהתקיימו בשבועיים האחרונים בניו־יורק, לוס־אנג'לס, סן חוזה וטורונטו.

במסגרת הפרוייקט "פנים אל פנים", שארגן משרד הקליטה בשיתוף עם משרדי העבודה והתעשייה, נמסר, כי כ־2500 ישראלים הגיעו לירידים כדי לברור אפשרויות תעסוקה בארץ, כ־30 אחוזים מהם הם יהודים אמריקנים, רובם מהנדסים ומומחים לטכנולוגיה מתקדמת, שבאו לבדוק את אפשרויות התעסוקה בארץ.

בעקבות הצלחת המבצע שוקל עתה משרד הקליטה ליזום ירידי תעסוקה נוספים במתכונת דומה גם לבעלי מקצועות שונים.

משמעויות דרמטיות — למעשים בשטח, למען יהודי בריה"מ

מאת יוסף גליל, כתב "על המשמר"

"הפסגה בז'נבה היא ראשיתו של תהליך המחייב פעולה יהודית מקיפה ומאוחדת, עד אשר ההצהרות, והידיעות הנפוצות על שינויים דרמטיים בביטול בעניין יציאת היהודים מבריה"מ, יהפכו למעשים של ממש". אומר מ"מ יו"ר ההנהלה הציונית [illegible] לוינסקי, בשיחה טלפונית מז'נבה.

הדברים נאמרו שם בישיבת ההנהלה המצומצמת של נשיאות המועצה העולמית למען יהודי בריה"מ, שהתכנסה בז'נבה לקראת פגישת רייגן־גורבצ'וב.

לוינסקי מסר, כי עד פסח, תקיים ההנהלה פעילות עולמית ענפה למען פתיחת שערי בריה"מ, כאשר דגש מיוחד יושם על ועידת "יחסי אנוש", המתוכננת במסגרת ועידת־ברן במחצית אפריל.

הממשלה התבססה על הסיכוי לפגוע בדייקנות בהחלטה להפציץ בתוניס

תל אביב. – החלטת ממשלת ישראל על הפצצת מפקדות אש"ף בתוניסיה התבססה על הערכתו המקצועית של מפקד חיל האוויר, אלוף עמוס לפידות, ערב הפעולה, שהסיכוי לפגוע בדייקנות במטרות הוא מצוין.

על כך מדווח ביטאון חיל האוויר בגליונו החדש, שיופיע בשבוע הבא מתוך ראיון מיוחד עם האלוף לפידות. בגליון מתפרסמים לראשונה תצלומים של התקיפה כפי שנראתה מתוך תא הטייס.

האלוף לפידות אמר עוד, כי חיל האוויר העריך, שתמצאותם של מטוסים בשמי הים התיכון לא תישאר עלומה לאורך כל זמן המיבצע, אך יחד עם זאת, רמת הסיכונים, שנצפתה לא היתה גבוהה – לא מצד חיל האוויר התוניסי ולא מצד חילות אוויר אחרים של מדינות לחופי הים התיכון. הטייסים שביצעו את הפעולה סיפרו לבטאון חיל האוויר, כי קבלו הוראה מפורשת שלא להפציץ אם יהיה להם ספק כלשהו בזיהוי המטרה וזאת כדי למנוע כל אפשרות של פגיעה באזרחים חפים מפשע.

באשר לפרסומים על מה שאכלו ושתו הטייסים לפני צאתם לדרך, אמר אחד המפקדים שלא השתמשו בשום מומחה לתזונה. "אשר לצידה לדרך" אמר הטייס "אני הייתי "המומחה". שלחתי את הקצינים לעיר הסמוכה כדי לקנות פירות יבשים וכל אחד מאתנו לקח אתו רבע ק"ג פירות יבשים וכמה שקיות מיץ..." בדיעבד הסתבר, שהביצוע תאם במאה אחוז את הערכת מפקד חיל האוויר. כפי שאמר אחד הטייסים שהשתתף במיבצע: "... ראיתי את הפצצות פוגעות במטרה בצורה מדוייקת... הרגשה מעורבת: אתה רואה שהשארת שם חורבן גדול. אבל יודע שביצענו את זה בצורה מושלמת וזה מה שרצו כולם: המתכננים, המבצעים, בעצם – כל עם ישראל".

(עתים)

צעירי מפ"ם באו לביתו של ארמלי להביע הזדהות

מאת כתב "על המשמר"

קבוצת צעירים ממפ"ם חיפה ביקרה אתמול בביתו של השחקן זאהי ארמלי בשפרעם כדי להביע הזדהות אתו נגד ההתבטאות האומללה של שלמה קירט.

חברי הקבוצה הביאו עמם עצומה חתומה על ידי 80 שחקנים ותיקים וצעירים המגנים את דברי קירט.

ארמלי שהיה נרגש קיבל בברכה ובהוקרה את המחווה של צעירי מפ"ם. הוא אמר שמעשיהם של צעירי מפ"ם בא לשכך את עוגמת הנפש שנגרמה לו ולעמיתו ריפעת טורק בעקבות ההתבטאות הגזענית של קירט.

הלל בירך את מפ"ם על משלוח הגלויות נגד הגזענות

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

בטקס שנערך אתמול בלשכת יו"ר הכנסת, מסרו לידיו נציגי מפ"ם משלוח ראשון של 10,000 גלויות, מתוך 60,000, הקוראות, ליו"ר לפעול לזרוז החקיקה נגד הגזענות. את מבצע משלוח הגלויות ארגנה מפ"ם, ובמשלוח השתתפו אזרחים מכל מגזרי האוכלוסיה.

ח"כ יאיר צבן ברך בטקס את יו"ר הכנסת ש. הלל על מאבקו לחקיקה נגד הגזענות וציין כי מפ"ם הציעה כבר לפני 3 שנים למנוע על ידי חקיקה כניסת מפלגה גזענית לכנסת. בסיום דבריו קרא ח"כ צבן למאמץ משותף של כל הסיעות לזירוז החקיקה וציין כי מפ"ם נוטלת חלק במסגרות השונות ששמו להן למטרה להילחם בגזענות.

בדברי תשובתו בירך היו"ר את מפ"ם על היוזמה ואמר, כי "חשוב לשתף את כל גוני הקשת הפוליטית במאבק". הציונות חרתה על דגלה את דו־הקיום בין ערבים וציונים וכל עמדה גזענית עומדת בסתירה לציונות" אמר ש. הלל.

3 פקידות בגל"צ נענשו על מסיבת־סמים

שלוש פקידות בגל"צ שארגנו לעצמן מסיבת סמים בביתה של אחת מהן — הורשעו אתמול בבית הדין הצבאי של מטכ"ל ביפו.

מפקד גל"צ רון בן ישי העיד בבית הדין על אופיין של השלוש ואמר כי הוא מכיר אותן "הן חיילות טובות שעושות את עבודתן במסירות. הופתעתי כשנודע לי הדבר", אמר.

החיילות הורשעו בכך שלפני 3 ימים ערכו מסיבת חשיש בביתה של אחת מהן בת"א. לצורך כך תרמה כל אחת מהן סכום כסף והן קנו חשיש ב־20 אלף שקל ועישנו אותו בתוך סגריות ובאמצעות מכשיר עזר מאולתר. השופט סגן אלוף אשר ששון גזר על כל אחת מהן מאסר 4 חודשים, מזה חלק קטן בלבד בפועל. שתיים נדונו לחודש בפועל והיתר על תנאי, והשלישית נדונה ל־7 ימי מאסר בפועל ושוחרר בתום המשפט בגלל מצב נפשי. (עתים)

10 טונות ציוד רפואי לקולומביה

למעלה מ־10 טונות של ציוד רפואי ואמצעי הצלה הוטסו מישראל לקולומביה ביממה האחרונה, במבצע משותף של "אל־על" וחברת התעופה הלאומית של קולומביה "אביאנקה".

נציג החברה הקולומביאנית בישראל, צבי גולדברג, הודיע שכבר מתארגנים משלוחי נוספים. 2.5 טון של תרופות אנטיביוטיות יוצאו ביום ג' במטוס אל על לפרנקפורט ולניו־יורק ומשם יועברו ע"י החברה הקולומביאנית לאיזור האסון בארמרו.

משלוח אחר של 10 טון, הכולל [illegible]

הלל מקבל משלוח ראשון של 10 אלפים גלויות מתוך 60 אלף שישלחו (תצלום: רחמים ישראלי)

„נחמקין, עשה טובה — הסתתר" קראו חקלאים ליד לשכתו בירושלים

400 חקלאים נזעמים ממושבי ההר תבעו סיוע דחוף ונחמקין הבטיח לתבוע מהאוצר הזרמת הכספים הדרושים ● משלחת המפגינים הביעה חשש ששוב תהיה סחבת וההבטחות לא יקויימו

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

„3000 בתי אב בדרך לסעד", „אריק זכור, אתה הורס במו ידיך את שבנית בפרוזדור ירושלים", „אריק עשה טובה, הסתתר", „הבטחות שר החקלאות כקליפת ביצה" — סיסמאות אלה ואחרות נישאו ע"י 400 חקלאים ממושבי ההר בגליל ומבואות ירושלים, שהפגינו אתמול, ליד לשכת שר החקלאות אריק נחמקין בתל־אביב.

הדוברים — רענן נעים, ח"כ לשעבר מרמות נפתלי, רחמים יקוטי מנכ"ל מושבי הגליל ומשה אשכנזי רכז תנועת המושבים בירושלים — תבעו משר החקלאות לקיים ההבטחות בדבר החזרת חוב של מיליוני דולרים. הדוברים תבעו להזרים 15־20 מיליון דולר לכל אחד מהאיזורים בגליל ובמבואות ירושלים. הדוברים הזהירו מפני סכנת כלייה המאיימת על 10 מיליון עופות במושבי ההר מחוסר אפשרות להשיג גרעינים. ח"כ לשעבר רענן נעים אמר, כי זה עצוב מאד שדווקא כאשר ראש הממשלה ושר החקלאות הם חברי המערך צפוייה סכנה לחבריהם במושבי ההר, שייהפכו למחוסרי עבודה כבשנות ה־50.

שר החקלאות קיבל משלחת של 10 נציגים משני האיזורים. בתום המו"מ ביניהם מסרו חברי המשלחת לכתב עת"מ, כי השר „קיבל את רוב התביעות של המפגינים, בציינו כי שר האוצר הוא אשר מעכב את יישום החלטות הממשלה בדבר העזרה למושבים במצוקה". נחמקין הודיע כי הוא מכיר בבעיות המיוחדות של איזורי ההר, שמגיעה להם עדיפות על פני שאר איזורי הארץ.

בתום המו"מ סוכמו הדברים בכתב, ובהם נאמר: עפ"י החלטות שר החקלאות והחלטות הממשלה יינתן לארגונים כמפרעה סכום שצריך לעבור למושבים ביחס לחובם החריג של המושבים והארגונים. על כך, נאמר בהמשך, יתקיים היום דיון במשרד האוצר למימוש החלטה זו.

אנשי המשלחת והמפגינים לא היו שבעי רצון, הם הביעו חשש ששוב תהיה סחבת בקיום ההבטחות.

חקלאים מהגליל ופרוזדור ירושלים בהפגנה שקיימו אתמול מול לשכתו של נחמקין (תצלום: י.פ.פ.א.)

הצעת רשות הנמלים שנתקלה בהתנגדות

מתקן הפריקה לפחם באשדוד יושלם עד פברואר בעלות 125 מיליון ד'

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר" בחיפה

מתקן הפריקה לפחם והעמקת נמל אשדוד לצורך זה יושלמו עד חודש ינואר 1989. רשות הנמלים תשקיע 125 מיליון דולר ורכבת ישראל כ־19 מיליון דולר, מסר אתמול מנכ"ל רשות הנמלים שאול רזיאל במסיבת עיתונאים שקיימה אתמול בחיפה הנהלת הרשות.

רזיאל אמר שלוח זמנים זה מותנה בכך שהממשלה תכריע סופית בנושא עד מחצית חודש דצמבר כפי שסוכם. כזכור החליטה כבר הממשלה על הקמתו של נמל הפחם באשדוד ואולם לאחר ערעור שהגיש השר יגאל הורביץ הועבר הנושא פעם נוספת לבדיקתו של מי שהיה נגיד בנק ישראל ארנון גפני. רזיאל חזר והדגיש, כי לעניות דעתה של הרשות וממסקנות ועדת אלמוני עולה כי נמל אשדוד יהיה החלופה הטובה ביותר מבחינה כלכלית, כשלדבריו עלות הקמת מתקן לפריקת פחם באילת לרבות מסילת ברזל זו יצריכו השקעה כפולה שתסתכם לדבריו בכ־290 מיליון דולר. רזיאל הדגיש, כי עמדת הרשות הוגשה לאור שיקולים כלכליים בלבד. „אין ספק שבניית מסילת ברזל לאילת הוא דבר רצוי ורשות הנמלים תסייע אם תתבקש בנושא זה ואולם הבעיה היא העלות הכלכלית. מבחינה זו נמל אשדוד הינו החלופה הטובה ביותר אמר רזיאל. הוא הוסיף, כי אף שהפחם יהיה המרכיב העיקרי כמטען הצובר לישראל וממנה הרי שאין להתעלם מהובלת פוספטים וגרעינים בצובר אשר העמקת נמל אשדוד יוזילו אותם כ־4 עד 5 מיליון דולר בשנה. לדבריו העמקת נמל אשדוד תאפשר כניסתן של אוניות בעלות שוקע של 100 אלף טון ויותר.

בהתייחסו לעבודות הפיתוח בנמל אשדוד אמר רזיאל, כי רשות הנמלים התחייבה בעל פה ובכתב כי 70 אחוז מהעלות הכוללת תבוצע על ידי חברות ישראליות אשר חלק מהן יעבדו בשיתוף פעולה עם חברות זרות.

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

הליווי הבינלאומי: קישוט או מהות? מאת פולס
***
זאב, זאב מאת יואל מרקוס
***
המתח יורד מאת א. שוייצר

מקורות מדיניים עקיבא אלדר | מסדרונות מפלגתיים אילן שחורי
פסגת ז'נווה דניאל דגן

ביקור חוזר במצרים: השלום בין הזעם לתבונה מאת פרופ' שמעון שמיר
***
איחוד כפוי מאת אריה לביא

במוסף השבועי:
יורד ועולה על המציאות בישראל מאת אורית שוחט
*
רבקה מיכאלי ומני פאר: אם יהודיה ובנה מאת מיכאל אוחד

„חוק" ו„סדר" במאה שערים מאת נדב שרגאי

הקשר האמריקאי צבי בראל | יומן שחור לבן דן סגיר

הסיירת הירוקה: עצמאית בשטח מאת אור גונדר

הטלוויזיה של השבוע חנה בושס

עת"א משלמת לשניים מבכיריה תוספות חריגות

התשלומים מועברים דרך „עזרא ובצרון" ולא דרך התקציב

מאת חנה קים, כתבת „על המשמר" בת"א

עיריית ת"א הורתה לחברה העירונית „עזרא ובצרון" לשלם תוספות־שכר קבועות ל־2 עובדי עירייה בכירים במינהל ההנדסה, וזאת נוסף למשכורתם השוטפת מן העירייה.

לפי הוראת העירייה, עליה חתום ראש העיר, שלמה להט, משלמת „עזרא ובצרון" ליאיר גב, האחראי על האדמיניסטרציה במינהל ולא שולמן, יועץ הנדסי בכיר במינהל ההנדסה — ביטוח מנהלים ותשלום תנאים סוציאליים כמו קרן השתלמות, חופשה, ימי מחלה, נופש וכו'. התשלומים קבועים מעבר למשכורותיהם המשולמות ע"י העירייה. לגב משולמת, בנוסף למשכורתו, תוספת חודשית של 330 אלף שקל לחודש צמודה למדד ולשולמן משולמת תוספת של 75 שעות נוספות קבועות, נוסף למשכורתו השוטפת.

הרגשת קיפוח

התוספות לשני העובדים הבכירים אינם מועברות להם, כפי הנהוג, דרך התקציב הרגיל של העירייה, אלא דרך חברת „עזרא ובצרון", שלהט משמש כיו"ר הדירקטוריון שלה. לגב משולמות התוספות תחת השם המקצועי: „עוזר למנכ"ל תיאום וקידום פרוייקטים" ואילו לשולמן תחת השם המקצועי: „יועץ הנדסי".

נציג מפ"ם בעיריית ת"א, אריה צוקר, המציין פרטים אלו במכתב ששלח אתמול לראש עיריית ת"א, כותב כי לא מקובלים עליו טיעוניו של להט, כי העירייה נוהגת לשלם תוספות שכר כדי להעסיק עובדים טובים שאינם מסכימים לעבוד לפי השכר הנהוג בשרות הציבורי.

„משמעות הדבר היא, לטווח הארוך, הרס כל מערכת השכר הנהוגה בעירייה ויצירת הרגשת קיפוח אצל עובדים טובים אחרים, דבר שעלול לפגוע במוטיבציה שלהם בעבודה ובשרות הציבורי העירוני בכלל", כותב צוקר, שדורש מלהט להורות מיד על ביטול תוספות השכר, שכן לדבריו הן בלתי חוקיות.

אנשים ואירועים

מיליון דולר „יוטבעו" באילת

הפקה פירסומית יוקרתית מן היקרות ביותר — מעל למיליון דולר התחילה בימים אלו באילת. מדובר בסרטון פרסומת תת־מימי לשעון האמריקני „טיימקס" שאורכו דקה אחת בלבד. מרובה של בסיס חיל הים באילת, נבנה מדיקטים מיוחדים שהובאו ממפעל קלט־אפיקים, שעון ענק במשקל של 3.5 טון, בקוטר 10 מטר ובגובה של 1.5. עוד חמישה ימים יורד השעון מהדוברה הים והוא יגרר ע"י גוררת של מינהלת הנמל אל אתר הצילומים בלב מפרץ אילת.

סיפור העלילה של סרטון הפירסומת יוצא דופן זה, הוא שאוניה שטה בים הפתוח. מכשיר המק"מ (ראדר) מגלה לפתע בים עצם בלתי מזוהה. צוללים צוללים לעומק של 30 מטר ומגלים את השעון הענק מכוסה בצימחיה ימית עבותה.

בצלאל רוזן

נמל התעופה של ביירות הגיע... לבית־דגן

נמל התעופה של ביירות הצמיח כנפיים ונחת ביום ו' בתחנה המטאורולוגית בבית דגן.

דגלי לבנון התנוססו מעל לבניין ושלט גדול באנגלית ובערבית הכריז שזהו נמל התעופה של ביירות, ובכניסה ל„נמל" הוצב טנק ערבי גדול כדי „להגן עליו".

העוברים בכביש בית־דגן — ראשון־לציון — רמלה השתוממו למראה המוזר, אך אלה שעצרו את רכבם כדי לברר מה פשר הדבר נוכחו לדעת שהמדובר בתפאורה למפיקי הסרט „כוח דלתא", שבחרו בתחנה המטאורולוגית כאתר צילומים לקטעים שבהם מצולם נמל התעופה של ביירות במסגרת מיבצע החילוץ של המטוס האמריקני החטוף, על פי עלילת הסרט.

כדי להקנות למראה אמינות נוספת הועמסו שקי חול והותקנו עמדות מבוצרות סביב הכניסה לנמל־התעופה המאולתר בתחנה המטאורולוגית. (עתים)

אביטל שצ'ארנסקי סבורה שגורל בעלה הועלה בפיסגה

ז'נבה. — רעייתו של אסיר ציון אנטולי שצ'ראנסקי הכריזה אתמול כי קיבלה „רמזים" שגורל בעלה הועלה בוועידת ז'נבה.

אביטל הוסיפה שאין היא בטוחה שהדבר אכן נעשה.

דוברים אמריקנים בכירים הודיעו לפני הוועידה, כי שאלת זכויות האדם תועלה בפיסגה.

עוד אמרה אביטל, כי אין היא יודעת בוודאות היכן מוחזק בעלה, מתמטיקאי בן 37, הכלוא זה 9 שנים באשמת בגידה. היא סבורה כי עזב את מחנה העבודה פרם, בהרי אורל, והועבר למקום מבודד. (ע"ט)

סב וסבתא נצטוו להחזיר הנכדה לאביה

מי יחזיק בילדה בת 11 שאמה נפטרה? — האב מדען בכיר באחת מחברות המחשבים הגדולות בעולם, המתגורר בארה"ב או הורי האם המתגוררים בארץ?

בית המשפט העליון דן בסוגיה זו — ופסק לטובת האב על סמך העיקרון שאין לשלול מן ההורה הביולוגי את זכותו לגדל את ילדו, אלא במקרים חריגים.

אמה של הילדה מתה לפני שנה וחצי ובית המשפט המחוזי בחיפה קבע, כי בילדה יחזיקו עד גיל 14 סבה וסבתה. בית המשפט המחוזי בחיפה נימק החלטה זו בכך, שהאב מתגורר בארה"ב ועוסק במחקר והוראה במשך כל שעות היום, כך שהילדה תזדקק לטיפול מטפלות. דבר שיגרום לה נזק. בית המשפט המחוזי בחיפה קבע עוד, כי העברת הילדה לאב המתגורר בארה"ב תעמיד אותה בפני תנאים קשים והיא תגדל ללא דמות אם וללא סיוע של ממש בפתרון בעיותיה כנערה מתבגרת.

על החלטה זו ערער האב באמצעות ע"ד ... מנשה מת"א. שופטי בית המשפט העליון אהרן ברק, ... חלימה ואליעזר גולדברג קיבלו את ערעורו של האב ... שבמקרים של סכסוכים בין בני הזוג, המבחן המשפטי ... היכן ימצא הילד חינו ותרון „טובת הילד". אך במקרה ... התוזים, הזכות של ההורה לקבל את ילדו אינה ... אלא במקרים חריגים.

לבלרינה סובייטית מלאו 60 והיא עדיין רוקדת

מוסקבה. — הבלרינה הסובייטית מיה פליסצקיה, הממשיכה לרקוד בקביעות למרות שכבר הגיעה לגיל 60 שנה, זכתה בתואר סובייטי גבוה, מסרה סוכנות הידיעות טס.

פליסצקיה קיבלה את התואר „גיבורת העבודה הסוציאליסטית", לאות הוקרה על 42 שנות שירות במחול הסובייטי.

אמש היא רקדה בהצגת הבכורה של „הגב' עם הכלבלב", עיבוד של סיפור לאנטון צ'כוב. בעלה של הבלרינה, רודיון שצ'דרין הלחין את המוסיקה ויצר את הכוריאוגרפיה של הבאלט. (ע"ט)

אנשי המוג'הידין מתאמנים בבסיסם בהרי כורדיסטאן שבצפון איראן. המוג'הידין מתאמנים לקראת התקוממות עממית להפלת משטרו של חומייני. השטח הנמצא בתחומה של איראן נתון בשליטתם. (תצלום: אי.פי)

למרגלות פיסגת ז'נבה

העיר שהפכה דיבורים לעסק

מקום מושבם של 200 ארגונים בינלאומיים, ז'נבה, מארחת כ־30,000 ועידות בכל שנה. פסגת רייגן־גורבצ'וב היא המשימה השאפתנית ביותר שקיבלה על עצמה

מאת דורותיאה יונג, ז'נבה

ז'נבה, שנבחרה כעיר המארחת של פגישת הפיסגה הקרובה בין הנשיא רייגן למנהיג הסובייטי מיכאיל גורבצ'וב, התגוננה בקנאות במשך מאות שנים מפני פלישות זרים. בדומה ליתר חלקי שווייץ, היא דוגלת בנייטרליות, והתפרסמה במקום בטוח ודיסקרטי, מתאים לפגישות שמטרתן לפתור סיכסוכים בינלאומיים.

העיר השווייצית, מרכזו האירופי של ארגון האומות המאוחדות ומקום מושבם של כמעט 200 אירגונים בינלאומיים אחרים, ידועה כ„עיר האידיאלים", והיא מארחת כ־30,000 ישיבות של ועידות שונות בכל שנה, בעזרת צבא ספקים, מתורגמנים ומזכירות. שורה של סוכנויות או"ם ומשלחות דיפלומטיות המייצגות 119 מדינות — יותר משיש בעיר הבירה ברן — הופכות דיבורים לעסקים פורחים לתושבי ז'נבה. העימות בין רייגן לגורבצ'וב הוא קרוב לוודאי המשימה השאפתנית ביותר שקיבלה ז'נבה על עצמה.

במצב היכון

אולם זו היא רק האחרונה בשורה ארוכה של פגישות בין מדינאי העולם. מלבד לפגישות אלה, ז'נבה מושכת 2,500,000 מבקרים בכל שנה לאגם שלה, לנופה האלפיני ולחנויות הפאר שלה. בדיוק לפני 30 שנה אירחה מערכת בנייני האו"ם רחבת הידיים, המשקיפה על אגם ז'נבה, את פיסגת הארבע של ארצות־הברית, ברית־המועצות, בריטניה וצרפת. נשיא ארה"ב השתכן אז באחוזה טירה פרטית האמורה עתה לפתוח את דלתותיה לרייגן. טירה זו היא אחד מבחר הדברים העומדים מוכנים לאירועים כאלה. פיסגות על הודו־סין וברלין בשנות ה־50, אלג'יריה ולאוס ב־1961, ואחריהן ביקורים של הירוהיטו קיסר יפאן והשאה של איראן חיזקו את כוחות הביטחון המקומיים במצב היכון, ואת הסתדרות הדיפלומטית משמשת כראוי.

הצלב האדום נולד כאן

ועידה קצרה שהיתה ב־1973 הביאה לז'נבה את הדירגים העיקריים שבסיכסוך המזרח התיכון, ונשיא ארצות־הברית ג'ימי קרטר נפגש כאן ב־1977 עם נשיא סוריה חאפז אל־אסאד. בינואר הסכימו אנדריי גרומיקו הרוסי ושר־החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ לחדש את שיחות הפיקוח על הנשק בין המעצמות. שיחות אלה נמשכות זה זמן רב בין משלחות ברה"מ וארה"ב, המשוכנות בשני קצותיו של הרחוב הקרוי „שדרות השלום" בז'נבה.

הפרוטסטנטי מן המאה ה־16 ג'ון קאלווין, את מרכז חבר הלאומים, שההיסטוריה לא האירה לו פנים. וילסון עצמו היה קאלוויניסט. רק „ארמון הלאומים", ששיכן בזמנו את חבר הלאומים ושסמלו של האירגון יצוק בידיות דלתותיו, נשאר עד היום מהניסיון ההוא לשמור על השלום. כיום שוכנים בו משרדי האו"ם.

הנייטרליות השווייצית התחילה במאה ה־16, והוכרה רשמית ב־1815 על־ידי הקונגרס של וינה, שצייר מחדש את מפת אירופה אחרי תבוסת נאפוליאון.

ב־1863 הופיעה ז'נבה על הבמה העולמית כאשר אזרח העיר הנרי דוננט, עד מוכה־אימה לקרב סולפרינו, ייסד את הצלב האדום הבינלאומי. מרעיונו של דוננט צמחה אמנת ז'נבה הראשונה בעניין הטיפול בפצועים בשדה־הקרב, בשבויים ובאזרחים המסתבכים בקרבות.

העיתונאים נדחקים

צוותי טלוויזיה מרחבי העולם כבר נדחקים להתמקם בנקודות תצפית טובות על העיר ועל סילון־האגם שלה, המגיע לגובה 140 מטר, והוא המזרקה הגבוהה בעולם. אולם גם מיקומה מרהיב העין של ז'נבה, באגן צר בין הרי ג'ורה ובין רכס הרי האלפים הצרפתיים עם פיסגת ה„מון בלאן" השולטת בנוף, מזכיר את ההיסטוריה הסוערת של עיר זו, היושבת על צומת דרכים אסטרטגי של יבשת אירופה.

הקיסר הרומי יוליוס קיסר הצעיד את חייליו לתוך העיר ב־58 לפני ספירת הנוצרים, והקים שם מוצב חשוב. בימי הביניים היתה ז'נבה עיר־מדינה עצמאית, ומושליה דחו נסיונות חוזרים של שכנותיה החזקות לכבוש אותה.

כשביצר נאפוליאון את כיבושיו באירופה, הסתער צבאו על העיר ב־1798, והיא נשארה תחת שלטון צרפתי עד תבוסתו בלייפציג ב־1813, שנתיים אחר־כך, כשהתברר שאינה יכולה להוסיף ולהיות עצמאית לגמרי, הצטרפה ז'נבה לקונפדראציה השווייצית של הקאנטונים העצמאיים למחצה. היא היתה השטח האחרון שהצטרף.

מנטט ועד סמאגטי

העיר מכונה תכופות „בירתה החשאית של שווייץ", והיא משמשת כיום בית שני להרבה ראשי מדינות, אילי־הון וכוכבי קולנוע. שליש מ־350,000 תושביה הם זרים. „מלון אינטרקונטיננטל", המשמש אכסניה לוועידות אופ"ק בעניין שוק הנפט המתגורר, מחזיק מערכת חדרים לשימושו של שר הנפט הסעודי, השייך אחמד זאכי יאמני. בעת ועידת הפיסגה משתלט עליו צוות הבית הלבן של הנשיא רייגן.

המצלמות בז'נבה מתמקדות בננסי רייגן וראיסה גורבצ'וב. הדרך אל חדרי החדרים של הדיונים המדיניים נחסמה. (אי.פי.)

הנשק האנושי במו"מ

מאת סמואל פיזאר

אסור שספירתם הקפדנית של הטילים וראשי הנפץ הגרעיניים בג'נבה תסתיר את העובדה, כי במוסקבה עלה לשלטון דור חדש, שחיסל בתנופה שלטון קשישים עקשני. אם לא נעמוד על המניעים והכוונות של דור חדש זה, אנחנו עלולים להחמיץ הזדמנות שלא תחזור במשך שנים רבות.

יש סיבה לחשוב שהמנהיגים הסובייטיים החדשים קורצו מחומר אחר מאשר קודמיהם. אולם דור צעיר זה, המתאפיין בחינוך פורמלי רחב ובפרגמאטיזם רב, ניצב מול בעיות כלכליות עצומות.

נפגשתי וניהלתי משא ומתן עם אחרים מאנשים אלה. הם בהחלט מודעים לכך שהמיגזר החקלאי בארצם פשט את הרגל, שתעשייתם מיושנת ושלא יוכלו לשאוב לנצח מאדמת „אמא רוסיה" את הנפט, הגאז, הזהב וחומרי הגלם, הנחוצים לקנות חיטה וטכנולוגיה מן המערב. הם מבינים שבמהפיכה טכנולוגית, העתיד תלוי ביכולת האנושית ליצור. אולם כיום לא תיתכן יצירה או התקדמות כלכלית לאורך ימים, אם אין מוחותיהם של אנשים חופשיים. מצב זה פותח צוהר להסדרים בין המזרח למערב בשורת עניינים רחופים.

● תקיפות לצד פתיחות

תקיפות היא צורך השעה במשא ומתן עם הרוסים, אך היא אינה יותר מחצי־מדיניות. כדי להגיב למצב החדש בקרמלין, יש לפעול הן באמצעות תקיפות והן בפתיחות. מתקבל רושם, כי רונלד רייגן מוכן כיום להוסיף את המרכיב שחסר עד עתה בדו־שיח שלו עם „קיסרות הרשע".

לתקופת הדטאנט, שפתחו ריצ'רד ניקסון וליאוניד ברז'נייב, מעולם לא ניתנה הזדמנות להצליח. כל אחד מן הצדדים החזיק רגל אחת על דוושת הדלק ורגל אחת על דוושת הבלמים. אולם אנשי עסקים, מנהלים ותיירים הוכיחו שביכולתם לחצות את הגבולות האידיאולוגיים בצורה יעילה בהרבה מאשר הדיפלומטים והחיילים.

הונגריה הצליחה להנהיג תיקונים כלכליים. היחסים בין שתי הגרמניות התפתחו בעוצמה מפתיעה. רומניה העזה תכופות לנקוט קו עצמאי בענייני חוץ. תסיסה חברתית ודתית חסרת תקדים זיעזעה את פולין. לא זו בלבד שבריה"מ לא שלטה במערב אירופה, היתה זו מזרח אירופה שהתקרבה למערב.

● הברומטר היהודי

מצבם של מיעוטים סובייטיים, במיוחד של היהודים, היה תמיד ברומטר של יחסי המזרח והמערב. הפגת המתחים וסיכויי סחר מוגבר עם ארצות־הברית איפשרו ליותר מ־500,000 יהודים וגרמנים אתניים לעזוב את הקיסרות הקומוניסטית. כעת, הן ההגירה והן הסחר קופאים על שמריהם, מתנגדי המשטר מושתקים ומירוץ החימוש נפתח מחדש.

משלמי המסים משפשפים עיניים לנוכח התקציבים הצבאיים הבולעים כספים נחוצים במיגזרים אחרים ומתפללים שמיליארדים אלה לא יופנו כנגדם. בינתיים מנהיגיהם אינם מסוגלים להמציא רעיונות חדשים או להפגין אומץ מדיני, כדי לשנות כיוון באופן משמעותי.

מן ההיסטוריה אנו למדים, שברית־המועצות לא תיהרס באמצעים צבאיים ולא תיחנק בעקבות נקיטת צעדים כלכליים; שום תועלת לא תצמח ממדיניות של התחרות עם רוסים בצבירת נשק, בתקווה שהם יישברו מהמאמץ. יחד עם זאת, יש צורך לאפשר לרוסיה להתגבר על חששותיה בתחום הבטחוני.

הנשק היעיל ביותר לצורך זה אינו הנשק הצבאי במחסני המערב אלא יכולתו העדיפה בתחום ההתקדמות הכלכלית ובתחום חירויות האדם. רק פיתוח נועז של מגעים כלכליים, תרבותיים ורוחניים יוכל להפחית את חוסר האימון ולבנות את הביטחון העצמי הנחוץ לצורך פירוק הנשק. העניין ההדדי של שני הצדדים בהישרדות תובע את התחלתו המיידית של תהליך זה.

מתוך „אינטרנשיונל הראלד טריביון". הכותב הוא מומחה מוכר בתחום יחסי מזרח־מערב

כך הם נראים ממרומי הפיסגה

זה מה שקורה כמטילים איפול מוחלט על לב ליבה של הפיסגה, והאיפול, אבוי, לגמרי הדוק: על מה אפשר לדווח ועל מה אפשר כבר לדבר מול המסך — אם לא על התסרוקת של ננסי, הגאטקעס של רוני והאנגלית של ראיסה?

מספרים, כי בפגישת הפיסגה חרושצ'וב־קנדי בשנת 1961, שהתקיימה בוינה, היה ניקיטה מבסוט עד הגג, ואילו ג'ון היה מצוברח. ניקיטה ישב בארוחות החגיגיות ובכל האירועים ליד ג'קלין, אשת קנדי, שהיתה אז הנסיכה העולמית ואחת הנשים הנחשבות אלגנטיות בעולם, ואילו ג'ון היה צריך לשבת ליד הבאבושקה, נינה, אשת חרושצ'וב, נחמודה, אבל זקנה.

הפעם יש לנו עניין עם רביעיה שונה. רוני אמנם זקן, כבר עבר את ה־74, אבל ננסי, ננסי היא על הכיפאק — איך לבושה ואת, איזו אלגנציה. הרשעים אומרים שרוני הוא הראש, אך ננסי היא הצוואר, וכידוע, את הראש מסובב הצוואר. החברה מהבית הלבן מוכנים לומר לך, כי מאז שהסרטנים צבטו את רוני, תפסה ננסי פיקוד וכמו שכתוב במגילת „אסתר", על פיה ישק כל דבר. רוני לא עושה צעד בלי שיתייעץ איתה לפני, ולפני האחרים, כלומר, כל הוראה שלו עוברת הצנזורה שלה והכבר היו דברים מעולם.

מישה וראיסה הם כמו סיפור מהקולנוע, מתאום בא רוסי אחד צעיר, מלא מרץ וכוח. אגב, שלא יהיו ויכוחים, הנ"ל מדבר אנגלית ואת המתורגמנים מחזיקים בשביל הפרוטוקול, גם ראיסה מדברת אנגלית, עוברת, כשהיא ביקרה במוזיאון השעונים (קצת יותר משוכלל מהמוזיאון לשעונים בירושלים, אך גם לנו אין במה להתבייש) היא פרצה בקריאת התפעלות למראה שעון מעורר עתיק מאמייל והזהב. לרגע היא שכחה את עצמה ואמרה „IT'S BEAUTIFUL", הייתם צריכים לראות את „תגובות" של הק.ג.ב שליוו אותה. פניהם החווירו והיה נראה כאילו הם עוד מעט ייאספו עליה אמבולנס „טופל נפרד". ראיסה הסגירה סוד נורא. היא גילתה שהיא מדברת אנגלית, ואת לאחר שהוסבר לה בתורה, עוב הטיפה לנבלה, שאסור לאף אחד לדעת את הסוד. רישע אחר, סוביטולוג, כמובן יהודי (ראיתם סוביטולוגים לא יהודיים) נשבע לי, שראיסה היא יהודיה כשרה ואפשר להוכיח איתה כמה מילים באידיש. אל תאמינו, ישנם החושבים שברוסיה כל אשה יפה ואינטליגנטית, שנשואה למנהיג סובייטי, מוכרחה להיות יהודיה. למה? היהודיות הן קרייריסטיות.

לטעמי, ראיסה היא עולמית. מסיור בבניין האו"ם היא לקחה מעיל אפור עם צווארון וחפתים מפרוות מינק־אמיתי. התסרוקת היתה עשויה בקפידה, איפור עדין זה בסדר. אחרי הכל היא, שכחה מתי היתה בת 40. גם האצילות מחייבת. אשה נשואה, סבתא צעירה לא יכולה להרשות לעצמה להתמרח בצבעים, עגילים, עדיים, זהב + יהלומים. וכשהיא מחייכת, איך כתוב בשירו „כשהיא מחייכת כל העולם נראה אחרת". על מישה וראיסה אפשר לשיר שהם כייף של זוג.

רוני היה שונא רוסים. למה? עוד מהימים שהיה שחקן בהוליווד. זוכרים את הימים של מאקארתי בתחילת שנות ה־50. רוני לא התנהג אז יפה כלפי עמיתים שנחשדו כי הם חברים של יהודים וכושים, ומי שהיה אז חבר של יהודים וכושים נחשד כסוכן קומוניסטי. ננסי אומרת: „מה אתם מזכירים לו את הימים ההם, אז הוא היה נשוי לג'ין ויימן, ואת היתה דפוקה על כל הראש. מאז הוא השתנה, עכשיו, למרות גילו לא נתתי לו ללכת עם „לאנגע גאטקעס", שלא ייראה זקן, תראו איך הוא מדבר, איך קיבל את הגורבצ'וביים, יופי של קבלת פנים".

לא נשאר אלא לשאול אותה איך היה אתמול בפגישה עם ראיסה, ועל כך היא השיבה: „ראיסה היא מותק, דבש WONDERFUL WOMAN. סיפרתי לה על הביקור במרכז הנרקומנים הצעירים והיא התרגשה יחד איתי. ראיסה סיפרה לי, שברוסיה אין להם בעיות כאלה. היא לא ראתה בחיים שלה אפילו נרקומן אחד. יש לה ילדים מוצלחים שלמדו באוניברסיטה, אחד מהנדס והבת לומדת רפואת הילדים. שלה לא שמעו מדיבורים כאלה. ועוד סיפרה ננסי, כי הם שוחחו על הבעלים. היא סיפרה לראיסה על ההתנקשות ואיך רוני ניצל ממש בנס ודפיקות הלב שהיו לה בעקבות בדיקות הסרטן שעבר. ראיסה סיפרה לה על הימים שמישה והיא היו בפרובינציה הרחוקה ממוסקבה, שהיהן איחלו זו לזו בריאות, וכמובן, אין לשכוח, הן הוציאו את הצילומים האחרונים של הנכדים, ואיזו נחת יש מהם, בלי עין רעה.

איך דיברו, באיזו שפה? ברור שאנגלית, ראיתם מישהו שלא יודע אנגלית, בעולם?

חיים מרגלית

עורכת אחראית של עמודי החדשות: עמית אנסור | ראש דסק לענייני היום: לוי מורב

משחקים באש בלבנון

מאת עוזי מחניימי

מטוסי חיל-האוויר, שהיו „בסיור שגרתי" בצפון לבנון, במרחק זעיר של 10 ק"מ מהגבול הסורי, הפילו שלושה שני מטוסים סוריים. מי שהיה זקוק לאישור נוסף ליכולתם הקרבית של טייסינו — קיבל זאת. מי שלא היה זקוק לכך, תוהה לשם מה הוטו זקוקים להתפתחות מסוכנת זו. מטוסי חיל-האוויר, ואפילו „בטיסה שגרתית" על גבול סוריה בצפון לבנון, מעוררים — בצדק — הקשה [illegible] ועם אלה הסורים, עם כל [illegible] של [illegible] של המטוסים [illegible] [illegible] את [illegible] של הסורים, המסתחים [illegible] ראית בטלוויזיה [illegible] מפקד חיל

האוויר, כי הקרב התחיל בשטח סוריה. מדוע המטוסים הישראליים לא ניתקו מגע, האם הם היו נתונים לאיום שהצדיק הפלת המטוסים הסוריים? לא כך ניתן היה להתרשם מדברי מפקד חיל-האוויר.

התחושה — ויש להרגיש כי זו תחושה בלבד — היא כי למדינת ישראל היה אינטרס להפיל את המטוסים הסוריים ודווקא בעיתוי מסוים זה, ובכלל, כיצד היינו מגיבים, אם המטוסים הסוריים היו עושים „סיור שגרתי" וחצי בדרום לבנון, „רק" 10 ק"מ מגבול ישראל?

הסורים — כמונו, וכמו כל מדינה אחרת — לא אוהבים שמשפילים אותם. הפלת מטוסיהם המתקדמים — לראשונה אחרי מלחמת לבנון (אחרי שיקום חיל האוויר הסורי — הנה, להערכתי, עלבון צורב מדי מכדי שיעברו עליו לסדר היום.

לפני שנים רבות עשו מטוסי חיל האוויר שלנו „בום על-קולי" מעל דמשק. לא עבר זמן רב וטייס סורי חמק ממסכי המכ"ם של צה"ל וביצע „בום" כזה מעל חיפה. הסורים הם נוקמים ונוטרים. כיום יש בידי הסורים טילי נ"מ משוכללים מסוג „ס.א 5", המסוגלים להפיל מטוסים ישראלים הטסים מעל הגליל.

הלוואי ואתבדה, אך לא יהיה זה מפתיע אם הסורים יגמלו על הפלת מטוסים. זהו כאילו לא למדנו לקח מאירועים לא כל כך רחוקים. אנחנו שוב משתמשים מכוחנו למבצע ראווה, ללא צורך ומזמינים לנו אסונות.

„מוכרים את נכסי האומה"

מאת מאיר בלייך, לונדון

מכירת „בריטיש טלקום" הכניסה לממשלת תאצ'ר 3,9 מיליארד ליש"ט ● עכשיו ממהרת הממשלה למכור את „בריטיש גאז" ● הלייבור והאיגודים המקצועיים נזעקו נגד המכירות

שנתיים לפני בחירות החליטה ממשלת תאצ'ר להמשיך במדיניותה הכלכלית, שלצד הצלחתה להדביר את האינפלציה ל־6 אחוזים בשנה יצרה גם אבטלה של 14 אחוזים מכוח-העבודה. המדיניות הזו אומרת, שכדי לקדם עסקים וליצור מקומות עבודה, צריך להפחית מסים. אולם כאשר באוצר אין מעות, באידיאולוגיה נמצאת הישועה — למכור חברות ממשלתיות, אומר המצע. כך ייכנסו גם מזומנים לקופה. לאחר שמכירת „בריטיש טלקום" הכניסה 3,9 מיליארד לירות שטרלינג (ומתנגדי הממשלה אומרים שיכלה להכניס סכום כפול), מתכוונת הממשלה להרוויח עד 9 מיליארד לירות שטרלינג ממכירת „בריטיש גאז". כיוון שהבחירות קרבות, מזרזת הממשלה את הליכי החקיקה למכירתה של החברה, כדי שהחוק יעבור עוד במושב זה. ההנפקה עצמה מתוכננת לסתיו 1986. על האצת תהליך המכירה נמסר בנאום המלכה בפתיחת מושב הפארלאמנט בתחילת נובמבר.

כאשר הממשלה מבקשת לתת בידה האחת היא צריכה ליטול בידה האחרת, וכאשר אין מאין, השיטה היא למכור נכסים. ראשונה עשתה זאת ממשלתו של אדוארד הית. ממשלת הלייבור של קאלהאן צעדה בעקבותיה, בשל אותם נימוקים: היא התקשתה לגייס הלוואות. ממשלת תאצ'ר מביאה את השיטה לפיסגתה. אחד מעקרונותיה הוא למכור נכסים לא רק כדי להימנע מלקיחת הלוואות, אלא שלדעתה בידיים פרטיות ניהול החברות יהיה יותר יעיל, והעיקר — העם יהיה בעל הרכוש (שיופקע מידי הביורוקראטים והאיגודים המקצועיים) ויקום מעמד חדש, בעלי המניות.

כל עוד נמכרו חברות שלציבור אין עניין מיוחד להיות בעליהן, כמו „תומס קוק", מארגני הטיולים, או „רולס רויס" (על-ידי ממשלת הית) או „בריטיש פטרוליאום" (על ידי קאלהאן) — המכירות לא עוררו סערה. אבל כאשר הממשלה החליטה להעמיד על הדלפק גם מונופולין כ„בריטיש טלקום" או „בריטיש גאז", נזעקו דוברי מפלגת הלייבור והאיגודים המקצועיים. „זו מכירה של נכסי האומה", טענו.

ההצלחה של מכירת „בריטיש טלקום" הראתה עד כמה זכו דבריהם להד. אך תוצאות ההנפקה היא משמשות נשק בידיהם כדי לתקוף את זו המתוכננת, של „בריטיש גאז".

שוויה של החברה, שהיא בעלת המונופול להספקת גאז, על-פי מאזניה הוא 25 מיליארד ליש"ט ומחזורה השנתי כ־7 מיליארד ליש"ט. בסיטי מעריכים שהממשלה יכולה לגייס תמורתה בין 5 ל־10 מיליארד ליש"ט, הכל בהתאם לתקנות שיגבילו את פעולותיה או לזכויות שיינתנו לה.

בנק המתמחה בהנפקות וגופים פינאנסיים מנוסים כבר עמלים בהכנת ההנפקה. אלה שעשו מלאכה דומה עבור „בריטיש טלקום" קיבלו שכר טרחה ועמלות בעשרות מיליוני ליש"ט וכך גם העוסקים ביחסי-הציבור שלה. גם המכירה של „בריטיש גאז" תלווה במסע פרסום ענקי ובמתן הנחות ובונוסים לקונים, שיוכלו לשלם אף באמצעות חשבונות הגאז שלהם. רוכשי המניות ישלמו את התמורה במשך שלוש שנים, כך שלקופת האוצר ייכנסו מדי שנה שניים עד שלושה מיליארד ליש"ט, שיממנו את הורדת המיסים.

„זהו שוחד בחירות, פשוטו כמשמעו", טענו דוברי האיגודים המקצועיים המייצגים את 97 אלף עובדי החברה. הללו, שלא הפסידו זמן ופתחו במערכה נגד המכירה, טענו בצדק שמהנחות המס ייהנו דווקא בעלי ההכנסה הגבוהה.

טוני בן, מנהיג האגף השמאלי בלייבור, היה חריף יותר: „נסיון העבר מוכיח שמי שמרוויח מהמכירה הם גופי הסיטי, אשר בסופו של דבר משתלטים גם על מרבית המניות. גופים אלה תורמים למערכת הבחירות של השמרנים, והללו מוכרים נכסים נוספים וזוכים בתרומות נוספות, וכך הלאה".

„כך יהיה הציבור בעליה של החברה באורח ישיר", טוענים השמרנים, ביודעם נפש בני עמם, שזכו לכינוי „עם של חנוונים". „כבר עתה אנו הבעלים", עונה הלייבור. שני הצדדים יודעים, שבשני המקרים הבעלות היא אבסטראקטית, שהרי בסופו של דבר מועצות המנהלים הן שמכתיבות את המדיניות על-פי האינטרסים של שולחיהן בסיטי או בממשלה/מפלגה, אלא אם כן יש בהן אישים עצמאיים המסוגלים להתמודד עם אלה שמינו אותם.

השמרנים חושבים שחברות בבעלות ממשלתית נגועות בחוסר יעילות, אולם דווקא „בריטיש גאז" מוכיחה את ההיפך. תחת ניהולו של סר דניס ברוק הצליחה החברה להראות מיומנות ולצבור רווחים. בשנת 1984 היא העבירה לממשלה סכום גבוה בתור מס גאז, כמחצית מרווחיה. בשנה זו, דניס ברוק עצמו אינו משוכנע שתצמח טובה ממכירת החברה לציבור.

מכל מקום, דובר הלייבור בענייני האוצר וסגן מנהיג המפלגה הודיע כבר: „כאשר אנו נעלה לשלטון נלאים את החברה". הצלחת ההנפקה תוכיח גם אם אכן הציבור מאמין שהלייבור ישוב לדאונינג סטריט מס' 10.

ה„סקופ" של „מעריב"

מחיר העגבניה מוכתב מירדן

מאת לוי מורב

יוסי, תפסנו את האשם. האמת היא שתמיד חשדנו בהם. אף פעם לא האמנו שהם בסך הכל רוצים להרוויח כסף טוב מפטריוטים גרמניים, המחרפים נפשם על הגנת המולדת הקדושה. תמיד חשדנו בהם שהם לא מגדלים סתם קרטופלאף וקראוט.

טוב עשה העיתון הנפוץ ביותר בבוואריה, „אלגמינה בכל'ת", שחשף את העובדות: 3 סוחרים יהודים, מישה זלטנוביץ, יסים זכלרוביץ ויעקב אברמוביץ, השתלטו על גידול הקרטופלף וניצלו זאת כדי ליצור מחסור מלאכותי וככך לעליות מחירים ולעליית המדד. חקירתו האמיצה של ה„אלגמינה בכל'ת" העלתה, שסוחרים יהודים שולטים על חלק נכבד מהחקלאות הגרמנית ובין השאר הם שולטים בייצור הקראוט — הלא הוא הכרוב הלבן, המשמש לייצור כרוב חמוץ, שבלעדיו אין לאומתנו הארית תקומה. עם

3 סוחרים מעזה ומחאן־יונס הקפיצו מחיר העגבניות ובעקבותיו את המדד

סוחרים מיו"ש והגדה עזה משתלטים על חלק מענפי החקלאות הישראלים ומסוגלים לתכנן אותם לפי אינטרסים מוכתבים מירדן

מעריב

מה נאכל את הנקניקיות ונשתה את הבירה שלנו?. כבר היום, כך העלה העיתון הבווארי, מסוגלים סוחרים יהודים לתכנן את הייצור החקלאי הגרמני על פי אינטרסים מוכתבים מירושלים, בירת היהודים.

אנו בטוחים, שחברת הפרלמנט הבווארי, הגברת הצועקת מן המפלגה הנציונאלית ג. אולה, לא תעבור על כך בשתיקה, ושחבר הפרלמנט הפילדמארשל ר. פול יאמר על כך כמה מילים קצרות וקולעות, ויפה שעה אחת קודם.

עד כאן חדשות מן העבר. ועתה לחדשות דמיוניות מן העתיד המוזהר. „מעריב" — העיתון הנפוץ ביותר במדינה, פירסם אתמול שורת כותרות בעמודו הראשון: מעריב חוקר ● בלבלה דו-לאומית: הכו הזרוק נמוכה: 3 סוחרים מעזה ומחאן יונס הקפיצו מחיר העגבניות ובעקבותיו את המדד". ובכותרת המשנה: „סוחרים מיו"ש והגדה עזה משתלטים על חלק מענפי החקלאות הישראלים ומסוגלים לתכנן אותם לפי אינטרסים מוכתבים מירדן".

עד כאן הכותרות. עם עוד קצת מאמץ והרבה דמיון יוצר, הם היו מגלים שבעצם מדובר בתוכנית אש"פית, שיאסר ערפאת עומד מאחורי המזימה לפגוע בתוכנית הכלכלית לייצוב והבראת המשק, ושישנם בישראל חוגים שוליים, במיוחד בשמאל, המתנגדים גם הם לתוכנית הכלכלית.

ועכשיו לגילוי עצמו. כך כותבים אבינועם בר-יוסף ועמנואל רונן: „בסוף אוגוסט תקף נגיף את העגבניות באזור הערבה, ובגלל המחסור נתמכו העגבניות מאזור גוש מבטחים שכבנב למבוקשות ביותר. עגבניות אלה נקנו מבעוד מועד על-ידי שלושת הסוחרים, הם שלחו לשווקים בעזה עגבניות זולות מסוג כ' וג' ואת העגבניות המובחרות שיספקו לשווקים בישראל במחירים גבוהים". עד כאן הקטע, בהנחה שלא ערבים סוכני אש"ף שתלו את הנגיף באזור הערבה, הרי ההתנהגות של שלושת הסוחרים הגיונית וסבירה מבחינה מסחרית. מבחינה לאומית זה הרי מכעיס. את העגבניות המהודרות הם שלחו לאחיהם בעזה, ואילו את הטובות שלחו ליהודים שנואי-נפשם. מה לעשות, אבל לסוחרים כידוע אין מולדת ובשביל כסף הם מוכנים לעשות הכל. לכן הם „טיסטבר" את העגבניות המוכתרות לישראל. כל סוחר היה עושה אותו דבר, אפילו סוחר יהודי. אבל חוקרי „מעריב" הנמרצים לא מקבלים הסברים קלושים כאלה. הם רואים מזימות, מזימות.

אני מבקש שהתחקיר הבא של „מעריב" יהיה מי עומד מאחורי התייקרות הסטגניות: אולי זה אנטיוכוס הרשע בכבודו ובעצמו ל„מעריב" פתרונים.

דו"ח נציב תלונות הציבור

הקבילה מוצדקת

מאת בצלאל עמיקם

אזרחי ישראל מרבים לקבול ולרטון נגד נוקשות יתירה ואטימות לזכויות האזרח בעניינים גדולים כקטנים. תלונות אלה נידונות בהרחבה במסיבות לעיתונאים ובאירועים חברתיים. אך רק שיעור קטן מגיע אל הכתובת הטבעית — נציב תלונות הציבור.

אשתקד נתקבלו בנציבות התלונות 5,162 תלונות בלבד. 42.6 אחוז מהן נמצאו מוצדקות. אחרות יושבו במהלך הטיפול בהן. נציב תלונות הציבור היה רוצה לשמש פה לרבים. בחמש שנות פעולות לשכות לקבלת תלונות בעל-פה וזאת בנוסף לאפיק הרגיל, בכתב. המטרה איננה רק בירורה של התלונה הבודדת, אלא לפתור ליקוי כללי יותר, כאשר נעשה שימוש לרעה בסמכות.

להלן מבחר מהתלונות שהוצבעו כמוצדקות:

יסורי הרופא הצעיר

קשים יסוריו של עולה במדינת ישראל. רופא צעיר, שזה עתה סיים את לימודי הרפואה שלו בחו"ל, החליט לעלות בעקבות הוריו לארץ. הוא פנה אל משרד הבריאות וביקש להכיר לו את תקופת ההתמחות בבית-חולים בירושלים ונימוקיו עימו: הוריו הקשישים השתקעו בירושלים ואביו חולני. משרד הבריאות הורה לאשר לו את בקשתו, כשההתניה היתה — מעבר למעמד של עולה חדש. הרופא הצעיר ציית להוראות, קיבל אשרת עולה ועלה לארץ. אלא שלהפתעתו „שכחו במשרד הבריאות את ההבטחה" והפנו אותו לעיר מרוחקת. הצעיר שלנו לא נכנע, הוא החל אמנם את תקופת ההתמחות מחוץ לירושלים וכבר פנה בתלונה אל נציבות תלונות הציבור. כאן נכנס למבוך הקפקאי של משרדי הממשלה.

מסתבר שמשרד הבריאות מממן את התמחויות הרופאים, למעט אלה של עולים, אותן מממן משרד הקליטה. משרד הבריאות סמך על משרד הקליטה, ואילו משרד הקליטה לא רצה לוותר בזכויותיו כעולה בשל חלוף תקופת הזכאות. בקיצור, הרופא הצעיר כמובן צדק והנציבות נזפה כי על משרד הבריאות לעמוד בהתחייבותו. את שארית תקופת ההתמחות שלו עשה הצעיר בירושלים.

מעשה בצבי

בשנת 1979 הרג צייד צבי, שהוא חית בר מוגנת ואסורה בציד. רובהו של הצייד נלקח ולאחר תשלום קנס הוחזר לו אלא שרשיון הצייד לא ניתן לו אלא לאחר שיגש למבחן בכתב. שנה חלפה והצייד שלנו לא קיבל הודעה על תוצאות המבחן. לאחר שלוש שנים החליט לשוב ולהתמודד עם טופס הבחינה ואמנם עבר אותה בהצלחה. אלא את רשיון הציד לא קיבל. חלפה עוד שנה והצייד התייאש מרשות שמורות הטבע ופנה לנציב הקבילות. התברר שרשות שמורות הטבע דרשה מהמתלונן לגשת למבחנים שעה שמנוי וגמור היה איתה שלא לתת לו, כמי שהורשע בהריגת צבי, רשיון ציד. נציב התלונות בדק ומצא שכשם שאין להעניק רשיון לצמיתות כך אין לפסול מבקש מלקבל אי פעם רשיון.

שלום בית — בלי שוטר

מריבות משפחתיות גוררות לעיתים התערבות המשטרה בסכסוך. אשתו של בעל מפעל לבידור וטקסטיל היתה בהליכים משפטיים עם בעלה. בוקר אחד ניגשה לחנות המפעל ואספה פריטי לבוש שונים. לדבריה, קיים בינה לבין בעלה נוהג, שעל פיו היא רשאית ליטול בגדים לאחר שנרשמה לקיחתם. ואכן כך אירע גם הפעם. באותו ערב, לאחר השעה 10.00 בלילה, התדפק שוטר על דלת המשפחה והגיש נגד האישה תלונה על גניבה. הוא ציווה עליה להחזיר את הבגדים ולבוא עימו לתחנת המשטרה, שם נחקרה וניטלה ממנה טביעת אצבעות.

כששבו לדירה שוחח השוטר עם בני הזוג עד אור הבוקר. במהלך השיחה הבהיר השוטר כי הוא יכול לסדר לאשה בדיקה במכונת-אמת, כדי לבדוק את חשדות בעלה לפיהם היא מקיימת יחסים עם גבר זר. למרות השכנוע בחרה האשה להתלונן על כך, שבנסיבות המקרה לא היה הצדקה לחקירתה באישון לילה בתחנת המשטרה והשוטר התערב בסכסוך אזרחי בינה לבין בעלה. בבדיקה של הנציבות נמצא, כי מדובר בסכסוך אזרחי והנסיבות לא הצדיקו פעולה כלשהי של המשטרה נגד המתלוננת. הנציב הצביע בפני המשטרה כי פעולת השוטר היתה ללא סמכות, ועל כן, בלתי-חוקית. נטילת טביעת האצבעות מהאשה נעשתה בלא שהוסברו לה זכויותיה ללא סמכות. המסקנה — הוצבע בפני המשטרה כי עליה להימנע מלהתערב בעניינים שאינם מתחום סמכויותיה.

געגועים למולדת

אזרחית ישראלית ירדה מהארץ והשתקעה באחת ממדינות אירופה. משביקשה להתאזרח שם נאמר לה, שהתנאי להתאזרחות על פי חוקי אותה מדינה הוא ויתור על כל אזרחות זרה. האשה הפקידה בידי שלטונות אותה מדינה את דרכונה, בהנחה שהוא יימסר לנציגות ישראל ואזרחותה תבוטל. חלפו שנתיים, וגעגועי המולדת שפיעמו בליבה הביאו אותה לביקור בארץ. בנמל התעופה, בטרם המריאה למולדתה החדשה, נתבעה לשלם את מלוא מס הנסיעות ואזרחותה החדשה לא העניקה לה את הפטור.

בירור תלונתה העלה, כי היה עליה לפנות למשרד הפנים בדבר רצונה לוותר על האזרחות הישראלית. מאחר שלא עשתה זאת, הרי למרות העובדה שהיא גם אזרחית חוץ, לעניין מס הנסיעות ישראל היא אזרחית ישראלית וחובת תשלום המס היטל על נסיעה לחו"ל חלה עליה.

„עודף כישורים"

העדפת איש על פני רעהו בגלל שיקולים אינטרסנטיים אסורה גם ביהודה ושומרון. שלוש מועמדות הגישו הצעותיהן במכרז על משרת רכזת חינוכית ביישוב בשומרון. זו שזכתה במכרז היתה רעייתו של יו"ר הוועד המקומי (הממלא תפקידו בהתנדבות). אחת המועמדות חשה עצמה פגועה ופנתה בתלונה. מתברר כי במכרז היו מספר פגמים: נפגע העקרון, שלפיו אין להרשות מצב כי בגוף ציבורי יווצרו יחסי כפיפות בעבודה בין קרובי משפחה.

חברי ועדת המכרזים לא היו בקיאים בתקנות המכרזים ובנורמות המקובלות. אסור להשתמש לקבלת עובדים להיות תלויה תלות גמורה ברשות המקומית. בין חבריה צריך להיות נציג ציבור ונציג ועד העובדים או ההסתדרות. הטענה שאחת המועמדות נפסלה בשל „עודף כישורים" קבילה והמכרז נפסל.

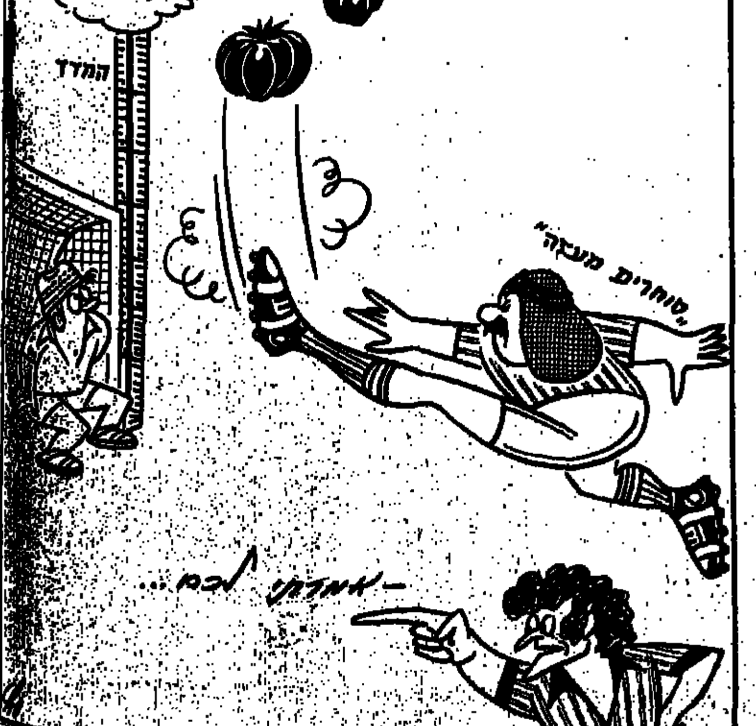

נשא טוב באמצע

מאת דורית גפן

הדילמה של ר"צ: ממוסדת או וולונטארית

ביום שבת התכנס הוועידה הראשונה של ר"צ, בבית ברל. כ־350 צירים, אשר נבחרו בסניפים השונים, יקבעו את מדיניותה של ר"צ בנושאי חוץ ובטחון, כלכלה, משטר דמוקרטי, שוויון ואי שוויון חברתי ובנושא הארגוני פנימי.

מנכ"ל ר"צ, דדי צוקר, אומר, כי במיפקד שנערך בר"צ התפקדו למעלה מ־5000 פעילים. הוא מדגיש, כי הציבור המקורב לר"צ סולד מכרטיס מפלגה ולכן נמנעו רבים מלהתפקד. יחד עם זה הוא סבור, כי אם במערכת הבחירות יתגייסו כל המתפקדים יהיה זה הישג חשוב. צוקר אינו מסתיר את לבטיו־חששותיו מפני התמסדותה של ר"צ למפלגה — עוד אחת מבין המפלגות המסורתיות בזירה הפוליטית הישראלית. הוא היה רוצה למצוא מודל של ארגון פוליטי, אשר ישמור על הספונטאניות והוולונטאריות של היחיד, מודל שיהיה גמיש, ולא יראה את חזות הכל בתקנון ובהחלטות הפורמאליות של המוסדות. הוא חושש, שתהליך הדמוקראטיזציה יהפוך את ר"צ למפלגה ככל המפלגות, ועלול לבוא על חשבון המימד התנועתי שלה. כך למשל

החששות שקבוצות שונות שהצטרפו לר"צ לפני הבחירות לכנסת ינסו להשתלט על המוסדות, נראות לצוקר בלתי מבוססות. להערכתו, ההצבעה כמעט כולה עניינית, ועל פני השטח אין טביעת אצבעות של נסיונות כאלה. יש כמובן חברויות ונאמנויות, שמשפיעים פה ושם, אך לדעתו אין זה משמעותי. לדבריו, סבלה ר"צ מהדימוי שמדובר בתנועה של שולמית אלוני ועוד כמה אנשים. הוועידה באה בין היתר לבשר שקרה משהו.

על השאלה האם יש יסוד לאותן רכילויות על דחיקת רגליה של שולמית אלוני, משיב צוקר בשלילה גמורה. הוועידה הזו היא הנצחון הפוליטי הגדול ביותר שלה — הוא אומר. היא הוכיחה שרידות של רשימת יחיד שאף רשימה אחרת לא הצליחה לעמוד בה. יש לה אמון בלתי מסוייג. הנצחון שלה הוא בכך, שהיא מובילה היום תנועה. לדעתו, ההצטרפות של שריד תתן פירות, והסקרים, אף שהוא מקבל אותם בערבון מוגבל, מורים על כך. גם הצטרפות מורלה כראון ושלי תרמה, וכן ההתרחבות לאחר הבחירות. כל אלה הן סיבות טובות, הוא

דדי צוקר
חציית הרוביקון

שולמית אלוני
הנצחון הגדול ביותר

יוסי שריד
ההצטרפות תתן פירות

אומר, לשולמית אלוני לטפוח לעצמה על השכם.

חובת ההוכחה של היכולת האלקטוראלית חלה על כל החברים האחרים בר"צ, אני אומרת, בעוד שולמית אלוני עברה את מבחני הבחירות — פעם אחר פעם, אין לדעת איזו השפעה עלולה להיות להעדרה מראשות הרשימה. צוקר טוען, כי השאלה הזו בכלל אינה קיימת, ולא עולה אצל איש בר"צ. לדבריו, קשה לעשות הפרדה בין מפלגה לבין האישיות המובילה אותה. לאישיות העומדת בראש יש משקל די בולט, אם כי לא מכריע ובלעדי. יחד עם זה, הוא טוען, מתחיל להתגבש ציבור של מצביעים מסורתיים לר"צ — אנשים שמיתחו נאמנות. הוא רואה גם בהתגבשות נוער ר"צ מרכיב נוסף של יציבות אלקטוראלית. אחת החולשות של ר"צ היא היותה עדיין מפלגה אשכנזית, מספר בני עדות המזרח קטן מאד.

על מהלכיה הפוליטיים-אופראטיביים של ר"צ, הקשורים בהיערכות לקראת הבחירות לכנסת ה־12, אומר המזכ"ל דדי צוקר: לי אישית חשוב מאד לקבוע את עובדת קיומה של ר"צ כמפלגה ותנועה, אך הדבר אינו צריך לעכב או לזרז תהליכים פוליטיים אחרים. אני חושב, שערב הבחירות הבאות עלינו לעשות כל מאמץ, ולהיות מוכנים לשלם כל מחיר — אישי ותנועתי — כדי לרוץ ברשימה אחת. הקנדידטים לרשימה כזו מאד ברורים: מי שיעמוד משמאל למערך, מפ"ם, כמובן. אני גם רוצה לראות מה יקרה בשינוי. מרכיב אחר ברשימה משותפת כזו הם אנשים, שאינם שייכים למפ"ם ור"צ. לדעתי אפשר לעשות זאת לקראת הבחירות, בוודאי לאחר הרוטאציה, הוא מרגיש.

הוא טוען, כי במפלגה קטנה עלול מרכז המפלגה להפוך לצנטרליסטי מדי.

בר"צ ישנה מועצה בת 150 חברים, והמזכירות המונה 50 חברים. צוקר נותן אשראי רב לפעילי ר"צ: הם יודעים מה טוב לא פחות מחבר מועצה, או אפילו מחבר כנסת שלנו. אלה אנשים אינטליגנטים, והייתי רוצה לתת להם חופש פעולה מבלי לעבור את ההליכים המפלגתיים המסורתיים של החלטות המוסדות בכל עניין. הוא מביא דוגמתו לפני חודשים אחדים שמעתי ברדיו, כי קבוצה של ר"צ הפגינה בקרית ארבע. לא ידעתי על כך מראש. יכולתי כמובן להתרעם, אך הייתי מרוצה שכמה חברים נטלו יוזמה בעניין המוסכם על כולנו, ופעלו. את שלב הדמוקראטיזציה — הבחירות הפנימיות והמיסוד הארגוני — הוא מגדיר כחציית הרוביקון, השאלה היא מה יהיה אחר כך. אם ר"צ תכנס לתלם של מפלגה שבה יש כוח גדול למרכז, עם תקנון וחוקה, עלולים חלק מהפעילים שהם ציבור בעל יוזמה וחשיבה עצמית להרגיש לא טוב, ואז תיווצר סלקציה, ונשאר עם עסקנים, אומר דדי צוקר.

ר"צ המתוועדת בשבת — לאחר מיפקד שנמשך חודשים אחדים — אינה ר"צ המקורית שהקימה שולמית אלוני. יש בה מרכיב של שלי, קבוצה לא גדולה של יוצאי מפלגת העבודה ויוסי שריד, יש קבוצה קטנה של „בוגרי לובה אליאב", ויש הרבה מאד אנשים חדשים שהגיעו אליה ב־84'. לדברי צוקר, זוהי קבוצה צעירה מאד — בשנות העשרים, עם הרבה נשים בתוכה, אשר המאפיין אותה, שהיא חסרת מסורת פוליטית. כלומר, אנשים שלא חברים בעבר במפלגה כלשהי.

„יחד" — ל„עבודה"

תנועת „יחד", שהקים עזר וייצמן ערב הבחירות לכנסת ה־11, העניקה לו שלושה מנדטים בלבד: לא היה זה הישג אלקטוראלי מרשים, אך בנסיבות המיוחדות שיצרו תוצאות של הבחירות, היה בידי וייצמן הכוח הפוליטי להכריע אם הליכוד יוכל להרכיב ממשלה. החיזורים אחריו מצד ראשי הליכוד היו רבים, אך הוא החליט ללכת עם שמעון פרס, ובכך חסם למעשה את האפשרות של הליכוד להרכיב ממשלה צרה.

מיד לאחר הבחירות היה ברור לוויצמן, כי הוא לא יחזור פעם נוספת על ההתארגנות הפוליטית העצמאית שלו. בהסכם שנחתם בשעתו בינו לבין ראשי מפלגת העבודה השאיר לעצמו וייצמן את האופציה העצמאית, אך לאיש לא היה ספק, כי הוא לא יממש אותה. האופציה השנייה היתה הבטחת מקומו של וייצמן בצמרת מפלגת העבודה, וכן הבטחת שלושה מנדטים נוספים לאנשיו ברשימה לכנסת ה־12 — עד המקום החמישים.

„יחד" כתנועה אינה קיימת עוד. אמנם ישנו הגרעין של אנשים, שהלכו עם וייצמן, אך רבים פרשו מן הפוליטיקה.

בשיחות שהתקיימו בקרוב בין „יחד" לבין מפלגת העבודה עסקו בעיקר בנושא הארגוני-פרסונאלי. נראה, כי מקומו של וייצמן בשביעייה הראשונה של ה„עבודה" לכנסת הבאה מובטח. וייצמן אינו מסתיר את רצונו להיות מועמד לתיק החוץ — אם העבודה תקים את הממשלה הבאה, הוא רואה צורך את נושא השלום והיחסים עם מדינות ערב בראש סדר העדיפויות.

אף כי ב„עבודה" ישנם כאלה המסתייגים מצירוף „יחד" למפלגה, ומהקצאת המקומות שהובטחו לוייצמן, הרי נראה, כי לא תהיה בעיה לעמוד בהתחייבויות, אשר לתיק החוץ, יש הטוענים, כי כל הבטחה היום תהיה מוקדמת מדי. „יחד" עם זה מציינים, כי לא נראה שלוייצמן יהיו מתחרים רציניים כאשר העניין יהיה אקטואלי.

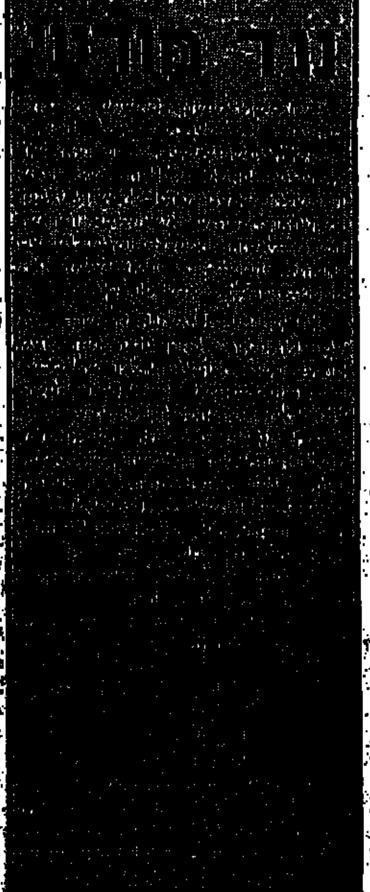

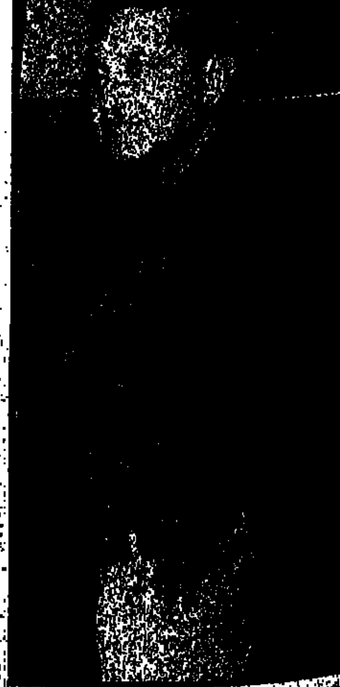

עזר וייצמן
מקום בשביעייה הראשונה

בורגולוגיה

רק רשעים וקצרי-ראות יכלו להעליל אל ד"ר יוסף בורג, כי לא יעמוד בדיבורו, ולא ימלא אחר הבטחתו לפרוש בחודש נובמבר 85'. כל אותם נמהרים וחסרי סבלנות, אשר ספרו את הימים ההולכים וכלים של חודש אוקטובר, שכחו, כי חודש נובמבר אינו בן יום אחד, ובמסגרת שלושים יממותיו. יש לד"ר די והותר זמן להודיע בצורה מכובדת על פרישתו.

כפי שנודע הוא מתכוון לעשות זאת בישיבת הוועד הפועל של מפלגתו — בחודש זה. האם יבלעו כל אותם חורצי-לשון ארוכה ורעה שהציקו לו — את לשונם?

מה פתאום? במפד"ל טוענים יריביו של בורג, כי הכל „בורג תיאטר". שר הדתות אמנם יודיע על כוונתו להחזיר את המנדט הממשלתי שלו, אך יהיו כבר מספיק חברים אשר יפצירו בו להמתין לפחות עד לוועידת המפלגה, אשר אמורה להיערך איישם בין החודשים מארס, אפריל, או אולי מאי. בורגולוגים במפד"ל טוענים, כי הרפליקה של בורג מול פנייה חברית כזו היא בלתי נמנעת ובלתי מפתיעה. לא איש מפלגה ותיק כמותו ידחה פנייה כזאת על הסף. הציניקאנים ביניהם מוסיפים: בורג לא יעשה זאת חלילה מתוך מניעים אישיים, ולא מאהבת השררה, אבל לא איש כמוהו. יעמוד מנגד ויסרב לקבל על עצמו את דין המפלגה.

ש"ס על הכוונת

הרב יצחק פרץ
לא מפרגנים לו.

לא הכל מפרגנים לש"ס ולראשה, הרב יצחק פרץ, את התהילה הקצרה והערגה המתוקה, שהיא לה במשך ימים אחדים של משבר שרה.

המערך והליכוד אינם חוסכים מהרב פרץ שבחים וקושרים לו כתרים רבים, לא מעט כדי להבטיח לעצמם את תמיכתו ותמיכת ש"ס במשבר הבא שיפרוץ אולי בין שתי הגדולות. אך עד אז יש לש"ס ולרב פרץ בעיות אחרות. הדברים שאמר שר הפנים בקשר לפשרה טריטוריאלית, למשל, היכו כבר גלים בחוגים הדתיים השונים. עתון צעירי חב"ד, שנוקט קו מקסימליסטי בכל הנוגע לארץ ישראל השלמה, ומביא כראיות אדמו"רים וגדולים בתורה, כי אין לוותר על חלקי ארץ ישראל, תוקף את אלה שמתירים את לשונם, ומגלים נכונות לפשרות במקום שלפשרה אין מקום. גם עתון זה, כמו „הצופה" של המפד"ל מאשים אותם פשרנים, שבשמם אין הוא נוקב, כי הם אומרים דברים על דעתם, ולא על דעת מועצת גדולי התורה או מועצת חכמי התורה, דבר שהוא פסול מעיקרו.

[illegible] מיוחד עורר איפוא הדבריו של הרב יעקב יוסף, בנו של מי שהיה הראשון לציון, הרב עובדיה יוסף, שהתייחס שלשום לשאלת ארץ ישראל השלמה בדבריו בכנסת. מסתבר כי כל אחד יכול היה למצוא בדבריו של יוסף הצעיר מה שחיפש. אלה המתנגדים לפשרה [illegible] המשוואה שעשה בין השטחים לבין השבת, ואת אמירתו כי כמו שאין לחלל את השבת, אין לוותר על אדמות ארץ ישראל. אלה המצדדים בפשרה שמעו דווקא את הקטע שבו אמר כי כשם שפיקוח נפש דוחה שבת, כך גם הוא מתיר לוותר על שטחים — כדי להציל. עכשיו נצטרך לראות כיצד יתפלפלו החכמים בשאלה — והאם השלום עם ירדן והפלשתינים הוא בבחינת הצלה, או שמא סכנה. ר"ל.

רשות הקורא

לפגוע גם בעשירים

נוכח הגידול המאיים באבטלה, ואי היכולת להגדיל התקציב הממשלתי בלי התמוטטות הכלכלה, ונוכח הפער העצום, המתרחב והולך, בין בעלי ההכנסות הגבוהות ורבי הנכסים לבין שכבות המצוקה — חייבות המפלגות הדוגלות בצדק חברתי והקטנת פערים לדרוש כי הנטל של יצירת מקומות עבודה למפוטרים יוטל על העשירים למיניהם, תוך תשלום אחוז מסוים מהכנסותיהם וערך נכסיהם עבור קרן ליצירת מקומות עבודה. כדי למנוע בליעת חלק ממנה ע"י מנגנון, יש לבסס את ניהול הקרן, שבפיקוח משרד העבודה, בחלקו על מתנדבים מבין הגימלאים.

מצער מאד שהמערך, מתיימר לייצג את מעמד הפועלים, מטיל את עיקר העול להבראת המשק על הפועלים, מבלי לפגוע במידה שווה בעשירים, על-פי גובה הכנסותיהם.

יש לבטל את התמריץ לבטלה שבתשלום דמי אבטלה השווים כמעט למשכורת עבודה בדרגה הנמוכה. על נבחרי העם בכל מוסדות השלטון לשמש דוגמה באורח חיים צנוע, שכן הכרחי ליצור אווירה מתאימה להצלת המשק, וראשית כל יש למנוע את בזבוז הכסף בהתנחלויות.

רבקה תל, עמיר

עיקר האבטלה — בעיירות הפיתוח

בתכנית הטלוויזיה „מבט שני" ב־22.10.85 הועלו טענות קשות על-ידי ראשי ערי הפיתוח, בגין קיפוח בהקצאת משאבים ופיתוח אמצעי ייצור בכלל, ומקורות תעסוקה בפרט. בניתוח הנתונים הכמותיים ומפת האבטלה נראה אמנם כי הצדק עימם, לא רק בשל תחושת התסכול הסובייקטיבית, אלא גם לאור הנתונים האובייקטיביים: מספר המובטלים בערים הגדולות מגיע ל־4,096 מהם 2,816 בחיפה (איזור עתיר תעשיות), 752 בירושלים, 528 בת"א-יפו. מתוו המרכז — 3,247 איש ובאזורי הפריפריה 7,424 איש, מהם בגליל — 2,802, בנגב — 3,209, ובשאר היישובים העירוניים 1,413. בעיירות הפיתוח 6,419 איש, כלומר כ־43.5% מכלל המובטלים.

היא הנותנת, האבטלה העיקרית היא בעיירות הפיתוח ובאזורי השוליים, והיא גדולה יותר מס"ה האבטלה במדינה כולה.

דן יהב, תל-אביב.

תסריט תמוה

במאמרו „לאו דווקא מלחמת אזרחים" משרטט גדי יציב אי-אילו תסריטים אפשריים שכהנא יתפוס את מקומו של בגין בכיכרות, וכמובן גם בשלטון. תחילה הוא מרגיע אותנו מסכנת גוש-אמונים ואומר: „הסירו כל דאגה מליבכם בקשר לעניין זה". מנין לו הבטחון המופרז? האם נעלמה ממנו ההיסטוריה של חורבן בית ראשון ושני?

נבוכדנאצר החריב את הבית הראשון מפני ש„גוש-אמונים" דאז לא שעה לקולו המפוכח של זכריה הנביא. גם הבית השני לא נחרב בגלל קמצא ובר-קמצא — אספסיינוס קיסר החריב את הבית השני מפני ש„גוש-אמונים" דאז לא שעה למדיניותו השקולה של ר' יוחנן בן-זכאי.

יציב מביא תסריט תמוה כוותרו: מועדון „צוותא" בעפולה, ברעננה, בירושלים או בדימונה מוטרד על-ידי בריוני „כך", האחראי למועדון, איש אנין-נפש תפס הבורקה שאין מבריקה ממנה — „אולי נארגן ב„צוותא" פגישה עם הנוער של „כך", נלמד להכיר אותו, נשכנע אחד את השני".

עכשיו פוסע כהנא אל הלגיטימיות הציבורית על שטיח אדום.

מדוע על שטיח אדום? מפני שהמדריך הצעיר בקן המקומי הוא „השומר הצעיר", וגם הקן הוא של השומר-הצעיר. האמנם עד כדי כך לקויה התבונה של המדריך הצעיר? ו„צוותא" מופקרת לידי מדריכים כאלה? ורשה לי המחבר הנכבד לשאול, מה טעם בכתיבת מאמר-תדריך כזה — למי ולמה הוא מועיל? סביר להניח שכהנא, ששירת בבולשת של המשטרה האמריקנית, ישכפל את התדריך הזה יתלה אותו על קירות חדרו ויצווה לכל חסידיו לשננו היטב.

מנחם טובין, תל-אביב

למה ביטוח לאומי?

באחרונה אנו עדים לתופעה מוזרה בקרב אזרחים רבים, אשר בעקב המיתון הכלכלי והמחירים הגבוהים של מצרכים, פונים למוסד לביטוח לאומי לקבלת השלמת הכנסה. לא מדובר בשכירים שמשכורתם מתחת המינימום, או בשכבות חלשות באוכלוסיה, נכים, קשישים וכיו"ב, אלא בפועלים או עובדי מדינה, כמו שוטרים, העובדים קבועים במפעלים יצרניים שונים. תופעה זו יוצרת תקדים המפר את המסורת של מאבק השכירים במישור המקצועי, במקום להיאבק עם המעסיק על הטבת השכר, או עם הממשלה המפרנסת ציבור גדול של אזרחים, פונים כל הזקוקים למוסד לביטוח לאומי.

הזמן שעל ההסתדרות והאיגודים המקצועיים למיניהם לפסול תופעה זו, הסותרת את מטרת הקמתה של ההסתדרות כמגינה על האינטרסים של העובד.

חיים חצורי, אילת השחר

הזמנה ל...
מאת יששכר וישניא

קולנוע
בסינמטק ירושלים
שעות מתוקות (ספרד 1982)
בימוי: קארלוס סאורה. משחק: אינאקי איירה, אסומפטה סרנה. כמו ספרד מולדתם, גם גיבורי סרטיו של קארלוס סאורה אינם מסוגלים להשתחרר מן העבר ותמיד הם נאלצים לשוב אל ילדותם — ימי מלחמת האזרחים ומלחמת העולם. „שעות מתוקות" הוא סיפור זכרונות המערב הומור שחור, נוסטלגיה, פנטסיה ומחוייבות פוליטית, עם תחושות של אבסורד וחמלה המאפיינות כמעט את כל סרטיו של הבמאי הספרדי. חואן, גיבור הסרט, הוא מחזאי השבוי באובססיביות ע"י עברו: המלחמה, משפחתו, דודו הנאצי, האומנת הסקסית ויותר מכל ע"י אימו הנפטרה. הסרט נע באלגנטיות סביב זכרונותיו ומסתיים בהגשמה אירונית של הפנטסיות הגבריות. „אחד הסרטים המתוקים והאהובים עלי ביותר שעשה סאורה". ואנדרו סאריס, „הוילג' וויס". (105 דקות. ספרדית. תרגום לאנגלית. בתורה ארצית).
21.11 ב־21.30.

נשים פתיות ארה"ב (1921) בימוי: אריך פון שטרוהיים. משחק: שטרוהיים, מוד ג'ורג', מיי בוש. סרטו השלישי של שטרוהיים דומה בנושאו לסרטו הראשון, „בעלים עיוורים". „הרוזן" ולאדיסלאב סרגיי קאראמזין, נוכל המפיץ כסף מזוייף, מנסה לפתות את אשתו היפיפיה של גבר אמריקני עשיר. באמצעות המאהב חסר המצפון מנסה שטרוהיים לשרטט את דיוקנה של האריסטוקרטיה האירופית המנוונת בתקופה שבין שתי מלחמות העולם. הסרט זכה למסע פרסום נרחב שהתבסס על הון העתק שהושקע בו. (עפ"י גירסתו של קארל למל מחברת „יוניברסל" הושקעו בסרט כמיליון דולר. שטרוהיים גורס שלא יותר מ־300־400 אלף).
25.11 ב־21.00.

תיאטרון
„עידו ועינמי" (תיאטרון החאן).
על פי ש"י עגנון, עיבוד, בימוי ועיצוב: יעקב רז. משתתפים: יהורה אלמגור, דוד כהן הלוי, אורה מאירסון, יובל סקר, חנוך רון ואיילת שור. „עידו ועינם" הן שפות מוזרות אותן מגלה ד"ר גינת המלומד, שמתגורר בבית הזוג גריינבך. הזוג נוסע לחו"ל ועל ביתם שומר ידיד שמאורה את גבריאל גמזו, הקורא רק דברים שנכתבו לפני 400 שנה ומספר על אשתו הסהרורית. שמות כל הגיבורים מתחיל באות ג' והם משולבים בסיפור ומתפתח בהיגיון של חלום גדוש חידות לא מוסברות.
המוסיקה והמעלולים הבימתיים, הקצב ובניית הסצינות משרים להצגה התמהונית הילה של חן. „יעקב רז עשה את הבלתי אפשרי ובאמצעים ריאליסטיים" (נ.מ.).
27, 26, 25, 23 בנובמבר, ב־20.30.

„שמטורתה"
טקסטים: עמוס קינן, עריכה ובימוי: יגאל עזרתי. משחק ושירה: עדי עציון. עדי עציון יוצאת למסע אשה אחר בנה. בשבילי יצירתו של עמוס קינן, על־ידי שירה, דרמה, פרוזה וסאטירה. היא מרפרפת בזכרונות של זמן ומקום ומשכשכת רגליה במסע מוסיקלי תיאטרלי בעקבות הבן האובד.
5.11 ב־21.00 צוותא ת"א.

בוסמן ולנה
מאת אתול פוגארד. תרגום: שמעון לוי. בימוי: רוני ניניו. בית צבי ר"ג בביצוע תלמידי השנה השלישית.
21,22,23,24,25,26,27 בנובמבר, ב־20.30. ב־22.11 ב־15.00.

מחול
להקת המחול בת דור
בתוכנית:
א. שירים ללא מילים, מאת: האנס ואן־מאנן.
פדרה, מאת: ג'ון באטלר.
צייקוק, מאת: רוברט כהן.
מקצב בכחול, מאת: דומי רייטר־סופר.
21.11, אולם בת דור ב־20.30.
ב. שילוב מחולות מאת צ'ן סן גו, פדרה, צייקוק, מקצב בכחול.
25.11 בבת דור ב־20.30.
ג. ריגיטי, מאת פול טיילור; מדיאה, מאת ג'ון באטלר; אלגר רפסודי, מאת דומי רייטר־סופר; פיאף וחורויל מאת רודני גריפון.
26.11 בת דור, ב־20.30.
שילוב מחולות.
„יום יבוא" מאת: דומי רייטר־סופר.
אפרודט בך מאת: דומי רייטר־סופר.
ב־27.11, אולם בת־דור ב־20.30.

מוסיקה
הפסטיבל השני לגיטרה
בית־לסין מארח בארבעה ימים את טובי הגיטריסטים מהארץ ומחו"ל, חגיגת הגיטרה הקלאסית בהשתתפות דואו לגיטרה וחליל — אורלי לבן, ונורי איסלר, דואו לגיטרות — חגי פינשטיין, יורם זרביב, דואו לגבר ואברהם סקסופון. ב־24.11 ב־24.30.
פרים מצראן — גיטריסט וירטואוז מלהין וכן החי בצרפת שזכה לשבחים ברחבי העולם.
25.11 ב־15.30 ו־20.30, 27.11 ב־20.30.

תרבות ואמנות
בעריכת עלינא תורי

קונצרט ראשון
באך של הכוהנת הגדולה
מאת אביבה שלח

רוזלין טורק — יופי טהור ורוחניות צרופה

רוזלין טורק מנגנת ואריאציות גולדברג מאת באך במרכז באך בתל־אביב. 14.11.85.

רציתי לכתוב על המרכז החדש לפעילות יוצרת שחרת את באך על דגלו. רציתי לספר על היוזמה המבורכת של ורדה נשרי, אמנית ויוצרת שבזכות דבקותה בנושא קם בתל־אביב משכן חדש לשוחרי באך, להנאת המבצעים והמאזינים. אך מחווה של הוקרה, שניתנה למרכז על־ידי אחת מגדולי המורים והמבצעים של יצירות באך, נטלה את הבכורה.

רוזלין טורק, הכוהנת הגדולה של ענק המוסיקה בכל הדורות, הגישה לארדונה את יצירת הפלאים שחיבר במעין תפילה חרישית. ואריאציות גולדברג הן מסכת שזורה מעשה אמן בהגיון ובתיחכום, מלאכת מחשבת של מבנה וצורה, צבע וצליל. הנגינה הבליטה את ההתגבשות האמיתית הקיימת ביצירה — של יופי טהור ושל רוחניות צרופה. היא היתה כה יפה ומרגשת, שאם אכביר מלים רק אגרע.

מוסיקה
קונצרט במגרש הביתי
מאת מדי שני

התזמורת סימפונית צעירה עירונית חיפה. מנצח: אליעזר החיתי. סולן: פיליפ לוריא. פסנתר. בתוכנית: ברהמס: פתיחה אקדמית; רחמנינוף: קונצ'רטו לפסנתר מס. 2 אופ. 18; בריטן: שחרית מוסיקלית; ברהמס: ריקודים הונגריים מס. 5 ו־6. אודיטוריום חיפה, 13 בנובמבר.

התזמורת הסימפונית הצעירה העירונית של חיפה חזרה לא מכבר מסיור מוצלח באנגליה ובסקוטלנד, שם הוזמנה לפתוח את פסטיבל האמנויות הבינלאומי באברדין שבסקוטלנד, יחד עם 14 ארצות וביניהן קנדה, פינלנד, גרמניה, קוריאה, יפאן ועוד (שכולן הצטרפו לשירה ונגינה של „התקווה").

על לוח המודעות בכניסה לאודיטוריום יכולנו לקרוא ביקורות רבות ומלאות שבחים כהם זכו הצגנים, המנצח אליעזר החיתי והסו־לנים בעיתונות האנגלית, על בחירת החומר, רמת הביצוע ונגינת הסולו.

הערב שמענו אחת התוכניות שנוגנה בסיור. הביצוע בכללותו הוכיח והצביע על התקדמות ממשית ברמת הנגינה מבחינת צוות, נקיון ובאלאנס בין הקבוצות השונות. היו גם קטעי סולו טובים, כולל כלי נשיפה מעץ וממתכת.

היצירה המרכזית היתה הקונצ'רטו השני מאת רחמנינוף, הפופולארי ביותר מתוך ארבעת הקונצ'רטים של המלחין. פיליפ לוריא, בן 22, היטיב לנגן בהפגינו טכניקה טובה, הבנה ורגישות. חסרה עוצמה נוספת ואולי נשמה רומאנטית יתירה. רוב הזמן היה הליווי התזמורתי בתיאום עם נגינת הסולו.

אליעזר החיתי והתזמורת זכו להצלחה בנגינת יצירתו של בריטן, שחרית מוסיקאלית, מוסיקה חביבה ומשעשעת. שתי יצירות מאת ברהמס, הפתיחה האקדמית והריקודים ההונגריים שימשו לפתיחה ולסיום ערב מהנה ומגוון כאחד.

תקליט
מני בגר, היה בגן־עדן...
מאת עופר ניר

שלושה תקליטים בארבע שנים, כמעט חמש. נחשב להספק בינוני, אבל עדיין בגדר הסביר. מני בגר הוציא זה עתה את תקליטו השלישי „הייתי בגן עדן". התקליט הקודם שלו, „עוד מלה לפני שאת הולכת", יצא בשנת 1982. הרבה זמן עבר מאז. יותר מדי זמן, לכל הדעות.

התקליט הראשון שלו „לעולם לא מאוחר לרוק־אנ־רול" יצא בשנת 1981. על העטיפה, מני בגר קשוח, שפם וזיפי־זקן, דמות של „רוקר", כפי שאנשי יחסי־ציבור חושבים שהיא צריכה להיראות. התקליט הראשון מכר כ־10 אלפים עותקים. יש תקווה. יש שאיפות: לבנות את מני בגר כזמר רוק לשוק האירופי, למה להסתפק רק בשוק הקטן שלנו? חברת התקליטים שולחת אותו ללונדון, עם המנהל האישי שלו, אבי פרץ, להקליט את האלבום השני. „עוד מילה לפני שאת הולכת". יש שם כמה שירים טובים, אבל התקוות נכזבות. התקליט השני אינו עובר את גבול ה־6000 עותקים. האכזבה קשה, לשני הצדדים.

הפקה עצמית
את התקליט השלישי הוא הפיק בעצמו. אולפני „רולי" שותפים בהפקה. חברת „הליקון" של רוני בראון, מוציאה, עושה יחסי־ציבור, הכינה עטיפה. תחילה, חשב שגם התקליט הזה ייצא בחברת „סי.בי.אס", כמו השניים הקודמים. התוכניות להוצאת התקליט נגררות זמן רב: כבר לפני שנתיים הוא אומר, הוכן החומר והיה מוכן להקלטה. אבל חברת התקליטים חשבה שהחומר לא משתלם. שוק התקליטים בכלל היה במשבר. התקציב שהיתה מוכנה להעמיד לרשותו, להקלטה, לא נראה לו מספיק לתוצאה טובה. החומר שלו לא היה כוס התה של החברה. בקיצור, הוא הלך על זה בעצמו, סולו.

לא לגמרי. בתחילה היה לצידו יהודה אשדות, שהפיק עבורו שני קטעים מצויינים „שיר השחרור" ו„אין לי זמן". אבל אחר־כך נאלץ יותר להתפנות לעניינים הפרטיים שלו, הסרט „שוברים" ועוד דברים אחרים. מני בגר לא רצה לחכות והחליט להפיק את התקליט בכוחות עצמו, פיננסית (בחלקו) ומוסיקלית. בהקלטות שיתף את החברים שלו מ„גן עדן" — דורון פיקר, מישל עמר, מיקי גל. גם אחיו, אלברט, השתתף בהקלטה, על חליל. סטר ורטהיימר ניגן סקסופונים. התקליט נקרא „הייתי בגן־עדן", בעקבות שיר שלו, בעקבות הלהקה ההיא. התקליט נשמע טוב, מכל הבחינות. הוא התקדם, מוסיקלית, בשלוש השנים האחרונות. הקול לא השתנה. השפם ירד. טביעת־האצבע הרוקיסטית שלו עדיין קיימת. באחד השירים הוא מתייחס גם לשורשים שלו, איסטנבול, תורכיה, אב שנפטר, בינתיים. המעריצים שלו ימצאו עניין רב בתקליט. לא רק הם.

טוב שבא
הוא מוציא תקליט בסיכון גבוה. יודע שהמצב היום, בשוק התקליטים המקומי, לא מזהיר. הוא מוכן להסתכן. יש לו בעיה גם עם הופעות. בזמן האחרון, אין הרבה. הוא מאמין שיהיה טוב. „הצד החזק שלי, בכל הנוגע למקצוע הזה, זו ההתמדה והסבלנות והאמונה במה שאני עושה", אומר בגר. „יש לי הרבה בעיות בעקבות זה, אבל חשוב לי להיות שלם עם עצמי, יותר מכל דבר אחר. אני עושה מוסיקה כי אני אוהב את זה ואני שמח אם גם אנשים אחרים אוהבים מה שאני עושה, אבל אני לא מוכן לעשות רק מה שהקהל רוצה. יש בעיות עם זה. לפעמים, אין לי עבודה. אתה בא למועדון ואומרים לך: בבקשה, אבל תבוא עם פלייבק או תופיע עם גיטרה אקוסטית, כמו כולם, ואני לא מוכן לזה. בשבילי, רוק זה רק עם להקה. העניין של הופעות עם פלייבק, מרגיז אותי מאוד, היום זו כבר נורמה. היום, אם אתה בא עם להקה, אומרים שאתה מטורף. אלה התגובות שאני מקבל. אני, כנראה, לא אעשה את זה בחיים שלי. זה עיקרון וזו גם מגבלה סופית". מני בגר, עם עיקרון, ועם תקליט חדש, אחרי שלוש שנים, טוב שבא.

תיאטרון
בזכות הפסיכודראמה
נסיונו האישי של המחזאי מוטי בהרב, כמדריך נוער בשכונת מצוקה, שימש בסיס למחזהו „החוג לדראמה". החל בחודש זה מועלה המחזה מחדש בהפקה עצמאית

מאת יעל ישראל

איך להשתמש בדראמה כתיראפיה, בטיפול בבעיות קשות של נוער במצוקה? האם חוג לדראמה יכול לעזור לנוער כזה לטפל בעקיפין במצוקתו הקיומית? הבמאי והמחזאי מוטי בהרב מטפל במחזותיו הריאליסטיים בבעיות חברתיות בוערות. כזה היה מחזהו „סנג'ר", שהועלה בתיאטרון הבימה ועסק בחייהם של מכורים לסמים קשים ובחורי ה„פושרים" של רחוב שישים. את המחזה „החוג לדראמה", שעוסק בנוער שוליים והוצג במסגרת תיאטרון־הנוער לפני כשנתיים, כתב בהרב מתוך נסיון אישי. בשנות השבעים שימש כמדריך־נוער במתנ"סים בשכונות־מצוקה ועיירות־פיתוח. ואת חוויותיו מיד־ראשונה כמדריך בשכונת קטמון הירושלמית עיבד למחזה, שיש לו איכויות דידאקטיות־טיפוליות.

בזמנו רצה ההצגה בהצלחה במתנ"סים ובבתי־ספר והרב נתבקש להעלותה מחדש. החל בחודש זה תעלה ההצגה בהפקה עצמית של בהרב. עם צוות שחקנים מקצועי חדש, בבתי־ספר, בקיבוצים ובפני קהל שאינו חושש להתמודד עם בעיית הנוער במצוקה. בעיה זו נדחקה משום־מה לקרן־זווית במערבולת האירועים הפוליטיים השוטפים. בהרב הלך עד הסוף עם נסיונו האישי והוא מגלם בהצגה את המדריך לדראמה, שמגיע למתנ"ס עלוב בעיירה שכוחה ונקלע למאבקי כוחות עם נערים־עבריינים שמכירים רק שפה אחת: כוח־הזרוע.

ההתפתחות הדראמטית ברורה ובהירה: בראשית המפגש הנערים עוינים את המדריך, שנתפס בעיניהם כנטע זר, חוששים ליצור קשר וצוחקים לשיעור הלא־מובן שהוא מתעתד להעביר להם. עמוק פנימה מסתתרות הסיבות: הצלקות וחוסר האמונה בכוחם. הנערים אינם מאמינים שיהיו מסוגלים להעלות הצגה המבוססת על חייהם והתנסויותיהם האישיות — כפי שמציע המדריך הנלהב והרומאנטי. הם חושבים שחייהם משעממים — תוצאה ישירה של הקצעים הרגשיים והשממון הרגשי בו הם חיים מינקותם.

החבורה כוללת שלושה חיילים משוטטים ומנהיג אלים, כריזמטי וגברתן, שבגלל שהוא תמיד עצבני קוראים לו עסאכי (חיים תוכת). המנהיג הוא גם המבוגר והאינטליגנטי בחבורת המיואשים־מהחיים, שכל אחד מהם נושא קופת שרצים מלאה על גבו.

ישנו סאריך, הרקומן האפאטי (מאיר דרה), מהסרט „קוקו בן 19", סימו המופנם (שמוליק חי) וחיים, הצעיר מכולם (יעקב אילי), מהכרזולים של „זהו זה", שכולם קוראים לו פראייר. בין ארבעת הגברברים יש גם אשה קטנה ושמה עליזה, אחותו הגדולה והמטופלת באחים קטנים של פראייר (תהבה מגולה).

על אף ההתנגשות האלימה עם עסאכי בראשית שנת הלימודים, מצליח המדריך לקנות בהדרגה את אמונם של הנערים. הם מתייחסים אליו כאחד מהם, וכילדים קטנים הם מסכימים להשתתף במשחקי האימפרוביזציה התמימים־למראה, שגורמים להם להפתח ולחשוף את עולמם העמוק, את הצלקות בעולמם הרגשי. בראשית ההצגה הם כמו אוטיסט שלא מסוגל ליצור קשר. אך המשחקים מאפשרים להם לחשוף ביתר קלות ולא לפחד מזה, כלי להיפתח אל השפלות וכאבים ששמרו בליבם, להתחיל לתת אמון בחבריהם. לא להסתגר בתוך קליפה עבה.

במסגרת משחקי האימפרוביזציה הם מסוגלים לחשוף את עצמם ולדבר על מצוקות: סימו חושף כאב ישן מילדותו הרחוקה, השכונה כמעט, כאשר אביו התאכזר אליו. עליזה, שהיא נערה צחקנית ועליזה, מגלה את הפן הטראגי בחיי ילדותה, כשהיתה בת 15, שנאלצת לטפל במשק־הבית ויש לה אם חורגת ורעה המבוגרת ממנה רק בשנה. פאריד הרקומן מגלה באימפרוביזציה את טינתו העמוקה לאימו הזונה שנטשה אותו, ולאביו שמתייחס אליו כאילו היה אוויר.

איך הם עושים זאת? באימפרוביזציה הם משחקים את עצמם וכך משליכים את מצוקותיהם בסיטואציה המדומה על הדמויות שמגלמים עם בני־המשפחה. עסאכי משחק את אביו האכזר של סימו, ובדרך זו יוצאים השניים נשכרים. גם עסאכי הקשוח והנדי נסחף למשחק וחושף את הצד הפגיע באישיותו המחוספסת. אך, צחוק הגורל — בסוף השנה מעלה החוג הדרמטי הצגה אותנטית על התנכלות של ההורה בשכונה מזויין וקצין המשטרה, שצופה בהצגה במתנ"ס, עוצר את עסאכי ופאריד, סימו ופראייר, ש„חזרו בתשובה" ובדרכם העילגת ניסו לצעוק לעולם האפאטי, בבקשה נואשת לעזרה.

לאחר ההצגה התקיים על בימת „צוותא" דיון על האפקטיביות של פסיכודראמה בטיפול בעבריינים ובנוער עבריין. בהרב הוא „משוגע לדבר", לא כך חלק ניכר מהמשתתפים, שנטלו חלק בדיון בהנחייתו של ד"ר תום לוי. הפסיכולוג יורם להב אמר דברים בזכות הפסיכודראמה כאלמנט טיפולי בר־חשיבות. הוא הסביר שהפסיכודראמה משמשת כסובלימציה. בצורת האימפרוביזציה מסוגלים הנערים המסוגרים בתוך קליפתם לחשוף כאבים, ליצור קשר עם זולתם. הממסדי, שבא בצורת מנהל כלא רמלה, לא התלהב כל־כך מהשיטה. הוא לדעתו אפקטיבית אך לא במידה שהמדריך מציע כשיטת טיפול עיקרית. קציני מבחן לנוער עבריין דווקא מחייבים את השיטה, ותומכים להעמיק לחקור גם באספקטים האמנותיים והטיפוליים. ביניהם לבנה ומירי הענווה, הארציות של „אלסם". והבמאי יוסי אלפי, קה"ל, התייחס בעיקר לאספקטים הטיפוליים של הפסיכודראמה.

נסיונו של בהרב בשטח הוא אולי הוכחה להצטיינויות של השיטה. בקהל ישבו נערים שבשכונות השבעים היו נערים עבריינים והגיעו לחוג של בהרב בשכונת קטמון. היום הם בעלי משפחות ועסקים. אחדים בחברה, שהצליחו להתגבר על עליבות חייהם ולא שקעו בביצת הפשע. אולי בזכות הפסיכודראמה.

„החוג לדראמה" — מסמך חברתי. (מימין: מוטי בהרב)

מסביב לעולם
בעריכת דוד ארן

פגישה קטלנית עם הציוויליזציה

כאשר המסוק נחת במערת הג'ונגל, ברחו בני שבט טאסאדאי אחוזי פלצות. רעש המנועים החריש את אוזניהם, מערבולות האוויר רמסו את העשב הגבוה, קרעו עלים, שברו ענפים וכיסו את אנשי היער בענן של עלים ולכלוך. כמה מהם הפילו עצמם ארצה, צעקו והגנו על ראשם בזרועותיהם. אחרים נאחזו זה בזה בפחד איומים. אחד התרומם, וניסה להגיע במרוצה אל היער. אך נפל וכבש את פניו בקרקע הלחה. כולם התייפחו.

זה היה קיצה של תקופת האבן בהרים אפופי העננים של האי הפיליפיני מינדאנאו. מהציפור הענקית ירדו בני־אדם מעולם אחר, שבני הטאסאדאי נמוכי־הקומה ושחומי העור, המנותקים מן העולם החיצוני, לא ראו כמותם מעולם. רועדים ולא־מבינים התבוננו בהם. „לגביהם לא היינו בני־אדם", נזכר מאוחר יותר חבר משלחת־המחקר האמריקנית ג'ון נאנס. „הם סבורים היו כי כל בני־האדם חיים במערות ביער הגדול. הם מעולם לא יצאו מן היער ולא ראו אנשים אחרים". הגברים המיוזעים שירדו מן המסוק הביאו עימהם כלים, נשק ודברי לבוש שאנשי המערות לא ראו מעולם.

ב־1971 התגלו ביער ההרים הטרופי בני־אדם בעלי תרבות ואורח חיים כמו לפני 30,000 שנה, בני־אדם ללא כתב, ללא מתכת, שכליהם היו עשויים אבן או במבוק. היתה זו, לדעת המדענים האמריקניים, „התגלית של השנה, אם לא של כמה מאות שנים".

עד היום חיים הטאסאדאי במערות, את מזונם הם אוספים ביער ובנחלים: פירות־בר ושורשים, צפרדעים, ראשנים, סרטנים, תולעים וחרקים. באמצעות מלכודות מבמבוק ושתילות לוכדים הם קופים, חולדות, עכברים וציפורים. שיטות ציד אחרות אינם מכירים — שלא לדבר כלל על חיות־בית, גידול צמחים, בתים; לבושם היחיד הוא כיסוי מתניים צר עשוי עלים. אין להם פסלים, טקסים או חפצי פולחן אחרים. אורז ומלח, שנתנו להם, ירקו כאילו היו רעל. באמצעות תורגמן משבט שכן גילו החוקרים בדי עמל כי בלשון הטאסאדאי אין מלים למושגים מלחמה, אוייב והרג, וגם לא לים, מישור, או כליגשק ובוודאי לא — לפיליפינים ולמינדאנאו.

עם בואו של המסוק הראשון התמוטטה צורת חייהם שהיתה מותאמת לסביבה. בני טאסאדאי נעשו תלויים מבחינה חומרית ונפשית, הם אינם סומכים עוד על משאבי היער. את האיש שגילה אותם — בעל העסקים והפוליטיקאי הפיליפיני מנואל אליזלדה, יו"ר הקרן למיעוטים לאומיים — הם מכנים בלשונם „מומו דאקל דיוואטה" — אל־האדם הגדול. הוא הביא להם תרופות, סכינים, גרזני פלדה, תכשיטים, אורז וחזירים, וסיפק להם גם צבי שנצוד. גם לאורז הם התרגלו. „כיוון שטעמו טוב יותר והוא נשאר זמן רב יותר בפנים". אך לעתים רחוקות עודם נכנסים אל „יער־היער" כדי ללקט שורשים ופירות. הם זנחו את הארוחות המשותפות שלהם במערה ואינם מתחלקים עוד במזון; ימים תמימים הם נשארים ביער ואוכלים שם, לא בתוך המערות. נחיתות המסוקים ופלישת זרים הבריחו את חיות הבר: המלכודות נשארות ריקות. חיות רבות שוב אי־אפשר ללכוד. „אתם הרגתם את הרוחות" — אומרים הטאסאדאי למדענים, ומוסיפים בעצב: „לפנים הצבאים התקרבו אלינו, עתה הם מתרחקים. בעבר הם לא ברחו. אנו רק רצינו לנגוע בהם, הם היו ידידינו".

כיום הם מתלבשים לפעמים בשקי אורז ריקים, ומבקשים סכינים וסוללות לפנסי הכיס שלהם, שגם אליהם התרגלו. הפחד הראשון מפני המסוק התגלגל בהיפוכו: כיום שוקקים הם בכיליון כאשר העוף הגדול נושא לבוא, ובעיקר כאשר מישהו לוקח תמונות. כאשר חסרים להם סכינים או אורז, מזון, בכליון עיניים הם ממתינים לנחיתת „אל־האדם הגדול", אשר שינה את חייהם מן הקצה אל הקצה.

אולם אחרי ביקורם של מדענים ואנשי־צילום הם נעשים תכופות מהורהרים ונסוגים. „מדוע אתם שואלים אותנו כל כך הרבה? אנו כה עייפים", התלוננו באוזני אנתרופולוגים אמריקניים. „אנו שלמים ביער ואיננו יודעים את כל הדברים שאתם שואלים. אנו מכירים את היער והאדמה ואת מלכודותינו. אולי עלינו לשוב למערותינו הנושנות?" החוקרים מפחדים שהזיקו להם מבחינה נפשית. הם סובלים מן המצלמות, „החוצאת הנשמה את גופנו".

ברוטאליזציה
ומה שעל־ידי המגע עם ה„ציוויליזציה" אבדה את הכל, גילה האנתרופולוג הבריטי קולין טורנבול בצפון אוגנדה. עם האיק, עם־ציידים שבעבר צד חיות גדולות באמצעות חניתות ורשתות, נאלץ לפנות מקום לפארק הלאומי קידיפו. הציד, תוכן חייהם, נאסר עליהם על־פי החוק ואת חניתותיהם אולצו למסור למשטרה. ממשלת אוגנדה ביקשה „לתרבת את הפראים" ואסרה עליהם לעסוק בכישוף ולהתהלך עירומים. „מגינים על החיות ומפקירים בני־אדם לטבע חסר רחמים", קובע טורנבול במרירות. חברת האיק נשברה בעקבות אובדן התרבות והמסורת שלה: באין להם נסיון ולא עזרה כלשהי, הם לא היו מסוגלים לעבור לחקלאות ולמשק מרעה, בפרט לא בעתות בצורת בהרים עם קרקע בלתי־פוריה, מעט מים, תקופת יובש הנמשכת 9 חודשים וחום של למעלה מ־40 מעלות.

האיק נהפכו לבני־אדם חסרי דימוי־ערך חברתיים, לחברת מרפקים ללא מצפון. על עם זה „ללא אהבה" אומר טורנבול: „ציידים נועזים ומשגשגים לפנים נהפכו לאנשים עויינים. נתונים תדיר לסכנה למות ברעב, הם למדו על־כורחם שאין הם יכולים להרשות לעצמם ידידות, השתתפות ברגשי הזולת ואהבה. אם רצונם להישרד. ילדים גוזלים את המזון המועט מפי הוריהם. הורים מגרשים את ילדיהם, האיק מפקירים בלא ניד עפעף את הזקנים, החולים והנכים שביניהם למות עינויים ברעב. הם מתבצרים בפחד־תמיד בפני שכניהם. התנהגותם הברסנית נובעת ממצב ללא מוצא, מאובדן צורת החיים ויסודות החיים שלהם".

תוקפנות ואנוכיות קרה, אלימות וחוסר התחשבות באו — לדברי טורנבול — במקום כל יתר הקשרים הבין־אנושיים. גניבה, רמייה, שוד וצורות פשע אחרות נהפכו למעשה יום ביומו, וכן אלימות נגד נשים, שכרות וזנות. ניאוף וגילוי־עריות אינם עוד בבחינת טאבו. האמונה באלים וברוחות כמעט נעלמה, וכן נעלמו השאמאנים, מגידי־העתידות וכל האיסורים הדתיים. אימהות סוגרות את ילדיהן בבקתות ללא מזון עד שהם גוועים. מגורשים על־ידי בניהם נגררים הזקנים אל ההרים כדי למות שם. היחס לזרים נקבע על־פי המתנות שהם מביאים או האפשרות לגנוב מהם ולבקש נדבות. כאשר טורנבול הביא להם מלח או טבק, החביאום מייד לבל יוצרכו להתחלק בהם עם אחרים.

התאבדות קולקטיווית
דוגמה דראמאטית לכליונו של עם בעקבות „פיתוח" מהווים בני מאיורונו, עם אינדיאני בג'ונגל בגבול בין בראזיל ובוליביה. המאיורונו ייעלמו תוך שנים מועטות. הם לא יכלו לעמוד בפלישת המתיישבים ותרבותם המפוקפקת. פחדם מפני „האחרים", שבאו אל היער עם רוביהם, שרטו את העצים ופרקו מסירותיהם אלכוהול וסוכר, פלדה וחומרי נפץ, גרם להם הלם קטלני. והאינדיאנים הללו נשברו. בעקבות המגע עם העולם החיצוני, מבחינה פיזית ובעיקר — מבחינה נפשית. הם מתכוננים להתאבדות קולקטיווית, ואף מתים ממחלות שלא ידעון בעבר. הפחד מפני העתיד והאיום מצד זרים הרסו את רצון החיים שלהם. הם ממיתים את כל תינוקותיהם. תוך חמש שנים בלבד ירד מספרם ב־80 אחוזים.

בג'ונגל של מערב־אפריקה גילו האנתרופולוגים חזיון דומה: כאן חדרו כורתי־עצים אל תחומו של שבט פיגמאים. כאשר הננסים האלה הבינו כי גוזלים מהם את היער שלהם, הם שקעו באדישות, דעתם נטרפה עליהם והם מתו מוות פסיכוגני".

התגוננות מוצלחת
אכן, גילוי „עמי הטבע" האחרונים גורר בדרך־כלל תרבויות הרוסות ובני אדם מיואשים, ה„מתקדמים" אל האין. רק מעטות מן החברות האלו הצליחו להתגונן מפני ה„גילוי" ולהינזר מן המגע עם הציוויליזציה הדורסנית. דוגמה לכך הם הילידים הננסים באי נידח, מכוסה ג'ונגל, במפרץ בנגאל. 100 עד 150 הילידים הללו הצליחו עד כה למנוע חדירה כלשהי של זרים, כל נסיון נחיתה באי זה הסתיים במטר של חיצים. שכן האנשים באי (צפון־סנטינל) אינם רוצים במגע כלשהו, והטבע מקל על הבידוד: שבחרתה לעצמם סופות מונסון, זרמי ים ושוניות בגובה של בית מונעים במשך עשרה חודשים בשנה כל גישה אל האי, המשתרע על פני 40 קמ"ר.

הילידים הללו בוודאי שמעו על גורל שכניהם, באיי אנדמאן, שבעקבות מחלות, נטיעת מטעים, סלילת כבישים והקמת כפרים חורשים ביערות — וכן מסעות עונשין — פחת מספרם: מאז 1860, ל־400 נפש. רק באי צפון־סנטינל, המלא נחשים ארסיים, שרדה תרבות פאליאוליטית.

וזאת לא בשורה אחרונה. הודות להחלטתה הנחושה של ממשלת הודו שלא להשתמש בנשק נגד תושבי האי.

הילי ליצבקירכן, „הלטוובה"

חגורת האיידס של אפריקה השחורה

חגורת האיידס של אפריקה השחורה — כך מכנים חוקרי המגיפה, המפילה יותר ויותר חללים גם במדינות הכושים, את זאיר (קונגו), קניה, אוגנדה, בורונדי וזאמביה. כבר כיום יש במדינות מסויימות באפריקה השחורה — רואנדה למשל — שיעור גבוה יותר של מקרי איידס ביחס לאוכלוסיה, מאשר בארה"ב, שנחשבה עד כה ל„אלופת עולם" בשיעור התחלואה.

מאפייניה של המחלה בין השחורים שונים ואף חמורים מאלה האופייניים לארצות אירופה וארה"ב. מהסקרים למדו האפידמיולוגים, כי האיידס במהדורה האפריקנית מתפשט בין הטרוסקסואלים ולאו דווקא בין ההומוסקסואלים: אם בארצות־הברית וגם באירופה הרוב המכריע של החולים באיידס הם גברים, באפריקה השחורה המצב הוא כמעט חצי־חצי. ועוד נתון חשוב: 22 אחוז מהחולים הם ילדים, בעוד שבארצות־הברית הילדים הם רק 1.4 אחוז מהנפגעים.

ההבדל הזה בסימני המגיפה מטריד את מנוחתם של החוקרים. אחת השאלות החשובות היא, כיצד מתפשטת המחלה. הלכו ובדקו את הפרוצות בערים הגדולות ומצאו, כי 80 אחוז באו במגע עם הנגיף. מכאן הניחו, כי ההדבקה נעשית תוך כדי מגע מיני „שמרני" למדי (באיזורים כפריים, שמרניים עוד יותר, מעטים מאוד מקרי האיידס). מכיוון שהדבר אינו מתיישב עם התיאוריות המקובלות, הוסיפו השערה, שיש ריבוי „פעילות מינית אוראלית". משאל בקרב הזונות לא אישר זאת.

התפשטות האיידס בקצב העולה על כל הידוע במערב נובעת גם מכך שהשלטונות אינם נוטים להקציב כספים למניעת התפשטותה. לדידם חשוב יותר להילחם במלאריה, במחלות טפיליות ועוד. שלטונות הבריאות, בעצה אחת עם גורמי תיירות, אינם מעוניינים בפירסום נתונים על מגיפת האיידס, ומחריה, כדי שלא לפגוע בתנועת התיירות. גם אין במדינות אפריקה השחורה מעבדות שיכולות לעמוד במשימה של בדיקות־דם לכל החשודים כחולי איידס או כנושאי הנגיף. מקרי מוות רבים מהמחלה בכלל אינם מגיעים לידיעת שלטונות הבריאות. אפידמיולוג בלגי ידוע כתב לא מכבר, כי נוצר מוקד מסוכן של האיידס והוא מאיים על מדינות רבות. העולם אינו יכול להרשות לעצמו להיות אדיש כלפי תופעה מדאיגה זו. השאלה הנשאלת היא: כיצד לפעול? כיצד להפעיל מערכת של טיפול מנע, אבחנה, טיפול רפואי ועוד. אין זה סוד שגם בארה"ב העשירה יש בעיות מימון, על אחת כמה וכמה יחסרו המשאבים כשמדובר במדינות אפריקניות.

השפעת לידת ואקום על התנהגות הילד

האם לידת ואקום (לידת שולפן ריק) משפיעה על התנהגותם של הנולדים? בשאלה זו עוסקים חוקרי פסיכיאטריה רבים. א. מאיר, מהמחלקה לפסיכיאטריה של הילד ב„הדסה", בדק 25 ילדים שנולדו בסיוע שולפן ריק לעומת קבוצת בקרה במספר דומה.

כל הילדים הוערכו על־ידי מוריהם בעזרת שאלון, המחולק באופן שיגרתי לכיתות שלומות בסוף שנת הלימודים: בשאלון יש שאלות המאפשרות מסקנות לגבי התנהגות חברתית, מצבי רוח, הישגים בלימודים ועוד. שלושה רבעים מהנבדקים היו ילדים ראשונים במשפחתם; השכלת ההורים — מעל לממוצע.

הנתונים עובדו בעזרת מחשב. התוצאה? ילדים בני שבע, שנולדו בסיוע ואקום, היו ביתר חרדה, היכאון מעמיתיהם, היו מופנמים יותר וכן בעלי התנהגות חיובית יותר בכיתה ממקביליהם בקבוצת הבקרה. הסקר הראה כי אין הפרעות בתיפקוד המוח. אך נמצא קשר בין חרדה והפנמה ובין אותם סימנים אצל האם. ייתכן, על כן, שגם הצורך בלידת ואקום וגם האיפיונים הפסיכולוגיים באו לילדים מן האם.

החוקרים תמימי דעים, כי חבלה מוחית כתוצאה משימוש בואקום מופיעה רק באחוז אחד של הלידות. קווי האופי והזהות הייחודית של הילדים הופיעו גם אצל הוריהם. קווי אופי אלה, בעיקר של האם, הם הם הגורמים לצורך להיעזר בואקום בלידה. חוקר אחר מצא שאצל נשים בעלות דרגת חרדה גבוהה יש יותר סיבוכים בלידה, או לידה ממושכת. הלידה הממושכת קשורה איכשהו במצב של חרדה, יתר התבוננות עצמית ורגישות. החוקרים אף מצאו קשר בין החרדה בתחילת ההריון ובין הצורך בשימוש בואקום בסיומו, בין חרדה בשלבים מאוחרים יותר של ההריון ובין לידה ממושכת וכן דימומים וסיבוכים שונים. האיפיונים הנפשיים של אימהות יכולים לעבור לילדיהן בתורשה, בהשפעה ישירה אחרי הלידה, או תוך כדי ההריון, כשהעובר הוא ברחם אימו.

העיקר הבריאות
בעריכת יוסף שמי

סיבין סויה — להורדת משקל

לפני כעשרים שנה מצא חוקר בריטי קשר בין חוסר סיבין במזון ובין הסוכרת. מחקרים רבים שבוצעו מאז תומכים בקביעה זו. מסתבר שתפריט דל סיבין הוא בין הגורמים המסייעים להשמנת יתר, להופעת סוכרת ואף סרטן המעי הגס — כותב ד"ר יורם קנטר, מהיחידה לסוכרת שליד בית־החולים רמב"ם בחיפה. לתוספת סיבין צמחי יש חשיבות טיפולית מונעת. די להוסיף לתפריט היומי שתיים־שלוש כפיות סיבין ממקור סויה, כדי ליצור איזון טוב יותר של הסוכר וכן לירידה הדרגתית ורצויה במשקל. זאת ועוד: הדיאטה תקינה, הכרוכה בשינויים בהרגלי האכילה, היא תהליך ממושך. על כן יש לתכנן אותו לטווח של 12 — 18 חודשים.

סיבין הם אותם חלקים של התא הצמחי שאינם מתפרקים בהשפעת מיצי העיכול של האדם. ככל שעולה אחוז הסיבין כן עולה חשיבותו של הירק או הפרי מבחינה דיאטתית. הוכח כי תוספת סיבין למזון משפרת את תגובת הסוכר והאינסולין. בעולם הגדול גילו סוגי סיבין בעלי כושר מיוחד לייצב את מאזן הסוכר והאינסולין בגוף. שני סוגי סיבין ראויים לציון: שעועית הודית ופולי סויה. השעועית ההודית משמשת כמרכיב של אבקות מרק והסויה העשירה בחלבון היא גם מקור לסיבין מעולה. מחקרים שבוצעו בישראל לשם קביעת ערכם התזונתי של מוצרי סויה כתחליף לחלב בהזנת עגלים הראו, כי פולי סויה אחרי הקלייה ומיצוי השמן מורידים את רמת הסוכר בעגלים. בארה"ב נסקרה תגובת בני־אדם, בעזרת קבוצת מתנדבים. דבר דומה נעשה בישראל. הנסיונות נגעו להשפעת הסיבין מהסויה על סוכרת והשמנת־יתר. אצל הנסקרים נבדקה רמת הסוכר והאינסולין בנסיוב לאחר ארוחות שהועשרו בסיבין צמחי. בנוסף לזה נבדקו תגובות לארוחות עם תוספת סובין משעועית הודית. מסתבר שלחולי סוכרת הנתונים למשטר של טיפול תרופתי או טיפול באינסולין גרמה תוספת של הסיבין ירידה של 40 אחוז ברמת הסוכר וכן ירידה משמעותית ברמת האינסולין בנסיוב. מבחנים מקבילים לשם בקרה אצל בריאים הראו אף הם הפחתה משמעותית ברמות הסוכר והאינסולין.

התאית שאינה מתפרקת בעיכול מועילה לאיזון רמת הסוכר בדם ומונעת השמנה

מי שרעב — שיאכל סובין

הרופאים וגם מומחי תזונה חיפשו מקור לסיבין צמחי זול, טעים, אכיל שגם אינו גורם לתופעות לוואי. חומר כזה מצוי בסויה, ליתר דיוק בפסולת של פולי סויה הנשארת אחרי מיצוי השמנים בעיבוד תעשיתי. חומר זה מועיל לסובלים מהשמנה ומסוכרת. השינויים לטובה בבדיקות־מעבדה הם משמעותיים. תוצאות טובות במיוחד הושגו אצל חולי סוכרת הנמצאים בטיפול דיאתטי ותרופתי כאחד. המחקרים הוכיחו כי אין סתירה בין שימוש בתרופה ובין היעזרות בסיבין. האיזון שהושג שופר, ההתנגדות לאינסולין שמגלה הגוף אצל חלק מהחולים ירדה.

כאמור, הסיבין גורם גם לירידה במשקל. ד"ר קנטר מוסיף, כי סיבי הסויה מפחיתים את תגובת האינסולין לארוחה אצל שמנים. כך נסגר „מעגל הקסם" של אכילה, עליית האינסולין, רעב וחוזר חלילה.

סיבין מסויה משפיע לטובה על היציאות ומפחית עצירות. אובחנה ירידה במשקל כאשר לתפריט נוספו שתיים־שלוש כפות סיבין סויה ליממה.

אפשר לומר — כך הרופא מרמב"ם — כי הטיפול בסיבין סויה, המשפר תגובת הסוכר לאינסולין אצל חולי סוכרת, מסייע בהורדת משקל יתר וכן תגובת יתר של הלבלב לאינסולין מוזרק, הוא בגדר מהפיכה טיפולית. כמה מאות אנשים חולי סוכרת, הזוכים לטיפול ביחידה לסוכרת של רמב"ם, זכו לשיפור ניכר באיזון חילוף החומרים שבגופם ושיפור כללי במצב בריאותם. לסיום יש לציין, כי הסיבין מסויה אינו בגדר תרופת פלא. מי שאוכל ללא הגבלה יוסיף להשמין, גם אם יוסיף לתפריטו סולי־סויה.

גם נושך, גם מדביק

בשבוע שעבר סיפרנו על מחלות טפיליות שמועברות על־ידי כלבים וחתולים. חיות בית מעבירות לבני־אדם גם מחלות כגון ברוצלוזה, לפטוספירוזה (זיהום בשלשלת הדקה), סלמונלוזה ועוד.

הברוצלוזה עוברת מכלבים לבני־אדם על־ידי מגע בחיה או בהפרשותיה. יש סוג מסויים של ברוצלוזה, המכונה ברוצלוזה קאניס (ברוצלוזה כלבית), אשר רק לעיתים נדירות עוברת לבני־אדם. אך יש זני סלמונלה העוברים לבני־אדם מכלבים וגורמים לתופעות אופייניות למחלה כרונית: חום גבוה, כאבי שרירים וכאבי ראש. את המחלה מאבחנים על־ידי בדיקות דם מיוחדות. אחרי האבחנה היא מטופלת באנטיביוטיקה, בדרך כלל בטטרציקלין משולב עם סטרפטומיצין. במקרים קשים יותר. כדי להימנע מהידבקות בדוק את כלבך בדיקה מתאימה, שכן הוא עצמו עלול להידבק מבני מינו בעת ההתרוצצות ברחוב.

לפטוספירוזיס, הדבקה בחיידקי השלשלת הדקה, היא תולדה של מגע עם הפרשותיו ודמו של הכלב החולה. דגירת החיידק בגופו של אדם נמשכת עשרה ימים ואחר־כך מופיע חום, כאבי ראש, כאבי שרירים ועוד. בדיקת דם מגלה את נוכחות החיידק, המחלה עוברת חיש מהר למצב כרוני. לפעמים מופיעה פריחה וכן דלקת קרום המוח. האבחנה מושגת על־ידי בדיקת הנסיוב. גם כאן הטיפול הוא בעזרת אנטיביוטיקה.

חיידק הסלמונלוזה נתגלה מאוחר יחסית כגורם לשילשולים אצל בני־אדם. החיידק נמצא בקרביהן של כל חיות בית. גם כלבים וחתולים סובלים משלשולים הנגרמים על־ידי חיידק הסלמונלה. אצל בני־אדם השילשולים מלווים לא פעם בכאבים, חום ודם בצואה. השילשולים חולפים בדרך כלל מעצמם, רק לעיתים נדירות הם טעונים טיפול תרופתי. השילשולים מסוכנים לקבוצות מסויימות מבין הילדים והקשישים. כדי למנוע תופעות לא רצויות אצל בני הבית, מן הדין לבדוק אם אין מקור השילשולים אצל חיות הבית, בעיקר כלבים.

טפילים „חיצוניים", פשפשים או קרציות הנדבקים לחיות־בית יכולים להיות „מובילי" חיידקים. הטפילים מפיצים למשל מחלה בשם טולרמיה. החיה נדבקת במחלה, ומעבירה אותה לאדם על ידי נשיכה. כשהנשיכה היא ברגל מופיעים פורונקלים במקום הנשיכה; כשהחיידק בא דרך העיניים והחיידק חודר לפה ולגרון, מקבלת המחלה צורה דומה לטיפוס. הכלבים והחתולים עלולים להעביר גם מחלת הדבר.

מאת רונית אדלר

AT8T במירוץ לבכורה

חברת הענק AT8T, חברת האם לשעבר של חברת הטלפונים בל, החליטה לפני כשנה ומחצה להיכנס לתחום המחשבים ומאז היא פועלת באינטנסיביות בכיוון זה. מדיניות זו הביאה לפיטורי 25,000 עובדים מתחום תקשורת הטלפונים ותשלום של כמיליארד דולר פיצויים. לאחר משא־ומתן ממושך ולאחר שגברה על החברה האחות תדירן, הצליחה ישראטל, הקטנה יחסית, לזכות בנציגות AT8T בארץ. במקביל להצהרתה של AT8T כי עד שנות ה־90 היא תהיה לחברת המחשבים השנייה בעולם, מצהירה ישראטל כי היא תהפוך לחברת המחשבים השנייה בגודלה בישראל.

כש־AT8T טוענת טענה מסוג זה יש לה בהחלט על מה להסתמך. מכירותיה בשנת 1984 הסתכמו ב־34 מיליארד דולר, ויש לה כ־370,000 עובדים אחרי הפיטורים. זהו סדר גודל דומה לזה של י.ב.מ. החברה המובילה בשוק המחשבים.

לישראטל יש מגע עם AT8T מאז הקמתה ב־79' היא מכרה ציוד טלקס ופרינטרים של אחת מחטיבות AT8T. ההצלחה בתחום זה, בתוספת הגב החזק של כור־סחר שהינה חברת האם, הם שהיקנו לה לבסוף את הנציגות. מחזורה בשנה הקודמת הסתכם בכ־3.5 מיליון דולר, ומיליון דולר נוספים הגיעו ממכירות ציוד היקפי. אברהם מרדור, מנכ"ל החברה שעומדת להשקיע כמיליון דולר בפרוייקט חדש זה, מקווה כי השנה יסתכמו מכירות המחשבים בכ־5 מיליון דולר. המוצרים שהציגה החברה, החל במחשב אישי 16 ביט עם מערכת הפעלה UNIX ועד לסופר מיני, בהחלט מעניינים. והשאלה הגדולה היא, באיזו מהירות תיעשה הסבת התוכנה למחשבים הללו, כך שניתן יהיה לנצל לא את החומרה בלבד אלא את היחידה כולה כפתרון אפליקטיבי.

רובוט לנעליים בעין־זיוון

רובוט מתוצרת חברת GMF האמריקנית, שהופעל בימים אלה במפעל „זיוונית" לייצור נעליים מפי.וי.סי., יבצע עבודות גימור ניקוי שאריות ביטנה פנימית ופי.וי.סי. מוזרק – יחסוך עבודה ידנית של 10 עובדים ויגדיל את הייצור בכ־25 אחוז. עבודות אלה הן אחד מצווארי הבקבוק במפעל, משום שהן דורשות כוח־אדם רב.

שקילה אלקטרונית מוציאה את המיץ לייצוא

מערכת שקילה אלקטרונית, שפותחה על־ידי ראובן רווה, מהנדס הפיתוח של חברת „בולט", בעבור קו־הייצור לתרכיזי מיץ של מפעל „חרושת שימורים" בקיבוץ גן־שמואל, החליפה את שיטות השקילה הידניות ואיפשרה את הפעלתו של קו ייצור מנוהל וממוכן מחשב.

„לפני שהכנסנו את מערכת השקילה האלקטרונית שקלנו את מרכיבי התרכיזים ב„שיטת המטאטא" — מקל מסומן, שהוכנס אל תוך המיכל והראה את משקל הנוזל לפי נפחו", אומר יגאל פארי, מנהל־הייצור במפעל. מערכת השקילה החדשה, המצויידת במדי־משקל ממוחשבים מתוצרת „ימאטו" היפאנית, מסוגלת לשקול בין 2 ל־1,200 ק"ג. היא תוכננה כך שהמידע על משקל המרכיבים יישלח במישרין אל המחשב המנהל את קו־הייצור וכך יתנהל התהליך ללא התערבות אדם.

„השקילה היא התהליך החשוב ביותר בתהליך ייצור תרכיז המיץ, המכונה כתש", אומר ג'ורג' סטל, מבית התוכנה הירושלמית „קל", שפיתח את תוכנת הניהול לקו הייצור החדש. תהליך זה מורכב מעירבוב כמויות מדוייקות של פרי מרוסק, מיץ, קליפות פרי ומים. כל טעייה בכמות אחד המרכיבים יוצרת מוצר שונה מן המתוכנן ועלולה לגרום לדחיית המוצר על־ידי הלקוח. על כל אחד משלושת המכלים, שבהם מתנהל תהליך הכנת המנות לכתש במפעל „חרושת שימורים גן־שמואל", מוצב ראש שקילה אלקטרוני, שעליו מופיע משקל התערובת שבמיכל. בחדר הבקרה מוצגים כל ששת המיכלים (משמאל למטה) בתוך תצוגת התהליך כולו. המשקל, שעל ראש השקילה, מופיע במצג המחשב על הריבוע שבמרכזו המיכל. בקרת מחשב לתהליך הייצור אפשרית רק אם השקילה היא אלקטרונית. מערכת השקילה כולה אטימה לחלוטין למים והיא עמידה בפני קורוזיה חומצתית, האופיינית לסביבת ייצור של מיצי הדרים.

צילום: יוסי רוה

תעשיית הפלדה

החזקים יישארו

תצרוכת הפלדה היא אמת־מידה מובהקת לאופיו התעשייתי של משק הארץ, ועד לפני זמן מועט היתה מוחזקת בדרך כלל גם באמת־מידה לרמת החיים הממוצעת של האוכלוסיה — קובע הערך „ברזל" באנציקלופדיה העברית, כרך ט', 1958. אז, לפני 27 שנים היה עוד בוחה של הפלדה במותנייה. כאשר בריה"מ רצתה להסגין את עוצמתה היה האחראי על התכנון הכלכלי מפרסם כי תפוקת הפלדה עלתה השנה ב־18 אחוז לעומת אשתקד... הזמנים השתנו. וכחוט של כלל זה — ייצור פלדה־דמות חיים — סקע בדור האחרון, משרבו המשטרים המסתתחים בקצב מוגבר תעשיית פלדה על חשבון סיפוק אמצעי הצריכה של האוכלוסייה.

יצחק רן, מנכ"ל חברת איסכור קובע, כי אכן, פלדה זה כבר לא מה שהיה פעם. לדבריו, המשבר בענף הפלדה נמשך מאוקטובר 1974, שנה לאחר פרוץ משבר הנפט במלחמת יום הכיפורים באוקטובר 1973. למעשה, המשבר החל כבר ב־1972, כאשר בכל העולם ייצרו כ־610 מיליון טון פלדה, שהיוו כושר ייצור של 120 אחוז. מגין נבעה אז האופטימיות? רן מציין, כי בתחילת 1974 מוטט משבר הנפט את תנופת הצמיחה הכלכלית אליה התרגלו קברניטי הכלכלה במערב. במעו"ב נכנס להיסטוריה שיישאר בלי טיפת דלק, והחלה בנייה מזורזת של מאגרי נפט ומיכליות הנפט גדלו מכושר מנשא של 100 אלף טון ל־500 אלף טון. בסוף 1974 התברר, כי מחירי הנפט אומנם עלו בצורה מבהילה מ־3 דולר לחבית ל־12 דולר — אך נפט לא חסר ולא יחסר ולכן אין צורך בכמויות פלדה כה גדולות.

מנכ"ל איסכור מוסיף, כי עד למשבר הדלק הובילה תעשיית המכוניות האמריקניות בעולם. צריכת הדלק הגדולה של המנוע האמריקני לא היוותה מחסום ברכישות; מכונית אמריקנית גדולה היתה אז חלק מסטאטוס ולייצור מכונית אמריקנית צריך הרבה פלדה. לאחר משבר הדלק ירד קרנן של האמריקניות הגדולות ואת מקומן בכביש תפסו היפאניות הקטנות והחסכוניות.

תעשיית הפלדה נפגעה קשות. באוקטובר 1974 נפלו המחירים, בשלב ראשון כ־30 אחוז ולאחר מכן בכ־50 אחוז נוספים, ותעשיית הפלדה הפכה ל„איש החולה".

לפני המשבר עמד מחיר הפלדה על יותר מ־330 דולר לטונה. באוקטובר 1974 ירדו המחירים ל־240 דולר והמשיכו ונפלו, ל־170 דולר לטונה, כיום עומדים מחירי הפלדה על 220־250 דולר הטונה והם נמוכים בנומינלית כ־25 אחוז לעומת 1974. כלומר, בהתחשב באינפלציה הקבועה במערב, אף כי היא נמוכה, הנפילה עמוקה וקשה יותר.

החדשים קורעים את השוק

לדעת יצחק רן, נעוץ המשבר במספר גורמים. כמות הפלדה הנצרכת כיום, במערב ובמזרח, מגיעה ל־450 מיליון טונות. המערב מרווח על 250 מיליון טונות, המזרח על 150 מיליון טונות, כאשר 50 מיליון הטונות החסרות מתחלקות בין מדינות רבות מאוד. כמות הפלדה הנסחרת בעולם נעה כיום בין 700 ל־720 מיליון טונות, ואילו כושר הייצור של פלדה עומד על 1.2 מיליארד טונות. מקורו של כושר הייצור העצום הזה באשלייה של מדינות רבות, כי הכוח נמדד בייצור פלדה. רן, חניך השומר־הצעיר, מזכיר את „גלגלי העולם חורקים שן במפעל, ברינה נתמתח כל שריר", וגלגלי העולם, כמובן, עשויים פלדה. הרצון של מדינות רבות להקים תעשייה כבדה, וההשקעות הכרוכות בכך, שנעשו בלי חשבון ובלי בדיקת השווקים, הם שהביאו לייצור עודף, ותרמו לירידת מחירים.

גורם נוסף לירידת המחירים הוא המשבר הכלכלי העולמי, שהאט את הצמיחה הכלכלית, וצמצם את צריכת הפלדה.

גורם אחר קשור לארצות הפלדה הקלסיות, כמו ארה"ב וגרמניה. ולאחר מלחמת העולם השנייה יפאן וכן בלגיה ובריטניה, להן תעשיית פלדה בעלת ותק ומסורת. המיכון ושיטות הייצור בארצות אלה התיישנו. אפילו ביפאן נהוגות שיטות ייצור מיושנות, לעומת יצרני פלדה צעירים וחזקים כמו דרום־קוריאה, טייוואן, מקסיקו, ברזיל, ונצואלה ודרום־אפריקה, שהקימו תעשיות פלדה חדישות בשנים האחרונות והן „קורעות" את השוק. יש בהן שיטות ייצור חדישות, מיכון מודרני ועלות ייצור נמוכה.

חומרים מורכבים במקום

גורם נוסף לירידת מחירי הפלדה הם התחליפים — חומרים מרוכבים חדישים שהם קלים וחזקים מפלדה ועיקרם חומרים פלסטיים.

כנגד מגמת הירידה במחירים נוקטות מדינות לא מעטות סכרים ברשת מכסים והגבלות שונות, במטרה לחסום יבוא פלדה מארצות אחרות, כשבראש המדינות הנוקטות ציוניסטיות עומדת ארה"ב, שקבעה מכסות על יבוא פלדה. כדי למכור פלדה כאותה חייב היצרן מחו"ל להוכיח שאינו נסמך מהקלות ממשלתיות לייצור פלדה. האירופים הטילו איסור מוחלט על יבוא פלדה והטילו עליו קנסות. עם זאת, כתוצאה מיחסי סחר, הם חתמו חוזים עם היפאנים ומדינות אחרות שהם חפצים ביקרן, ואישרו להן מכסות פלדה.

גם ליפאן קשה לעמוד מול התחרות של קוריאה הדרומית וטייוואן, המוכרות פלדה במחירים נמוכים מהפלדה היפאנית. מה שמחזיק את היפאנים על קו המים הם ההסכמים ארוכי־הטווח שיש להם עם מדינות במזרח האי ערב, להן מספקת יפאן כ־24 מיליון טונות. בריה"מ, פרט להיותה יצרן הפלדה הגדול בעולם מייבאת סוגי פלדה החסרים לה מאירופה ויפאן. לרכישות בריה"מ אין השפעה על השוק עקב ההיצע הגדול.

אשר לעתיד, יצחק צופה קשיים רבים מ„פלונטריזם" פוליטיים, חיצוניים ופנימיים ביפאן, המהדקת קשריה עם סין, תגייס להגדלת תפוקת הפלדה בסין, בה עלות כח עבודה נמוכה בהרבה מאשר שביפאן. בריטניה הקטינה את ייצור הפלדה מ־24 מיליון טונות ל־11 מיליון טונות בשנה ואין בכך די. ממשלת תאצ'ר אישרה תשלום סובסידיה לייצור פלדה בשיעור 388 מיליון ל"ש לשנה. בצרפת עומד סיבסוד הפלדה על 100 דולר לטונה. מדינות השוק האירופי המשותף שהחליטו השנה לקצץ בסובסידיות לפלדה בתחילת השנה הבאה, דחו את ביצוע ההחלטה לשנת 1988. לדעת רן, בסופו של דבר יישארו החזקים. לדבריו, בתעשיית הפלדה כיום כולם חולשים וקשה לנבא מי הם החזקים שיישארו בשטח. בינתיים, אף אחד לא מוותר.

חיים מרגלית

גלגלי הבורסה

ביקושים לצמודים

הביקושים המסתיעים לאיגרות החוב הצמודות למדד הסתכמו אתמול ב־7.9 מיליארד שקל, אחרי שכבר עלו החודש ב־4% ועד 7%. הביקושים לאג"ח הצמודות למט"ח הסתכמו ב־1.4 מיליארד שקל ועודף הביקוש למניות ההסדר הגיע ל־1.1 מיליארד שקל.

במניות החופשיות היתה מגמה מעורבת. הציבור הוציא אתמול רבע מיליארד שקל מקרנות הנאמנות המתמחות בהשקעות במניות והשקיע 800 מיליון שקל בקרנות ה„סולידיות".

שער הדולר היציג ירד אתמול ב־1.10 שקל, ב־0.07%. דולר נוסעים ירד ל־1,745 שקל. מחיר הדולר השחור נע בין 1,555 ל־1,565 שקל.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 2.67% ל־3.63%, תוך מחזור של 6.5 מיליארד שקל.

בשוק איגרות החוב היו עליות בצמודות למדד עד 0.9% בסוג „שגיא", ועד 2.8% בסוג „גליל". בצמודות לדולר היו ירידות עד 1.5% ועליות עד 2.8% ב„גלבוע". ב„ארמון" היו עליות עד 1.3%. ב„רמון" נרשמו עליות עד 1.3% וירידות עד 0.8%. המחזור בשוק האג"ח הגיע ל־5.9 מיליארד שקל, מזה כ־2.4 מיליארד שקל בצמודות ב־80% למדד בלבד.

בשוק המניות עלו אתמול 181 שערים, לעומת 123 שירדו ו־133 שנשארו בלי שינוי, מהם 31 עלו ב־5% ויותר ו־31 עלו ב־5% ויותר. נרשמו 3 „קונים בלבד" ו־6 „מוכרים בלבד". המחזור בשוק המניות התקרב ל־2.6 מיליארד שקל, מזה כ־1.2 מיליארד שקל במניות ההסדר. המניה הפעילה ביותר היתה של בנק הפועלים ע"ש, שהמחזור בה הסתכם ב־334 מיליון שקל.

במניות ההסדר נרשמו רק עליות ב־%: פועלים מכ' — 9.1; כלל — 0.6; מימון סחר 1 — 0.4; מימון סחר 5 — 2.3; אי די בי רג' — 1.8; אגוד — 1.5; דיסקונט ב' — 1.6; דיסקונט א' — 1.5; מזרחי מ' — 1.6.

הביקוש ההתחלתי למניות ההסדר הסתכם ב־1.2 מיליארד שקל. וההיצע ההתחלתי בהן — ב־97 אלף שקל. תשואותיהן השנתיות נעו מ־2.05% (הפועלים מכב') ל־14.25%+ (הפועלים מ'). הפועלים ש' — 14.17%+.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלו (ב־%): אוה"ה — 3.4; ספנות 0.5 — 2.6; פ"בי — 0.1. לעומתן ירדו ב־%: ספנות 0.1 — 0.7; כללי — 2.9; בינלאומי — 0.5.

במניות התוספות בלטו העליות ב־(%): קרדן כימיק' — 15.0; אינקובה 1 — 15.6; הראל 5 (אחרי שהראל 1 ירדה ב־10%). לעומתן ירדו ב־%: יצהר 1 — 10.0; — 10.0 (אחרי שרשרון 1 עלתה ב־...). עליות עד 8% נרשמו במניות מוסדות ממון ענפיים ועליות עד 5% היו במניות תנופה להשקעה. בענפי המניות האחרים היו תנודות עד 5%, לשני הכיוונים.

* „הסנדו" הודיעה שאושרה בחירתם של חברי מועצת המנהלים גרשון וילק, אלפד גולץ, עו"ד אברהם כליף, יונה בצלאלי, אייל גבע, ענת זליצקי, מנחם (מני) וייצמן, פרופ' אהרון יורן, יצחק (איזי) נוימן, אפרים על, אריה עוזר, עו"ד אליעזר רותן, חיים ששון, גדעון בלטר, רחל רותן, מאיר רוזנבוים וזה גרטי.

אלחנן הורוביץ

ציקים בשקל חדש בבנק הפועלים

בנק הפועלים מאפשר ללקוחותיו לרכוש, כבר עתה, פנקסי המחאות בשקלים חדשים, לקראת המעבר לשקל החדש בראשית ינואר 1986.

בדף מידע מיוחד ממליץ הבנק ללקוחות להקדים ולרכוש פנקסי המחאות בשקלים חדשים מבעוד מועד. כן נערך הבנק לאפשר ללקוחות להתאים את פנקסי ההמחאות הישנים שברשותם בחותמת מיוחדת של שקל חדש, כדי שיוכלו להשתמש בהם לאחר ה־1 בינואר 1986.

ישראל לא שבעה נחת מעסקות חליפין עד כה

מדינת ישראל חתמה במשך השנים מספר גדול של הסכמי חליפין עקרוניים. חברות סחר אחדות, ומספר יצואנים ויבואנים, חתמו אף הסכמי חליפין ספציפיים לא מעטים. בשני המקרים היה תהליך ביצוע ההסכמים מלווה בחריקות לא מעטות והרגשה (הודית בדרך כלל) ששכר העיסקה יצא בהפסדה. הסירבול הביורוקרטי, המאבק על קביעת ערכים ריאליים לסחורות שבעסקה, גיבוש תנאי האשראי והקושי למצוא את בן הזוג המתאים לעיסקה, השאירו בדרך כלל את החתומים עליה, או לפחות אחד מהם, מתוסכלים ומאוכזבים או מרומים — קובעת סקירה על סחר חליפין שנערכה על־ידי חברת „אשנב".

למרות התסכולים והקשיים המאפיינים עסקות חליפין ורכישות גומלין בכל העולם, הולך סוג זה של סחר בינלאומי ומתרחב. תוך שהוא רוכש לו מקום מרכזי בסחר העולמי. הצדדים לעסקות כאלה, למרות התסכולים והרטינות, יוצאים בדרך כלל נשכרים יותר מאשר אילו נמנעו מביצועה. א.ש.

מה למדתי בוושינגטון ובבוסטון (3)

עצות המחמ"דים

מאת פ. סבר

פקידי מחמ"ד (מחלקת המדינה, בניב ישראמריקני) נהוו נחמדים, פקידי מחמ"ד הבכירים נהוו נחמדים מאוד. חשיפה מפליג ומחמיא. הילתו של פרס דולקת ליד הנברשת הזוהרת של שולץ, ובחדרי עבודה מסויימים, עמוסים ישראל בכתב ובעליפה, אף חיפשתי על הקיר את תמונת ראש ממשלתנו ליד תמונת השר, אבל שתיהן נעדרות, רק הנשיא, מינוס ארבעים שנה, פלוס תיקונים קוסמטיים לא קלים, משקיף על כולם. פרס ושולץ, שולץ ופרס, כמו „שני אחים", אומרים בהתפעלות המחמ"דים.

זכרתי את מחלקת המדינה לרעה. בביקורי האחרון שם, לפני שנים אחדות, נשבעתי בליבי להימנע מכניסה נוספת לבניין זה: בצאתי אז מן הפגישה עם הפקידים שאיכלסו את חצריו הרגשתי כעבריין פוליטי, שנחקר על־ידי קבוצת שופטים בחליפות כהות. כעורבים התעופפו הם אלי מכל החדרים, הקשורים והלא־קשורים לענייני ישראל, והתנפלו בשאלות כאילו גילו חריץ גבינה שווייצרית הערבית למקוריהם. הזעתי מאד בתשובות; תפקידי המראיין והמרואיינים התחלפו לגמרי והיושבים מולי (למעשה, אני ישבתי מול קירם האנושי) לא שכחו להזכיר לי מדי דקות אחדות כמה כבר נתנה אמריקה לישראל, והכל לשווא. אפילו דיוקנו של הנשיא קארטר, מגדל הבוטנים הלבבי מג'ורג'יה, לא הועיל לי. מבטו, למי שמנסה להאחז בו, הוא צונן, מחוספס ומנוכר.

מרכז הכובד של ההתעניינות בכלכלת ישראל התחלק אז שווה בשווה בין משרד החוץ למשרד האוצר; עכשיו השני מחוץ לתמונה. „אין לך מה ללכת לאוצר", אמרו לי נחרצות בוושינגטון. „הכטלנים שם לא יודעים ולא רוצים לדעת על ישראל. ממילא הכסף לא בשליטתם". לעומת זאת, במחמ"ד יודעים ומצויינים בנבכי כלכלתנו עד לפרט האחרון. „השר שולץ" מספרים לי מקורביו, „אינו זקוק לתידרוכים שלנו על מצבכם הכלכלי — הוא קורא את החומר בעצמו". האם אין זה עומס את לוח הזמנים שלו, להיות גם במישרה חלקית של שר־על הממונה על כלכלת ישראל? אני תוהה. והמחמ"דים נעלבים, או מעמידים פני נעלבים. „איננו רואים את עצמנו כתחליף לקאבינט הכלכלי של ישראל", נרתעים — ואפשר להבין את רתיעתם — הפקידים: „איננו מתנים את הסיוע בצעד ספציפי כזה או אחר, אלא רק אומרים את דעתנו בדו־שיח פתוח וגלוי".

מכאן אני למד, כי ההתניה היא עניין של ניסוח, ולא של מהות: משרד החוץ בוושינגטון בקיץ שעבר אכן לחץ למען „תוכנית כלכלית אמיצה ומקפת": ראשית אמרו „שכאשר" ממשלת ישראל תחליט על אותה תוכנית ו„תחל ליישמה ברצינות", אז יינתן לה הגיבוי הדולרי. אפשר לכנות התנהגות כזאת „ייעוץ ידידותי". בסגנון עשר הנקודות של הפרופסורים שטיין ופישר, אפשר לכנותה דרישה חד־משמעית לשינוי דרך, כפי שפירשו זאת במאי וביוני בשגרירותנו בוושינגטון. ואפשר אפילו להרחיק לכת. עד כדי הדברים שאמר לי בקונגרס חבר בית הנבחרים ג'ק קמפ, הפוליטיקאי המובהק של כלכלת ההיצע. הוא סבור, שמשרד החוץ האמריקני הבריח את ישראל לבצע תוכנית צנע כלכלית קיצונית וחמורה ביותר, מעבר לכל מה ש„המשוגעים מקרן המטבע הבינלאומית" יכלו להעז ולתבוע אילו פנתה ישראל לסיועה. קרן המטבע? משיבים במחמ"ד, איזו קרן מטבע? מה פתאום ההשוואה? אנחנו לא תחליף ל־I.M.F. אנחנו לא „באלה".

הספינות עם הדולרים הפליגו לדרכן

הם לא כאלה, עובדה: בשעתו היו מוכנים לתמוך בדולריזציה מלאה של המשק הישראלי. „הספינות עם הדולרים", אמר לי בלי איזכור פקיד מחמ"ד רציני, „כבר היו בדרך כאשר ממשלתכם הפילה את כל הסיפור, מטעמים של יוקרה פוליטית". עיקר המשא־ומתן נוהל אז עם הפדרל ריזרב, הבנק המרכזי של ארה"ב, ובמיוחד עם נגידו, פול וולקר. הטכנאים לענייני ישראל בוושינגטון הממשלתית קצת מצטערים על נפילתה של הדולריזציה, ואפשר להבין אותם. מה שקרה לבסוף הוא, שממילא ממשלת מומחים, המשותפת להם ולנו, מנהלת למעשה את המדיניות הכלכלית הישראלית בקווים העיקריים. אך היה להם הרבה יותר נוח לכוון ולפקח עלינו אילו יכלו לשלוט ישירות בכמות הכסף שבידינו, כלומר לו הכסף שלנו היה דולרים.

להתרשמותי זו לא יינתן אישור גלוי. המחמ"דים קיבלו הוראה להיראות כמי שאינם מתערבים עמוק מדי בענייני ישראל. שהרי הישראלים הללו ידועים כסופר־רגישים ללחץ אבל אחרי המתנה של חצי שעה בגשם למונית משותפת, נופלות המחיצות הדיפלומאטיות המלאכותיות. מרק הצרפתית השורף ממיס את יתרת הכפור. אכן, יש לפקידי משרד החוץ בוושינגטון דעה ועצה נחרצת ברוב מפרטי תוכנית הייצוב שלנו והיא:

* אל תתמסרו יותר מדי להקפאת מחירים ושכר, כי זוהי תרופה משכרת, המפתחת תלות. שולץ ושטיין התנסו בשנות ה־70' בשיטות כאלה, והם נושאים בליבם „כוויה קשה" מאז, בכל זאת הסכימו אלה להקפאה הישראלית, משום שהתנאים בארץ „יחודים במינם — איגוד מקצועי אחד מרכז ומחליט בשמם של כל העובדים", וגם בגלל מהירות הסיבוב של הגלגל האינפלציוני הישראלי. אבל „רק לתקופת מעבר".

לא נמליץ לקצץ בבטחון

* קצצו עוד בתקציב, עד שהגרעון הממשלתי יצטמצם לשלושה עד ארבעה אחוזים מן התוצר הלאומי. אתם זקוקים לקיצוץ כזה כדי להפחית את המיסים „הבלתי נסבלים" השורדים אצלכם. וגם כדי לשחרר משאבים לצמיחה. האם תמליצו לנו לקצץ בתקציב הבטחון? שאלתי את הפקידים והתשובה באה מידי: לא, לא נמליץ לכם לקצץ בבטחון, אבל בסובסידיות, בתמריצים — כן, אגב, רע לך שאף פעם בשיחותנו עם מדינאי ישראל לא אמרנו להם היכן בדיוק לקצץ בתקציב.

* שימרו על יציבות משקל. התוכנית לייצוב המשק פעלה בשיטה של „הטענה מקדימה", כלומר קודם באו המכות והשחיקות, ועכשיו על הדרך הזה צריך המסע להימשך עד אפריל. בכל מהלך כלכלי שהוא "FRONT-LOADED" יש קשיי־המשך, כאשר הולכים ואוזלים המאגרים ההתחלתיים של ההצלחה, אף שכך זה צריך להיות לפי התוכנית עצמה.

* בצעו את הפיטורים בשירות הציבורי, למען ייראו וייראו. אל תחששו מן האבטלה: אילמלא תוכנית הייצוב, היה חוסר העבודה אצלכם מרקיע שחקים תוך חודשים אחדים.

* אל תזיזו את שער החליפין, לא עכשיו: לפי דעתנו, מצב מאזן התשלומים שלכם הוא בינתיים או.קיי. והשקל שלכם איננו כבר מרי.

ג'ורג' שולץ כמו שני אחים

שהעוגן ישאר בקרקע, עד שתרגע הספינה. ואנו מצידנו כבר העברנו לכם את הסיוע הענקי מראש, כאילו לא קיבלתם חודש לפני כן את סיוע החירום המיוחד. עשינו יותר ממה שציפיתם.

* אתם בדרך הנכונה לצמיחה. אתם חייבים לחזור ולצמוח. אתם יכולים, בקצב של חמישה, שישה אחוזים לשנה. אבל אל תתרתקו בעתיד. אל תרוצו לפני שהייצוב יניב פירות ממשיים. עשיתם ביולי צעדים בכיוון הנכון, אחרי כל האכזבות שהנחילו לנו עסקות החבילה הקודמות שלכם, אבל אל תחלמו אפילו שאתם בסוף הדרך. מולכם, שיש לכם אותנו, לעזור, לגבות ולתקן.

* אל תלכו, בשם כל הקדושים, אל תלכו לבחירות מוקדמות. במסע הבחירות תאבדו את האמינות ואת המומנטום של ההצלחה. החשוב לא פחות ממדדי ההצלחה עצמם. רוטאציה גם זה לא אסון, אם רק שמעון פרס יהיה שר האוצר בממשלה הבאה, דבר שאנו מצידנו ממליצים עליו. לא, איננו פוחדים מחזרה על הבהלה הגרועה של הליכוד, כי המציאות לא תאפשר זאת. אנחנו לא ניתן לזה לקרות וממשלתכם לא תעשה כך — לכל השותפים בה אינטרס מאוחד לשמור על האמינות ביחד. רק לא בחירות מוקדמות, בבקשה.

* פה, במחלקת המדינה, יש להם היום עסק עם אנשים החדורים „המון רצון טוב" כלפיכם: אל תבזבזו אותו.

* לך לראות את הפאנדה הגדולה בגן החיות שלנו. עכשיו הבקרים קרירים, והיא יוצאת לשאוף אוויר צח.

בחזרה לסטנלי פישר

טעמו של מרק הצרפות נשאר דבק לחיך מעבר לארוחות הבאות. כמו טעמן של הפגישות הללו במשרד החוץ, בוושינגטון, כי זהו טעם שאינו חוזר ואינו מתפזר בתוך הבנאליה. במכבר השגרירות הישראלית מראה לי הציר הכלכלי, רני הלפרין, את שטר המסירה של הסיוע השנתי לישראל: מיליארדים עוברים בהרף־עין אלקטרוני. גם הוא מפליג בשבחי המחמ"דים, והלא הוא כבר התנסה במגע המזיע של תזזיותן עם כמה וכמה שרי חוץ אמריקניים. כעור ימים אחדים אפגוש בביתו ליד בוסטון את פרופ' סטנלי פישר, ממעצבי הגישה האמריקנית החדשה כלפי כלכלת ישראל, ויועץ לשר החוץ שולץ ואלמלא מהיכן שואף לפחות חלק מפקידי הסטייט דיפארטמנט את חדרות ניתוחיו הישראליים.

פרופ' פישר אמר לי כי הגרעון התקציבי שלנו הוא עדיין „עיקר הבעיה". הוא ממליץ על המשך ההקפאה של שער החליפין, אבל יזהיר מפני „סכנת הייסוף" — אם הציבור בארץ יחוש שהדולר נחלש מדי והשקל התחזק מדי, צריך יהיה לשנות את מחירו של מטבע החוץ, הדולר, אומר פרופ' פישר. הוא רק מייצב זמני, למשך תקופת ההבראה — מעבר לה, המדיניות הכלכלית הכוללת צריכה לשמש גם עוגן וגם גלגל־ניווט. הוא מתנגד לקביעת תיקרה ריאלית לשיעורי הריבית: אסור, מדגיש פרופ' פישר, לחזור אל התוויית מטרות ריאליות שאינן מתחשבות באינפלציה, כי הפאטנט של התוכנית הנוכחית רשום בהיצמדות למטרות נומינאליות. הריבית הגבוהה לכל תוכניות הייצוב ההיסטוריות הריבית חונקת בהתחלה, עד שהציבור מתרגל לשיעורי האינפלציה הנמוכים ומאמין בהם. בנס הייצוב הגרמני מ־1923 היתה הריבית הריאלית, במרוצת השנה הראשונה לבלימת האינפלציה, 2% ליום, מזכיר פרופ' פישר את סיפרי־ההיסטוריה. רק בישראל וזיק בארגנטינה.

„עד שנסעתי לארגנטינה", מספר פרופ' פישר, „חשבתי שמצבכם הכלכלי יותר גרוע משל הארגנטינאים, משום שאצלם ירד הגרעון הממשלתי לכמעט אפס. נו, אבל אחרי הביקור שם אני סבור, כי סיכוייכם שלכם טובים יותר. למרות ששתי תוכניות הייצוב דומות כמעט כשתי טיפות מים, סיכויי ישראל ורחיים יותר, בגלל שחיקת השכר המקדימה העמוקה. שיצרה מרחב מחיה חסר לארגנטינים. „בישראל", אומר פרופ' פישר, „אפשר להעלות את השכר בעשרה עד חמישה־עשר אחוזים. והתוכנית תעמוד. בארגנטינה אי־אפשר. אך האיגודים הפרוניסטיים מאיימים לצאת לרחובות".

בימים אלה משלים פרופ' סטנלי פישר, יחד עם פרופ' רודיגר דורנבוש אף הוא מ־אם.איי.טי., מחקר בסוגו על תוכניות הייצוב בישראל ובארגנטינה, וסטנלי מבטיח (והוא כבר לובש מכנסי ספורט קצרים ויוצא לריצת הצהריים בין שבילי השלכת הבוערים) „אתה תהיה בחבורה הראשונה שנשלח לידידנו בישראל".

וכל מה שלא סיפרתי על פרופ' פישר אתמול והיום, אשלים לכשיגיע המחקר ההוא.

(רשימה שלישית בסדרה)

טור החדשות

ישעיהו פרי:

תק"ם תטיל מלווה פנימי על כל הקיבוצים

מזכירות התק"ם תדון בימים הקרובים בהצעה להטיל מלווה פנימי מיוחד על כל קיבוצי התנועה, במטרה לסייע לקיבוצים שנקלעו לקשיים כספיים להחלץ מהם.

ישעיהו פרי, המזכיר החדש של התק"ם שנכנס בימים אלה לתפקידו (מחליף את אלי זמיר, שסיים את כהונתו בתפקיד), אומר כי ההצעה להטיל את המלווה החדש תועלה בימים הקרובים לדיון ציבורי בקיבוצים ובתנועות, ואם יוחלט עליו בחיוב יתכנסו מוסדות התק"ם כדי להחליט על אופן הטלת ההיטל, צורת גבייתו והשיעור המדוייק שיגבה מכל משק.

החוב הכספי המעיק כיום על קיבוצי התק"ם נאמד בסכומים הנעים בין 200 ל־300 מיליון דולר. סכומים אלה כוללים גם ריבית מצטברת. לדברי פרי, ניתן יהיה להתגבר בקרוב על חלק מהבעיה הכספית. ראשית, ההסכם העומד להיחתם בימים הקרובים. בין התק"ם, כלאס ובנק דיסקונט, יזרים לקיבוצים נזילות פיננסית בסכום של 50־60 מיליון דולר (על־ידי מימוש מניותיו של כלאס). 30 מיליון דולר נוספים יזרמו לקיבוצים מהסיוע שהממשלה מעמידה לענף החקלאות.

חסכונות נוספים יושגו על־ידי פעולות צמצום והורדת רמת החיים בקיבוצים, בשיעור ריאלי של 20 אחוז בשנה הקרובה, והן על־ידי הקטנת מלאים במפעלים וביטול השקעות בתעשייה ובחינוך. נושא שעד כה היה „מחוץ לתחום" בכל הקשור לקיצוצים. את יתרת הסכום מקיים להשיג על־ידי מלווה פנימי.

המזכיר החדש של התק"ם אומר עוד, כי בקרוב תוגדל רשימת „המשקים הסגורים" ואותם משקים החייבים לרכוש מוצרים רק בתשלום במזומן, ואינם זוכים לאשראי מארגוני הקניות, מ־38 ל־45. לדבריו, ישנם משקים לא מעטים הבאים כיום ומבקשים להיכלל ברשימה זו על מנת שיקל עליהם לעמוד בלחץ החברים, המבקשים למנוע קיצוצים ברמת החיים והצריכה. אולם מגמה זו פוגעת, לדבריו בארגוני הקניות, שהיקף פעילותם צומצם מאוד בחודשים האחרונים. „בכל תקופה של משבר מצאה התנועה כוח להתאים את עצמה למציאות, לעמוד על הרגליים ולקפוץ קדימה. לתנופה נוספת. אני בטוח שנשכיל לעשות זאת גם עתה", אומר המזכיר החדש.

אייל עוזה

„מבטחים" מעדכנת הפנסיות ב־42.8%

הפנסיות של 40 אלף גימלאי „מבטחים" יעודכנו בראשית חודש דצמבר ב־42.84% לאור פרסום המדד ותשלום תוספת היוקר לשכירים — נמסר מנכ"ל „מבטחים", שמעון ערן, בכנס מנהלים בתל־אביב.

חידושים בחוק החברות

מניות ללא ערך נקוב; יחיד יוכל לייסד חברה; הרווח יוגדר מחדש

חברות יורשו בעתיד הקרוב להנפיק מניות ללא ערך נקוב — לאחר שיאושר חוק החברות החדש, הנמצא בימים אלה בשלבי ניסוח סופיים.

פרופ' אוריאל פרוקצ'יה, מהאוניברסיטה העברית בירושלים, העומד בראש הוועדה המנסחת מחדש את חוק החברות, מסר ביום עיון שערכה באחרונה הבורסה, כי באותם מקרים שחברות יחליטו להנפיק מניות ללא ערך נקוב, יקבעו בעלי המניות איזה חלק מהבעלות על החברה מייצגת כל מניה. המסחר במניות בבורסה ייעשה בשיטה דומה לזו הנהוגה בארה"ב, כלומר, השינוי בשער יהיה בשקלים ולא באחוזים מהערך הנקוב. גם חלוקת הדיווידנד תיעשה בשקלים, ולא באחוזים מהערך הנקוב כפי שנהוג כיום. זכויות ההצבעה של מניות אלה ייקבעו גם הן מראש על־ידי בעלי המניות, ולא תהיה חובה לקבוע זכויות הצבעה אחידות לכל המניות.

תיקון אחר שיוכנס בחוק החדש יאפשר לכל בעל מניות יחיד לייסד חברה. כיום, צריך לפחות שני בעלי מניות על מנת לייסד חברה פרטית, ולפחות שבעה כדי לייסד חברה ציבורית.

מספר החברות הציבוריות יפחת גם הוא בעקבות שינוי נוסף שיוכנס בחוק: חברות ציבוריות ייחשבו רק כאלה שמניותיהן רשומות למסחר בבורסה. כל החברות האחרות לא ייקראו עוד „חברות ציבוריות". בכך יפחת מספרן של החברות הציבוריות מ־2,000 לכ־280 בלבד.

תיקונים נוספים יאפשרו לבעלי מקצועות חופשיים, כגון רואי־חשבון ועורכי־דין, להקים חברות, דבר שעד כה היה אסור.

חברות יורשו להקטין את הונן על־ידי רכישת מניות של עצמן או חלוקת דיווידנד במזומן כל אלה, בתנאי שהדבר לא יפגע בזכויות נושי החברה.

בעיה נוספת שתיפתר באמצעות החוק החדש נוגעת לחלוקת רווחים על־ידי חברות. מתברר, שכיום לא ברור מתי רשאית חברה לחלק רווחים — האם רק לפי רווח מתואם לאינפלציה, או לפי רווח נומינאלי — שכן ישנם מצבים בהם יש לחברה רווח נומינאלי, אך לאחר התאמה אינפלציונית יש לחברה הפסד. החוק החדש יקבע מפורשות, כי חברה רשאית לחלק רווחים רק אם יש לה רווח ריאלי. א.ש.

קומודור מס ביקור בעמיים

[illegible]

ירידה במלאי באוקטובר

בחודש אוקטובר חלה ירידה משמעותית ברמות המלאי של העסקים המסחריים — כך עולה מסקר של איגוד לשכות המסחר.

מסתבר, כי הירידה ברמות המלאי בולטת בעיקר בתחום הציוד לעבודות עפר — ירידה של 75 אחוז, מיכשור וציוד רפואי — 60 אחוז, חשמל, מוצרי חשמל ביתיים, משקאות חריפים — ירידה של 50 אחוז, וירידה של 40 אחוזים ברמות המלאי של בדי ריפוד, טרקטורים, פרוות מלאכותיות, מזון ועור.

בלשכות המסחר מסבירים את הירידה ברמות המלאי בהאטה בפעילות המשקית, וכן כתוצאה מהעלות הגבוהה של המלאי, בגלל הריבית והוצאות המימון הגבוהות. א.ש.

יותר ממחצית תחנות הדלק שימכרו בישראכרט — בפריפריה

ההסדר החדש, המאפשר להשתמש בכרטיס ישראכרט במספר גדול יחסית של תחנות דלק, ייכנס לתוקף בהדרגה החל מהיום (יום ה'). ויופעל, בשלב ראשון, בכ־30 תחנות דלק. בהסדר החדש, המופעל בנוסף להסדרים הקיימים של „ישראכרט" בענף תחנות הדלק, הושם דגש במתן אפשרות למחזיקי כרטיס „ישראכרט" לתדלק בתחנות דלק בכל רחבי הארץ, שעד עתה לא ניתן היה לרכוש בהן דלק באופן קבוע באמצעות כרטיס אשראי.

בהתאם לכך, יותר ממחצית התחנות שהצטרפו עד כה להסדר מצויות מחוץ לאיזור המרכז, מעכו וטבריה בצפון ועד לבאר־שבע בדרום. באיזור המרכז הצטרפו להסדר החדש 12 תחנות דלק, בבת־ים, חולון, הרצליה, רמת־גן, תל־אביב, יפו, אזור ומגשימים.

ההסדר החדש הותאם במיוחד למאפיינים ולתנאים שבהם פועל ענף תחנות הדלק, על מנת שתחנות דלק רבות תצטרפנה להסדר.

לב ממשיך לשבת

האסיר הקשיש ביותר בארץ (82) קיבל היתר לעשות את שארית ימיו בבית־אבות אבל שום מוסד לא רוצה אותו ■ ברוניסלב מחפש משפחה אומנת. כל יום יכול להיות מאוחר מדי

מאת שלי יחימוביץ'

לפני עשר שנים היכה קשיש בן 72 בתור לקופת־חולים בנהריה. התור התארך, השעות חלפו. את האיש ליווה בנו, שהיה חייל בשירות חובה. „חכה בתור כמו כולם", אמר הרופא. הקשיש, ברוניסלב לב, חטף את רובה העוזי מידי בנו, ירה ברופא והרגו.

אחר־כך, במשפט, טען ברוניסלב לב, שלרגע איבד את שפיות דעתו. „הרגשתי כאילו כלב גדול ושחור שוכב עלי, או יריתי בו", אמר.

השופטים לא השתכנעו והרשיעוהו ברצח. הם גזרו עליו מאסר עולם.

היום מרצה ברוניסלב לב את עונשו בכלא באר־שבע. לפני שנתיים, כשמלאו לו שמונים, פנה לוועדת השחרורים של הכלא, וביקש לעשות את שארית ימיו בבית־אבות או במשפחה אומנת. ועדת השחרורים נענתה בחיוב, תוך שחבריה מונים שיקולים הומאניים, כהם מצב בריאותו הירוד של הקשיש.

● **תקווה לירושה**

כיום ברוניסלב לב הוא האסיר הקשיש ביותר בארץ. בן 82. ומשפחה אומנת או מוסד מתאים טרם נמצא לו. זה שנתיים יכול היה להיות חופשי, אולם הוא ממשיך לרצות את עונשו, כאין אפשרות אחרת. בכלא באר־שבע הוא מתגורר באגף המרפאה, בגלל מצב בריאותו הירוד. האיש משכיל, דובר שפות רבות, קורא הרבה.

בתיקו עב הכרס, שבבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע, הצטברו עשרות תסקירים, מכתבי פנייה ומכתבי תשובה, שמשמעותם אחת: אין מי שיקבל את האסיר הקשיש.

בתי־אבות סירבו לקבלו בגלל עברו. העובדים הסוציאליים עצמם פסלו כמה אפשרויות אחרות. כן נפסלה מועמדותה של משפחה אומנת מנהריה. עובדי שירותי הרווחה של עיריית נהריה קבעו כי המשפחה, שלה ארבעה ילדים, מקווה לפתור את בעיות צפיפות הדיור שלה על־ידי שימוש בדירתו בת ארבעת החדרים של ברוניסלב לב, וגם מקווה לירושה עתידית.

השבוע, בדיון — אחד מיני עשרות בבית־המשפט — הוברר כי דירת ארבעת החדרים של לב אינה רכושו כלל, וכי היא רשומה על שם הבן. עובדי שירות בתי־הסוהר נזכרו כי אכן, כשהחל ברוניסלב לב לרצות את עונשו, הגיע הבן אל בית־הסוהר, כדי להחתים את אביו על מסמכים שיאשרו העברת הדירה לבעלותו. מאז הוא לא נראה.

● **ההחלטה נדחתה שוב**

בינתיים, מפתח לב תאוריות פסיכולוגיות המוכיחות את חפותו. ככל שחולפות השנים, והזמן מתמעט, הוא מנסה, נואשות, למצוא נקודות זכות חדשות שידברו בעדו. בינתיים, נוספו לסיפור הירייה גם סיפורים על אודות תכשיטים יקרי־ערך ואוצרות אמנות המחכים לו מחוץ לכלאו. אלה, ככל הנראה, לא יועילו כבר לברוניסלב לב. האיש שוועדת השחרורים קבעה כי הוא משוחרר, למעשה, יסיים כנראה את חייו בכלא, משום שלא נמצאה לו מסגרת שתקלוט אותו.

השבוע החליטו השופטים גלעדי, טומשוף ופריש, לדחות שוב את ההחלטה בעניינו ולשלוח אותו שוב לבדיקה פסיכיאטרית (בבדיקה כזו, אגב, נמצא לפני שנה כשיר לחלוטין לחיים נורמאליים). נראה, כי גם ישיבתו הבאה של בית־המשפט לא תושיע את האסיר הקשיש בארץ.

ברוניסלב לב בכלא באר־שבע – השופטים הרשיעו אותו ברצח

חיים שכאלה

2 כדורים בחזה אחרי 17 שנה

אוסאמה ואקד (22) חיכה הרבה זמן ליום הזה: עם שחרורו מהכלא של רוצח הוריו, בא אל ביתו כדי לגאול את דמם ■ חוק זה חוק. אוסאמה שהיה בן 5 כשהתחבא מתחת למיטה לשמע היריות שהפכו אותו ליתום, מואשם עתה בניסיון לרצח

מאת מירה יערי

לפני 17 שנה התחבא ילד בן חמש בשם אוסאמה ואקד תחת המיטה, בבית קרובי־משפחתו ברמלה, לאחר שנפצע קשה, מיריות אקדחו של אסעד ואקד (אז בן 33) שפרץ לבית וירה למוות באמו החורגת של אוסאמה ובאביו.

השבוע, 17 שנים מאוחר יותר, עצרה המשטרה בראשותו של ניצב־משנה יוסף וסרמן, מפקד מרחב העמקים של המשטרה, את אוסאמה ואקד, ובבית־משפט השלום בנצרת הוארך מעצרו באשמת ניסיון לרצח.

הניסיון לרצח היה במוצאי־שבת 16.11.85. סמוך לשעה 10 בלילה, כשאוסאמה (היום בן 22) נכנס לביתו של אסעד ואקד (היום בן 52) בשכונת ג'בל דולה בנצרת — ששוחרר לפני חודשיים מכלא רמלה בו היה שפוט למאסר עולם על רצח שני אנשים — שלף אקדח וירה שני כדורים בחזהו. אסעד ניסה להימלט מהחדר, אך התמוטט שותת דם והועבר במצב קשה לבית־החולים האנגלי בנצרת, שם נותח ויצא מכלל סכנה.

17 שנה המתין אוסאמה ואקד לגאולת דם הוריו הנרצחים. ראשיתו של חשבון הדם הוא בשנת 1966. אותה שנה הבטיחו הוריו של אוסאמה את בתם לאשה לאסעד ואקד (כולם בני אותה חמולה ומתגוררים בנצרת בשכנות). הנישואין בוטלו, לאחר שהתברר להורים שהבעל המיועד לבתם מתפרנס מגניבות ופריצות. ביודעם את מחירה של הפרת הבטחת נישואין, ברחו בני המשפחה מנצרת לבית קרובים המתגוררים באיזור רמלה והבת (היום נשואה ואם לשניים) הוסתרה במנזר. אסעד ואקד לא מחל ולא סלח על ביטול הנישואין. הוא גילה את מקום המקלט של המשפחה. ההמשך ידוע.

מייד לאחר הרצח, ברח אסעד לעזה, נכנס לאחד מבתי הקפה בעיר. סיפר ליושביו את העניין וביקש שיסגירוהו לידי כוחות הבטחון המצריים. אסעד הוסגר וסודרה לו עבודה כאיש ניקיון בבית־החולים הממשלתי בעזה. אבל חירותו של אסעד והחופש מהעמדה לדין, נקטעו במלחמת 67', כאשר כוחות צה"ל הגיעו למקום. הוא התגלה, הוחזר ארצה, הועמד למשפט ונידון למאסר עולם בכלא רמלה. בגלל התנהגות טובה הופחת עונשו, ולאחר ריצוי 17 שנות מאסר, חזר אסעד לבית־הוריו, בשכונת ג'בלדולה בנצרת.

אוסאמה ואקד חיכה ליום הזה. כבן „החייב" לגאול את דם של הוריו הנרצחים, ירה במוצאי־שבת שני כדורים בחזהו של אסעד. כדור לכל מת. כחוק הנקמה.

נכון לעכשיו, הפצוע מחלים מפצעיו והיורה נמצא במעצר עד להעמדתו לדין בגין ניסיון לרצח.

כדי לרזות צריך קודם להשמין?

תוכנית ההתייעלות של משטרת ישראל, „רשת ב'", מבוססת על תוספת שנתית של כ־300 תקני כוח־אדם ו־5 מיליון דולר ■ היה קיצוץ?

מוזר

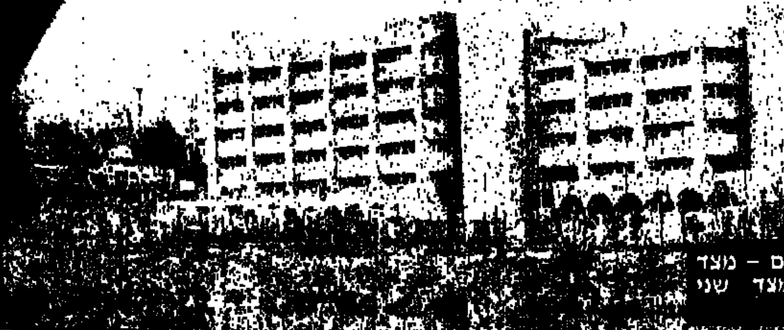

בניין המטה הארצי בירושלים – מצד אחד, רוצים להתייעל; מצד שני מצומים בכסף

מאת אבי בניהו

שמעתם פעם על תוכנית להתייעלות ולצמצום, שכדי לבצעה יש צורך בתוספת תקני כוח־אדם ובהזרמת חמישה מיליון דולר מדי שנה לגוף המתייעל והמצטמצם? מוזר? הנה, בשבוע שעבר אישר שר המשטרה, חיים בר־לב, תוכנית רב־שנתית לארגון מחדש, צמצום משרות והתייעלות בכל הקשור לעבודת המשטרה הכחולה, משמר הגבול והמשמר האזרחי, שעוד נדבר בו.

אותה תוכנית, המכונה „רשת ב'", הוכנה על־ידי היחידה לתיכנון וארגון במשטרה, בראשותו של תת־ניצב גבי נגל. היא כוללת שינויים בסדרי עדיפויות עם הפנים לעבודת השטח במחוזות, במרחבים וביחידות המיוחדות, כפי שקבע השר וכן חינוך הסקטור המקצועי ושילוב ותיאום כל זרועות המשטרה.

במסגרת התוכנית יועברו 795 שוטרים וקצינים מתפקידי מטה ומינהלה לתפקידים מבצעיים. מהמטה הארצי בירושלים יועברו 110 תקנים, במחוזות ובמרחבים 171 תקנים, במיפקדות המשמר האזרחי 73, ובמשמר הגבול 103 תקנים.

● **איפה הקיצוץ?**

עד כאן ההסבה המקצועית. ואולי ההתייעלות. היכן הקיצוץ? הנה: „רשת ב'" מבוססת על תוספת שנתית של כ־300 תקני כוח־אדם ותוספת של כחמישה מיליון דולר מדי שנה לתקציב משטרת ישראל.

דובר משרד המשטרה, נחום מנדל, אומר כי התוספת דרושה על מנת לתת תשובה הולמת לגידול שחל בדרישה לשירותי המשטרה, לאור גידול אוכלוסיית ישראל ובהתחשב בנתונים ובהערכות שקיימות במשטרה בנושא הגידול הצפוי בפשיעה בשנים הקרובות, על רקע המצב הכלכלי המחמיר, תסיסה צפויה בקרב ערביי ישראל, מאבקים בין דתיים לחילוניים, ועוד מכות קשות אחרות.

במסגרת תוכנית זו, הינחה המפכ"ל, רב־ניצב דוד קראוס, לבחון שיטות עבודה חדשות לניצול טוב יותר של המשאבים הקיימים. לדוגמה: במרחב חיפה תיבחן הפעלה משולבת של שוטר סיור ושוטר חקירות בניידת אחת ומרחב דן (תל־אביב והפריפריה) מבטיחים להחזיר אלינו את שוטרי המקוף הזכורים לטובה.

בתוכנית החומש ובדרישת תוספת התקנים והתקציב, נכללת גם תוספת של תחנות משטרה חדשות בעיר קצרין ברמת־הגולן, בכפר טייבה במשולש ובמועצה המקומית יבנה.

במשמר הגבול תרד חרב הקיצוץ על שתי מיפקדות־חטיבה שיבוטלו. הראשונה — מיפקדת חטיבת משמר הגבול בירושלים, והשנייה — החטיבה הצפונית. החטיבות הנותרות יעובו בכוח־אדם שיפונה מירושלים ומהצפון ויקבלו את השליטה על האזורים המתבטלים.

● **משמר הקהילה**

הגענו למשמר האזרחי, שמו של זה יוסב, כפי הנראה, ל„משמר הקהילה". המשטרה והמשרד הממונה ישימו דגש חזק על יוזמות חדשות של ארגון הקהילה באמצעות המשמר האזרחי. מדברים על ארגון ועדי בתים במגור העירוני וחיזוק אותו גוף משטרתי־התנדבותי, שלדברי שר המשטרה, „תורם רבות לשמירת הסדר ואכיפת החוק". מתנדבי המשא"ז עוסקים באחרונה גם בנושאי תנועה ובהצלחה רבה.

תוכנית „רשת ב'" תיתן דגש על הרמה המקצועית של כוח־האדם במשטרה. כבר היום מקבלים בלשכות הגיוס של המשטרה רק צעירים ברמה של קצונה פוטנציאלית עם 12 שנות לימוד ובריאות תקינה. מדברים על שימוש בטכנולוגיות מתקדמות ושאר דברים מבטיחים.

עד כאן התוכנית, שנראה כי הוכנה בקפדנות ובראייה נכונה, אלא שקוראים לה משום־מה „קיצוץ והתייעלות", כשלמעשה אינה כזאת (אין צמצום וקיצוץ).

והשאלה העיקרית: מי יבוא למשטרה בעיות שכר שחוק, תדמית לא טובה בעיני הציבור, תנאי שירות לא הולמים וכו' — כל אלה מתכוון להיאבק השר בר־לב, הלוואי שיצליח.

בת־שבע בסך הכל בת חמש־עשרה — ועם בטן

הגידו לנו כן

נערה שעוד לא גמרה להיות ילדה ובן זוגה (23) ביקשו היתר נישואין בבית־המשפט. מה יכול כבר השופט לעשות כשהוא רואה את הכרס? ההיתר, אתם מנחשים נכון, ניתן. אבל לפני כן הושמעה קצת הטפת מוסר

מאת בצלאל עמיקם

הצעירה, ספק נערה ספק ילדה, התרוממה בכבדות ממושבה בשבורה בין שניה. „אנחנו מאורסים ואוהבים, וגם המשפחות מסכימות לחתונה" — הצהירה בבטחון, בהצביעה לעבר צעיר משופם שישב באולם המשפטים.

השופט הנהן בראשו באי־שביעות־רצון. על שולחנו מונח היה דו"ח קצין מבחן לנוער, שצידד במתן היתר נישואין, כי „הבחור יכול לפרנס את משפחתו העתידה".

סיפורה של הנערה, שנגול בסנטו, לא נראה לו מצדיק את ההיתר לבוא בברית הנישואין, אך כשנשא מבטו בשנית לעבר הנערה המעוברת, אישר את הבקשה בלית־ברירה, כשהוא מדגיש: „נערה זו איבדה, למעשה, את כל תקופת נערותה ומילדה תמכה ישר להיות אשה, כאשר הכל הכתיבו לה את מהלך חייה".

הנערה, העתידה להיות אם, היתה עד לפני חודשיים אחדים תלמידת תיכון בבת־ים. באחרונה אין היא פוקדת עוד את בית־הספר. לפני כשנה הכירה חייל משוחרר שבישיש אחר מקום עבודה. ללא שהות החליטו השניים להיות יחדיו. כשגילתה שהיא בהריון, סיכמה עם הוריה כי מוטב לה להוליד את דגליה מהמוסד החינוכי בו למדה. חברה, בן 22, אינו מכחיש כי הוא האחראי להריונה, הוא אף מגה ביוזמתו ובהסכמת הוריה לבית־המשפט, לקבל את היתר הנישואין.

● **אבן הנגף האחרונה**

בת־שבע (15) ויצחק (23) הכירו זה את זה בעיר מגוריהם באר־שבע. יצחק היה צעיר בודד ועזוב ואילו בת־שבע, בת 14 באותה עת, מצאה בו אדם בוגר ומנוסה, האהבה פרחה, ומאז חיים השניים כבעל ואשה לכל דבר. בעזרת גורמים ציבוריים, שבמגיבים שטחו את מצוקתם עם כניסת בת־שבע להריון, מצאו דירה, ואכן הנגף היחידה שנותרה כדי שקן האהבים שלהם יהיה שלם, היה היתר הנישואין שהרבנים סירבו לתת, אך לבסוף נכנעו.

עלילה שונה בתוכנה, אך דומה במהותה, התרחשה בקריית־ארבע שליד חברון. שתי אחיות, חווה ורבקה לבית אריאל, נישאו לפני שלוש שנים לשני אברכי ישיבה, עידו ומנחם. רבקה היתה אז בת 14.5 בלבד, בוגרת בית־ספר עממי. אחותה, חווה, גדולה ממנה בשנה. את ההיכרות בין הזוגות הצעירים עשה, כמקובל בחוגים החרדיים, שדכן. רב ניאות להשיא את הילדים (ממש כך) ובית־הדין הרבני אנוס היה להעניק את הגושפנקא החוקית למעשה זה.

בשלושת המעשים הללו בוצעה עבירה ברורה על חוק גיל הנישואין. האוסר על נישואין של קטינה שטרם מלאו לה 17. הצורך באיסור נישואי קטינות, התברר כבר בראשית ימיה של המדינה. בשל תופעות של נישואי בוסר, שהאו מנהגים של עדות שונות בישראל, ראתה הכנסת עוד ב־1950 צורך לחוקק חוק על נישואין (כולל קידושין) של נערה שלא מלאו לה 17 שנים תמימות.

החוק קובע, כי מי שנושא נערה כזאת וכל מי שעורך נישואין כאלה או מסייע בעריכתם, ובכלל זה ההורים או האפוטרופסים של הנערה, דינו מאסר עד שנתיים או קנס גבוה. עם זאת, נותן החוק לקולא אם הנערה הרתה לאיש אשר לו ברצונה להינשא או שבית־המשפט מוצא כי קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת. הדין־צפוי לעונש חמור אם בעל קטינה שלא מלאו לה 17 שנים — מאסר חמש שנים.

טלוויזיה

טלוויזיה לימודית

08.40 מקומות ביהדות: הכב תשיבם 09.15 כלי טורות: כד 09.00 ארץ מולדת: בין חובות ירושלים 09.20 מדעי הטבע ותה"נ: המצבים השונים של החומר 10.10 אנגלית ה' 10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום 11.00 אנגלית ו' 11.15 ערבית מדוברת 11.30 מדעי הטבע והחיבה עליונה: החומר התורשתי 12.00 אנגלית ח' 12.25 הסטוריה עלייטורי — העיקרה: רוח הרנסנס 13.00 אנגלית ט' 14.00 הסיפור האמריקני הקצר — החטיפה: סיפור הרפתקאות מאת או. הנרי. שני נוכלים מחליטים לחטוף ילד ממשפחה עשירה ולדרוש עבורו כופר־נפש. הילד מתגלה כשוחו אמיתי והנבה מכל רגע במצבו החדש. לבסוף, על מנת להיפטר ממנו, מוכנים הנוכלים לא רק לוותר על כופר הנפש אלא להוסיף מכספם הם. 14.25 האוצר של האוקיינוס גרוטו: סיפור אודות שני פחנות של יצוריים הרכים ביניהם על אוצר כדמות בקבוק מלא משקה שחור שהשאירו בני האדם בתחתית האוקיינוס, תוך כדי מריבתם מזהמים יצורי הים את האוקיינוס. 14.45 צרפתית — EN-TREE LIBRE LA MONTAGNE OU LA MER — 15.00 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה 15.20 עוד סיפור 15.30 נילס הולגרסון — פרק 21: קוסמת מזג האויר 16.00 זהו זה — שידור חי 17.00 ערב חדש — מגאזין בשידור חי. מנחה: גרשון רייכר.

טלוויזיה כללית

17.30 סיפורים בראש — תכנית העוסקת בספרים לילדים. הפעם הספרים האלה: הנער מסיציליה, מאת רודית אורגד: סיפורי נסיכות. ליקט ר' גולה; בתוך הבחוץ, מאת ע' כורלא: אלף מרכבות, מאת נורית זרחי 18.00 תכובוטף — סדרת סרטים מצוירים. עם הפרק: מי מוחר מהחושך הרעו 18.32 מועדון הטף: החייל — בתכנית סיפור ששלחה אחת הצופות על הרפתקותיו של חייל ושמו בשוש. כמרכן תלמד האריט כיצד להכין סוס מחוטי כרול (ערבית) 19.00 מבגש: תכנית דיון שבועית (ערבית) 19.30 חדשות 20.02 מבט ספורט 20.45 לקראת שידור 21.00 מבט לחדשות 21.30 זורח השמש — סידרה אמריקנית בת 4 פרקים — הפרק השלישי 22.20 כתוב בעתון — תכנית שבועית שעניינה ביקורת העיתונים היומיים בישראל מגיש: מאיר שלו 22.35 סקי באלפים — סרט תעודה. סיפור מסע סקי באלפים האוסטריים שעשתה לפני שנים אחדות משלחת ראשונה מאנגליה 23.55 קורי כשפים — סדרת מתח אנגלית. הפרק האחרון: המטיכיאטר אלינור מילטון מתאמץ עד סירוף כדי לפענח את דבריו המוקלטים האחרונים של טום על התכשיטים הגנובים. ואל מפעילה את קססיה גם על השוטר בניסטר. הסיום המפתיע מעורר סימני שאלה על אופיה של ואל, תגמשלת לקידקה מן המיתולוגיה היוונית שהפכה גברים לחיות 24.00 פסוקו של יום חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר 07.07 בוקר טוב פירנה: מארש חיילי הצעדה, צ'ייקובסקי ואלם, פסוהה איוולין, 4 מחולות 07.30 שחרית מוסיקלית (ו רשת א'): ליאונד סולונן, לוכח של פושקין. וינצ'יינו ישראל, סונטה (השמעה ראשונה בארץ), הבדין קונצ' מס' 3, בדו מינור, י. בראון סונטה לקרן וסנתר (1969), רח ויקטוריה מיסטריה גדולה, מסר אבק תלונות. שאגאל, אונכרוזה. 2 שירים ספרדיים, סרציאן ריברטימנטו, נתון: זולקס: גמיניאני: סונטה לכנור ופסנתר, מסקאני: אירים. 2 אריות, קופלנד: מפארה 09.30 קונצרט בוקר — מוסיקה מאת מלחינים רוסיים: פרוקופייב אהבת שלושת התפוזים, סויטה אופ' 33 כ, בורטניאנסקי: סימפ' קונצרטית לנבל, פסנתר וכליקשת, גלאזונוב: קונצ' לסכסופון ואלט ותז, ליאפונוב: רפסודיה על נושאים אוקראיניים, טנייב: רביעית פסנתר. סקריאבין: סימפ' מס' 1; בסי מג'ור 11.57 מגישים. שיר. 12.05 מאוצר הסרטיה — קלוד פרנק — פסנתר: בטהובן סונטת אפאסיונאטה, רביסי 3 פרלודים חינסטרה מחולות ארגנטיניים 13.00 התו הסימפ' ים — (שידור חי מן האולם; אדי הלפרן אסיפ' אשריך, סזאר פרנק: וריאציות סימפוניות, לפסנתר ותז, היידן: סימפ' מס' 95 בדו מינור 15.00 מילון מוסיקלי 15.05 מפגשים מוסיקליים 16.00 אתנחתא — (שידור חי) אורה רותם — פסנתר: א' סאטי 3 גנוסיאן. לי בולנז'ה 3 קטעים (1914), א' גלבריך 4 פרלודים (1959), שוסטקוביץ' 3 פרלודים, בארטוק בקבע, ליסט: תהלוכת האשכבה 17.30 קונצרט מנחה: קורלי קונצ' גרוסו בסה מג'ור מס' 9, הנדל: האהבה היא שליט אכזר, קנטטה לסופרן ותז, תאדור, פורשאכטו קונצ' בסי במול מג'ור לקלרנית כרהמס סרנדה מס' 1, ברה מג'ור לתז. שנברג, ליל הוד, ששית כליקשת אופ' 4 (עפ"י שיר של ריכרד דהמל), פלורלאן שמטה אטוד עפ"י סיפור של ארגאר אלו"פו. הארמון המכושף 20.05 ערב טוב בארץ סיציליאנה. לאבוב ופסנתר, שני שירים אירים אלבינוני קונצ' בדה מינור לאבוב ותז 20.27 מגישים. שיר 20.30 מקלטות התזמורת הסימפ' ים תשלום כרכי סתרו אגרת יהודית (1984), כרלקין רקיאם אופ' 6 22.45 מילון מוסיקלי 23.00 זהו הזהב — אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות רסיטל סינטר־ארטוק 1940 — תכנית שניה סידרת בארטוק קונטרסטים (עם בני גודמן — קלרנית) רפסודיה מס' 1 לכנור ופסנתר, סונטה מס' 2 לכנור ופסנתר, נעימות עם הונגריות.

רשת א'

07.30 שחרית מוסיקלית (העברה מרשת קול־המוסיקה) 09.30 מפגש — מגזין בשידור ... ת' 10.10 רדיו קל 11.10 הסדור היומי לבתיה"ס — ידעתי ספר: הפעם: רחלי האייכנן — באת נעמי פרנקל 11.30 השכלה ודעת לכל: גילאי הגן. והפעם: התפתחות חברתית של ילדים 12.05 ליני בפורה 14.06 לכת ולכן ולכל המתעניין — תכניות לילדים: א) טוב לכתוב — עידוד המאזינים הצעירים ב) גר אצלנו מלאך — ספור מאת יעקב שביט 14.45 לילדים הגדולים: תתולקט — מבחר מתכנית תתול כשק 15.30 קתדרא — בכת רדיו. הפעם: פרופ' יהושע אמיר — אמונה והתגלות בתפיסתו של רוזנצווייג 15.55 ספר חדש 16.05 צומת הזורהדיבנון 17.12 מגישים שיר 17.20 האוניברסיטה הפתוחה — צרפתית למתחילים 18.06 מנחת ערב — משדר יומי להווי דתי ובמסורת 18.47 פרקי היום בתנ"ך 19.05 שעור בנביא 19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

08.05 סעו לשלום 09.05 ביקור בית, עם חיים קינן 10.10 כל צבעי הקשת — מגוון יומי 12.10 גל פתוח — חדשות ופזמונים 13.00 בחצי היום 14.06 יש ענין, עם גבי גזית 15.05 רגעי קסם — שירים ישנים ואהובים 16.10 סעו לשלום — מנחה גדעון הוד 17.10 יומן כלכלה 17.30 על מכשירים ואנשים — מגזין המסחר והחברה 18.06 יש שאלות — עם יצחק אלון 18.51 היום בספורט 19.00 היום הזה 19.35 השבוע בכנסת 20.05 קורסים — מגוון לעניני עדות ופולקלור 22.05 צמוקים ושקדים — שירים ביידיש והפעם: שירים מפי אמה שיינר לכבוד יובל היום 80 של המורה 23.05 בינינו לבין עצמנו — שיחות עם מאזינים בשידור חי.

רשת ג'

14.06 לי ולך — שיר וברכה 15.05 חדש, חדיש ומחודש, עם שוקי עטרי 16.05 מוסיקה לענין 17.05 הבנה יומית 18.06 קולימו — שבועון פופ 20.05 מסע רוק — עם דליה כהן 22.05 משלנו — שירים עבריים 23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים 06.30 אוניברסיטה משודרת: הביולוגיה של הזקנה. מרצה פרופ' דוד גרשון 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 נכון לעכשיו, עם רן שילון 11.05 טעם של פעם, עם אורלי יניב 12.05 להיט לתאבון 13.05 בסגנון ישראלי — עם אלי ישראלי 15.05 פסק זמן 15.45 „אלף הימים" — סידרה מחיי הצבא פרק עשירי: פרח טיק 16.05 ארבע אחר הצהריים — שירים עבריים 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.30 כוננות — מגזין גלי צה"ל לעניני צבא וביטחון 17.50 יומן ספורט 18.05 שעה קלה על כלכלה 18.35 כוכב הערב 19.05 רדיו רדיו, עם יואב קוטנר 20.05 רוק ישראלי 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: הביולוגיה של הזקנה (ש.ח.) 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחברה אוהבים 23.05 מהמוזה הקלאסי, עם דובי לנץ ואריאל כהן 00.05 ציצורי לילה, עם רוני תורן 02.05 לא רוצים לישון 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

אורלי: קולונל רדל 6.00, 9.00
אסתר: בית ספר לאסירים מתחילים 7.15, 9.30
בית לסין: אפוקליפסה עכשיו — 23.00; יום א' 19.00 סלו לטובה
בן־יהודה: הבז ראש הקלג 4.30, 7.00, 9.30
גורדון: אפוקליפסה עכשיו 4.30, 7.15, 9.30
גת: אהבתנו של סואן 4.30, 7.15, 9.45
דקל: טוטסי 4.30, 7.15, 9.30
דרייב־אין: הבלש האמיץ פלטש 7.15, 9.30; נערה תוצרת שבדיה 12.00
הוד: חף מפשע 4.30, 7.30, 9.30
מוזיאון ת"א: לרקוד עם זר 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: הער 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: עיירת אידית 4.30, 7.15, 9.30
פאר: כבירות בנריאסכה 4.30, 7.15, 9.30
פאריס: ברדי
רב־חן: חן 1: הנוקם 7.30, 9.40; חן 2: רומן על בטוח 5.00, 7.20, 9.40; חן 3: קאל 5.00, 7.25, 9.40; חן 4: נשים בעורף 5.00, 7.20, 9.40; חן 5: השוטר מגנב סטור 5.00, 7.25, 9.35
צוותא: התמהוני 20.00
שחף: שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת: יער האיזומרגד 4.30, 7.15, 9.30
תל־אביב: נינג'ה אמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
לימור דורש: אמריקאית בפאריס 4.30, 7.15, 9.30

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: בית ספר לעבירות תנועה 5.00, 7.15, 9.30
לילי: ראסטי ג'יימס 7.15, 9.30
ארמון: נינג'ה 7.30, 9.40
רב־גן: גן 1: השוטר מגנב סטור 5.00, 7.20, 9.40; גן 2: ברדי 5.00, 7.15, 9.35; גן 3: יער האזומרגד 7.20, 9.40; פנטסיה 10.30, 12.30, 2.45; גן 4: רומן בהמשכים 5.00, 7.15, 9.40

ירושלים

אדיסון: נינג'ה אמריקאי 4.30, 7.00, 9.10
בית אגרון: 16.00 שלגיה ושבעת הגמדים; 19.30 סרט מטונן; 21.30 כלבי הקש; 24.00 שכנים
בניני האומה: קולונל רדל 6.00, 9.00
כפיר: הביזבוז הגדול 4.30, 7.30, 9.30
הבירה: בית ספר לעבירות תנועה 4.00, 6.45, 9.30
אורגיל: ברדי 4.30, 7.15, 9.30
סמדר: טוטסה 8.30
אורנע: בין החומות 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל: שושנת קהיר הסגולה 6.45, 9.00

חיפה

ארמון: חטיפת הדמים 4.30, 6.45, 9.00
אורה: אמריקאית בפריז 4.30, 7.00, 9.15
אמפי: הבזבוז הגדול 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: אמדיאוס 6.45, 9.00
חן: סרק סוון 4.30, 7.00, 9.15
עצמון: רציחות משוטות 4.30, 7.00, 9.15
פאר: בית ספר לאסירים מתחילים 4.30, 6.30, 9.15
רון: אפוקליפסה עכשיו 4.00, 6.45, 9.00
קרן אור המחודש: ראסטי ג'יימס 4.30, 7.30, 9.15

נתניה

שרון: הנוקם 7.00, 9.15

חולון

פנורי: הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
מגדל: השוטר מגנב סטור 7.15, 9.30
מתנים קרית שרת: אמדיאוס
א ב' ג' 4.00, 7.00, 9.00
ארמון: נינג'ה בעל תשע הנשמות 7.15, 9.30

בת־ים

עצמאות: הנינג'ה האמריקאי 7.30, 9.30

הרצליה

היכל: הנינג'ה האמריקאי 7.15, 9.10
מלון דניאל: גירושין נוסח הוליווד יום ב'; אפוקליפסה עכשיו יום ג', ה'.

באר־שבע

רון: תרגיל למרגל מתחיל 7.15, 9.30

תיאטרון

תיאטרון ישראל

הערב, יום ה', 21.11

תיאטרון הבימה: נמר חברבורות – בכורה

התיאטרון הקאמרי: דבש הפרא – הצגות ראשונות

כולם רוצים לחיות — בתיאטרון ירושלים

צ'כוב (באנגלית) בת' חיפה

צוותא לתרבות מתקדמת

הערב, יום ה', 21.11 בשעה 18.00 מפגש נוער

בשעה 20.30 נושא חם

עיריית עפולה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

מודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על־ידי קו בניה קידמי 4,40 מ' במקום 5,0 מ', קו צדדי 3,10 מ' במקום 4,0 מ' לפי קוים קיימים. מקום הבניה: גוש 16706 חלקה 17 רח' העבודה עפולה.

את ההתנגדות להתרת הקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית, משרד מהנדס העירייה, רחוב יהושע עפולה בשעות קבלת קהל.

אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בוועדה מקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בנדון.

י. דוידוביץ, יו"ר וערת משנה של הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הוועדה המקומית לתכנון ולבניה לודים

רח' טשרניחובסקי 1 ת.ד. 89 רמלה

בהתאם לסעיף 149(1) לחוק ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בגוש 4843 מגרש 40 בכרמי יוסף ע"י פוזנ'בסקי אליסף.

מהות הבקשה: ליתן אישור להקלה בשטח כסוי הקרקע להקמת בית מגורים ליחידה אחת 253 מ"ר במקום 200 המותר.

כל בעל קרקע או בנין או מחזיק בהם הרואה עצמו נפגע כתוצאה מאישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש את התנגדותו המנומקת תוך שבועיים מיום פרסום זה לוועדה המקומית „לודים" בציון כתובתו המדויקת. את תוכן הבקשה אפשר לראות במשרדי הוועדה ברמלה.

יורם רבי, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „לודים"

בבית המשפט המחוזי בחיפה

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט, בתיקים המפורטים להלן, בקשות ליתן צווים המכריזים על צווי ירושה ו/או קיום צוואה ו/או מינוי מנהלי עזבון.

כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון, שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

צוואות:

מס' התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
2115/85	מרון ישראל	9.7.85	מרון יעקב
2123/85	נוסבאום יוסף	5.12.84	נוסבאום מלכה
2125/85	ביקס אננה	14.8.85	ביקס בוריס
2133/85	מינדל אסתר קאוף	18.9.85	אופק אברהם
2137/85	כהן לדסלאו	2.10.85	כהן אקטרינה
2139/85	קופפר עמנואל	12.7.84	אלון יהודית
2143/85	מוגלסקי משה	9.8.79	לאופר שרה
2145/85	קניגסברג שושנה	3.8.85	קניגסברג אברהם
2151/85	קלמפנר דינה לאה	18.8.85	ארז חיים לייב
2155/85	וייסמן שאול	10.8.85	וייסמן קורין
2157/85	ארזי נירה	24.9.85	ארזי עליזה
2161/85	בן דב ליבה	21.7.85	טל פנינה
2163/85	בהט רחל פסיה	24.7.85	בהט יעקב
2165/85	אליהו ארנסט מאיר	25.8.85	לוטה מאיר
2175/85	אלברט נתן	10.9.85	בתיה לביא

ירושות:

מס' התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
2129/85	ויסברג רחל	12.70	ארטו לאה
2131/85	מוש סעידה	17.10.79	מוש חוה
2135/85	קצבמן שמחה	6.6.84	שליורמן לורה
2141/85	עדין חנה	7.9.85	תבור אבנר
2147/85	אבולפיה רנה	20.11.73	אבולפיה בכור
2149/85	גוטרייך טובה	8.9.85	גוטרייך יעקב
2153/85	ליבוביץ דוד	1.8.85	ליבוביץ מני
2159/85	לוי אביגיל	3.9.85	לוי סמבל
2167/85	פלצור ראובן	26.9.85	פלצור יוחאי
2169/85	פופלין סמי	22.4.85	פופלין סלבין
2171/85	דהן פורטונה	11.6.84	דהן דוד
2173/85	פריד אנדריי	18.9.85	פרידה ישראל
2177/85	חרפוף שמעון	30.1.85	חרפוף זהרה
2179/85	אפרים פרוים פולק	11.5.74	שנרלארו פולק מלכה

ב. גילאור שופטת רשמת

פינה חמה ללב"י

הקרן למען בטחון ישראל

השבוע

☆ התרומה הגבוהה
מעזבונו של סלומון שמעיה פוגל ז"ל
19,177,381 שקלים

☆ התרומה המרגשת
גב' ברכה אפלבוים לכבוד יום הולדתה השמונים ושתיים
10,000 שקלים

☆ התרומה הצעירה
בוגרי מחזור ג' בבית ספר „ביאליק" בנתניה
270,000 שקלים

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (אריא) 7, הקריה, תל־אביב 64734

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין יהב, חולון.

חולון
אהרון — הופיין 152 קופ"ח — עין יהב.

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' חמ"ג 28.

נתניה
קופ"ח לאומית — רח' סמילנסקי 9.

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
השרון — שד' ירושלים 23.

תל־אביב
יהודה המכבי — יהודה המכבי 42. קופ"ח כללית — אמסטרדם 7.

חיפה
יבנה — אבן סינא 7.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ה', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
● ביקור חולים — ילדים.
● שערי צדק — פנימית, נשים.
● הדסה ע"כ — כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
תל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00–23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00–24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00–21.00. הכתובת: רח' ז'בוטינסקי 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 21.00 בבקר.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
הדסה: פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעלית) קומה א', טל': 294869, 03-285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לעזרה ואיתור השרון, טל' 052-32432 בימים א'–ה' בשעות 12.00–21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-669911.
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111.
ער"ן חיפה — טל' 04-538888.
ער"ן באר־שבע — טל' 057-41811.
ער"ן נתניה — טל' 053-35612.

סילוק מקררים
מוקד ערב לתקריס הושגים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א (יפו) — טל' 101. רמת־גן, גבעתיים, בני־ברק — טל' 781111. עפולה — טל' 065-231022.

מוקד קופ"ח כללית

אחות ורופא. מידע טלפוני בימים א'–ה' 20.00–08.00, בימי ו' 13.00–08.00. טלפונים: 03-433500, 03-455300.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 2444, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:
בימים א'–ה': 7.30
בימי ו' וערבי חג: 7.30

לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מתל־אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'–ה': 16.00
מבני ברק 8.18

לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.

לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 13.00.

מחיפה בת־גלים:
לירושלים — א'–ו': 7.00.
לתל־אביב — א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38. לירושלים 5.35.

בלי מיקי עם מרסר

נבחרת הכדורסל של ישראל תתייצב הערב, ב־8.30 באולם באוסישקין, למשחק הגומלין נגד נבחרת שווייץ במוקדמות הגביע העולמי ● בשווייץ ניצחנו 99:122 ● הערב נחסר אולי את מיקי ברקוביץ אבל לאוואן מרסר יערוך בכורה

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

לאוואן מרסר, שחקנו שחום העור של הפועל ת"א יערוך הערב ב־8.30 את הופעת הבכורה שלו במדי נבחרת ישראל נגד נבחרת שווייץ באולם הפועל ת"א. לעומתו עלול מיקי ברקוביץ להחמיץ את הופעתו ה־143 בנבחרת בשל מחלה.

מיקי נכח אמש באימון נבחרת ישראל אך לא נטל חלק והוא רמז כי יחזור להתאמן לאחר המשחק נגד שווייץ.

הנבחרת קיימה משחק אימון מקוצר נגד הפועל ת"א ונוצחה 51:46. המשחק ארך 20 דקות ומאמן הנבחרת צבי שרף לא שיתף

את מוטי ארואסטי ודורון ג'מצ'י. גם מרסר שיחק דקות מעטות כיוון שהעימותים בינו לבין ארל ויליאמס גרמו חשש אצל המאמן הלאומי כי דבר זה לא יסתיים בצורה חיובית.

הפועל ת"א הסתייעה ביכולתם הטובה של צימרמן וויליאמס. לעומתם בלטו בנבחרת סטיב שלכטר ועופר יעקבי. גם ניר רכליס גילה יכולת נאותה.

● להפועל ת"א קלעו: צימרמן 24, ויליאמס 19, קאליש 4 ואמסלם 4.

● לנבחרת קלעו: שלכטר 11, יעקבי 8, רכליס 8, מרסר 6, גורדון 5, ויליס 4, שפע 2 ואופיר 2.

לאחר המשחק הודיע המאמן צבי שרף על עשרת השחקנים שיירשמו הערב למשחק נגד שווייץ. השחקנים הם: הווארד לאסוף, ג'ון ויליס, לאוואן מרסר, עופר יעקבי וניר רכליס. השחקנים שנוספו הם: עופר פליישר, עדי גורדון, אלון אופיר ומיקי ברקוביץ'.

במשחק הערב ישפטו דקוסטר מבלגיה ואלט מאייר מצרפת. המשקיף יהיה וולף מאוסטריה.

ישראל — שווייץ
המשחק השישי

1960: ישראל — שווייץ 43:66
1964: ישראל — שווייץ 53:79
1972: ישראל — שווייץ 60:96
1983: ישראל — שווייץ 81:84
1984: ישראל — שווייץ 99:122

הערב יהיה המשחק ה־355 של נבחרת ישראל.

משחקי הערב במוקדמות הגביע העולמי

● בית א': אלבניה — גרמניה; תורכיה — איטליה (ישפוט הישראלי ראובן וירובניק).
● בית ב': הונגריה — הולנד; יוגוסלביה — בלגיה.
● בית ג': צרפת — יוון; בולגריה — פולין.
● בית ד': ישראל — שווייץ; צ'כוסלובקיה — אנגליה.

יוגוסלביה — בלגיה 88:107

יוגוסלביה ניצחה אמש את בלגיה 88:107, לאחר שהובילה במחצית 36:63, במוקדמות אליפות העולם לכדורסל, בבית האירופי "ב".

אופטימיות שווייצרית

הנבחרת השווייצרית ערכה אתמול טיול בירושלים ובשעות הערב התאמנה באולם הפועל תל־אביב.

מאמנה ההולנדי של שווייץ, הוגו ארווין, גילה אתמול בפגישת עיתונאים בהרצליה בקיאות רבה בכל הקשור לנבחרת הישראלית. הצטרפותו של לאוואן מרסר לנבחרת אינה הפתעה בשבילי. הוא היה ממש מעורכן, שאל על לו סילבר והתעניין אפילו בטל ברודי.

ארווין סירב לומר את החמישיה שתפתח במשחק ונשמע אופטימי מאד לגבי סיכויי נבחרתו שנוצחה בשווייץ על ידי ישראל 122:99.

לכתבנו בשווייץ, יוסף אלטרן, אמר ארווין: "באנו להשאיר רושם טוב בתל־אביב".

המאמן ההולנדי שיחק בליגה ההולנדית בקבוצת לויס לצירוך של

[illegible]

בדרבי של ראשל"צ מכבי שתה יין

האלופה לא מעדה במשחקה נגד הפועל ראשון־לציון וניצחה 22:26

● כדוריד

מאת יוסי חכם

מוקד משחקי המחזור הז' אמש בליגה הלאומית בכדוריד היה בראשון לציון ובו גברה האלופה, מכבי ראשון לציון על הפועל ראשון לציון 22:26.

כתבנו יצחק פרי מדווח שגיבורי הדרבי היו שחקני מכבי יוסי אוסלנדר ודרור בשן שעשו באולם ככל העולה על רוחם. שערים למכבי: אוסלנדר 8 (3 במכות 7מ'), יוסיפוביץ 5, פופקו 5, דרוקר 4, בשן 3 ומובושוביץ 1. להפועל: אבירן 9, ריין 6, ורד 3, גובלטש 3 וגלזר 1. שפטו גרוס וציברין לעיני 800 צופים באולם מכבי ראשון לציון.

● בקרב צמרת נוסף שנערך באולם האוניברסיטה ברמת אביב גברה הפועל רמת גן על מכבי רחובות 17:23 (7:10). במשחק הצטיין זיו קושניר ושוער הפועל רמת גן נתן וייס. שערים להפועל רמת גן: קושניר 9, זרמנסקי 3, זלינגר 3, גרא 2, דגן 1, ספרן 1, סומר 1, מאירוביץ 1, גונדה 1 ואריאלי 1. למכבי רחובות: בלדר 5, מרום 3, איתי 3, טננבאום 2, גילבוע 1 ומרינה 1. שפטו חלש הרט וגורוזין לעיני 150 צופים.

● באולם ביהוד קצרה קבוצת מכבי נתניה נצחון חוץ על הפועל פתח תקוה 23:24 (10:11), כתבנו שמעון קרלדו מדווח כי שער הנצחון נכבש ע"י הוותיק עקיבא לפלר 6 שניות לפני הסיום במכת 7 מטר. שערים למכבי נתניה: פינקלשטיין 7, לפלר 5, שוגרא 4, מריוס 3, דוראי 2 ולימן 1. שערים להפועל פתח תקוה: זיגלר 5, ברו 4, שיבי 4, אמיר 4, ינקוביץ 3, חלוחה 2 וכוום 1. שפטו בוקר ווינבר.

● באולם חי"א במכון וינגייט גברה קבוצת אליצור הרצליה על מכבי ארזים רמת גן 17:24 (7:12). שערים לאליצור הרצליה: מגריל 12, שמירט 5, צ'סלר 3, סיינולבר 2, ר. נתן 2 ומלס 1. שערים למכבי ארזים רמת גן: אלינב 6, דלאל 4, מועלם 2, גלמנר 2, כץ 1, עמבר 1 וזלמנוביץ 1. שפטו שדה ווילברצוויג.

● בהיכל הספורט העירוני ברחובות גברה קבוצת הפועל רחובות על מכבי קרית מוצקין 14:28 (6:14), כתבנו תמיר חפר מדווח שאת השערים להפועל רחובות הבקיעו: משיח 5, רון 5, מרמוני 4, עופר דורוביץ 4, גנז 3, פרי 2, גמליאל 2, אדלר 2 וסוריגין 1. שערים למכבי קרית מוצקין: זינגר 5, כלום 4, שינבוים 3, מימון עמר 1 ורוחם 1. שפטו סלם ואלי מאיה.

● באולם בקיבוץ רמת הכובש הנחילה קבוצת הפועל נוף ים הפסד חמישי רצוף למכבי פתח תקווה 17:18 (10:7), את שער הנצחון לנוף ים הבקיע צחי הרכון 3 דקות לסיום. שערים להפועל נוף ים: הרכון 10, זיפרט 4, אלון כהן 2, נאף 1 ואהרון בר 1. שערים למכבי פתח תקווה: צייטלין 4, שמש 2, מגרל 2, ומנשה 1. שפטו מנשה רוזנברג ורפי לני.

הטבלה

1.	מכבי ראשל"צ	119:176	14
2.	הפועל רחובות	109:160	12
3.	הפועל רמת־גן	135:158	11
4.	הפועל ראשל"צ	157:175	10
5.	מכבי רחובות	135:135	9
6.	הפועל פ"ת	128:134	8
7.	מכבי נתניה	178:174	7
8.	הפועל נוף ים	140:128	5
9.	אליצור הרצליה	148:148	4
10.	מכבי פ"ת	165:133	2
11.	הארזים ר"ג	159:120	2
12.	מכבי מוצקין	177:186	0

גיבור הדרבי הראשוני

זהו יוסי אוסלנדר, כוכב מכבי ראשון־לציון שכבש אמש שמונה שערים בדרבי נגד הפועל בו ניצחו המכבים 22:26.

החולנדי סימון טהאמטה (מימין) והבלגי מישל דה וולף עטים על הכדור במשחק שנערך אמש ברוטרדם והבטיח עליית בלגיה לגמר העולמי. (צילום: אג'פי)

בלגיה צהלה בהולנד

הנבחרת הבלגית נוצחה אמנם 2:1, אך עלתה למשחקי גמר הגביע העולמי במכסיקו בזכות שער חוץ

שער חובה בדקה ה־84 מנע אמש מנבחרת הולנד להעפיל למשחקי גמר הגביע העולמי במכסיקו.

ההולנדים שנוצחו במשחק הראשון בבלגיה 1:0, אירחו אתמול את בלגיה ברוטרדם ולעיני 55 אלף צופים כבשו שני שערים מרגלי פטר הוטמן בדקה ה־60 ורוב דה ויט בדקה ה־71.

מצבה של הולנד נראה ורוד אלא שבדקה ה־84 הבקיע הבלגי ג'ורג' גרון שער מצמק שקבע בסיום 1:2 להולנד והעלה את בלגיה בזכות אותו שער חוץ.

בלגיה היא איפוא הנבחרת ה־22 שהבטיחה עלייתה למשחקי מכסיקו.

סקוטלנד פלוס 2

נבחרת סקוטלנד ניצחה אמש את אוסטרליה 2־0, לאחר 0־0 במחצית, במשחק הראשון במוקדמות הגביע העולמי לכדורגל.

המבקיעים היו דייווי קופר בדקה ה־56, ומלך שערי הליגה האנגלית, פרנק מקאווני מווסטהאם 3 דקות לאחר מכן.

המשחק השני יהיה במלבורן ב־4 בדצמבר.

משחק זה יכריע מי תהיה המדינה ה־24 שתשתתף בגמר הגביע העולמי. לפני כן יהיה משחק בין סוריה ועירק, אשר יכריע מי תהיה המדינה ה־23 בגמר הגביע.

עד עכשיו הבטיחו את השתתפותן ב"מונדיאל 86" 22 המדינות הבאות:

● אירופה: איטליה, פולין, מערב גרמניה, פורטוגל, אנגליה, בולגריה, הונגריה, בריה"מ, ספרד, דנמרק, צפון אירלנד, צרפת ובלגיה.
● דרום אמריקה: ברזיל, ארגנטינה, אורוגוואי ופאראגוואי.
● אפריקה: אלג'יריה ומרוקו.
● אסיה: דרום קוריאה.
● צפון אמריקה: מכסיקו וקנדה.

הסיניות אלופות העולם

● כדורעף

נבחרת הנשים של סין בכדורעף, זכתה בגביע העולם. לאחר שלא נוצחה בשבעה משחקים. בסיום היא הכניעה את שכנתה האסייאנית יפאן 0:3 (8:15, 5:15, 6:15).

הסיניות הקדימו את הקובאניות, שהפסידו רק פעם אחת (לסין). הקובאניות הכיסו את תוניסיה 0:3 (1:15, 3:15, 1:15).

הסובייטיות נטלו את מדליית הארד, כשגברו על דרום קוריאה 0:3.

יפאן סיימה רביעית, לפני פרו, שניצחה את שכנתה ברזיל 2:3.

עמוס מנסדורף נוצח ביחידים ובזוגות

● טניס

הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף, נוצח בטורניר הונג־קונג בתחרויות היחידים והזוגות.

מנסדורף הפסיד בסיבוב השני ליעקב לאשק משווייץ 6:4, 4:6 וקודם לכן נוצח במשחק הזוגות בסיבוב הראשון, כששיתף פעולה עם אהרן קריקסטיין מארה"ב. הם הפסידו לצמד אמריקאי, רוברט גרין ובאר שולץ 2:6, 7:6 (12־10), 2:6.

בסיבוב הראשון הכניע אנדרס גומז מאקוודור את אריק ואניט הוף מארה"ב 6:1, 6:2 וראמש קרישנאן מהודו גבר על קולין דאורסטול מבריטניה 6:4, 6:4, 6:2.

בסיבוב השני ניצח תומאס שמיד מצ'כיה את ג'ון פרולי מאוסטרליה 6:7, 7:5. קריקסטיין גבר על טים וילקינסון מארה"ב 6:2, 6:3. שולץ־סאדרי 6:2, 7:5.

בוינה גבר מרטין חייטה על גבריאל אורפי מספרד 6:1, 4:6, 6:1.

ארברג נוצח באוסטרליה

הטניסאי השבדי סטפן אדברג, נוצח במפתיע בסיבוב הראשון באליפות מערב אוסטרליה בפארית, על ידי האוסטרלי ה.אלמני, רודגר גראנט 6:2, 6:7, 6:7.

בטורניר אחר בקנברה, אוסטרליה, גבר קווין קארן (ארה"ב) על יוהאקים ניסטרום משבדיה 6:7, 6:3 ומאטס וילאנדר ניצח את יוהאן קריק מארה"ב 6:3, 6:4.

ארמלי ובן־שאנן במתח ליומיים

הכדורגלנים זאהי ארמלי ממכבי חיפה וחיים בן שאנן מהפועל פתח תקוה הועמדו אתמול בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל באשמת עבירה על תקנון שחקני ההסכם. הדיינים שמעו את טענותיהם אך לא מסרו את פסק הדין. פסק הדין צפוי תוך יום עד יומיים.

כדורגלן מכבי נתניה יגאל מנחם שהורחק במשחק גביע הטוטו הורחק אמש לשלושה משחקים מהם 2 בפועל, שאותם כבר ריצה ובכך יוכל לשוב ולשחק בשבת מול שמשון תל־אביב.

● מרני ודינקין, ולרנד האנגלי הלאומי של ארסנל, החמיץ הזדמנות זו להבקעת שער של סאות'המפטון, כך שהמשחק ביניהן נסתיים בתיקו אפס, במסגרת הסיבוב הרביעי בגביע הליגה האנגלי.

חמו יכיר את שחקניו ב...חתונה

מאת יוסי חכם

מזל טוב. אברהם חמו, מאמנה החדש של קבוצת אליצור קרית אונו, יעשה הערב היכרות עם קבוצתו החדשה באולם התזנות רמת־גן בעת חתונת שחקן הקבוצה אלבט סנדלר.

חמו, שמונה לתפקיד מאמן הקבוצה בתחילת השבוע במקומו של דני ברזילי שוחח שלשום עם ברזילי בטלפון על הקבוצה שאותה יאמן.

● ספרד ואוסטריה סיימו אמש בתיקו אפס במשחק כדורגל ידידותי, לעיניהם של 18 אלף צופים.

המסקנה בסימפוזיון במכון־וינגייט:

הכדורסל הישראלי בוער

סימפוזיון מעניין נערך שלשום במכון־וינגייט. יזמו אותו ראשי ארגון המאמנים במסגרת אסיפתם הכללית. הרבה מאמנים, ותיקים וצעירים, היו שם. כולם מודאגים מהמצב. הליגה הלאומית אמנם מעניינת. גם הקהל החל לשוב למגרשים. אבל השאלה היא: האם לא יהרסו אמריקנים רבים כל־כך את הכדורסל שלנו?

ראשי איגוד הכדורסל שהוזמנו להשתתף בסימפוזיון, לבד מאחד, לא באו. חבל, האחראים על מגזר חשוב ופופולארי כל־כך לא מצאו לנכון "לרדת אל העם" ולהאזין לדברים שנאמרו מן הלב ומתוך דאגה כנה לעתיד.

לא היו מסקנות בסימפוזיון אבל היו חילופי־דעות שנגעו בשורש הבעיה. הרעיה שהשתמעה מתוך הדברים היתה חמורה: אם המצב יימשך בצורה כזו, למעשה ללא שליטה, יאבד הכדורסל הישראלי את כיסויו. כלומר, רמתם של הכדורסלנים הישראלים תדרדר עד למצב של אין־תקנה.

שלושה ישראלים בחמישייה

אחת ההצעות המעניינות היתה זו של המאמן הוותיק אריה דוידסקו. בה צידדו בהמשך הויכוח רבים מהמשתתפים: ליגה מקצוענית בת שש קבוצות, בה יוכלו לשחק כל האמריקנים, וכמובן גם ישראלים. אחריה: ליגות ישראליות.

בליגת־העל הזו ("אן.בי.איי. קטנה") יוכלו להשתתף קבוצות בעלות יכולת כספית, שבאפשרותן לכלכל את מעשיהן. הן יקיימו 6־8 סיבובים.

המאמן הוותיק שמואל יעקבסון העלה רעיון אחר: יש לחייב, בתקנון, קבוצות לשתף בכל חמישייה בליגה הלאומית שלושה ישראלים. זה ימנע הפרזה במספר הזרים שהשתלטו כליל על הקבוצות הלאומיות.

היו גם כאלה שניסו לטעון שתוך שנתיים־שלוש יתייצב המצב. המתאזרחים, שלא ירצו להתגייס לצה"ל, יעלמו, וכך ממילא יוכלו ישראלים לאייש את הקבוצות, בנוסף לשני זרים.

המתווכחים מתחו ביקורת חריפה על הבורר "השכין שלום" לפני תחילת העונה בכדורסל הישראלי, עו"ד עובדיה רזיאל. הטענה העיקרית: רזיאל השתדל לרצות את כולם, בעיקר את ראשי הקבוצות השאפתניות, ולמעשה איפשר העונה ג'ונגל של אמריקנים. הקבוצות מתחילות כבר כיום לחוש עד כמה כבדה המעמסה הכספית.

מפולת כספית

הדיעה הכללית שכמעט כל הקבוצות, להוציא את מכבי תל־אביב, נמצאות במצב של פשיטת־רגל. תביעות משפטיות, חובות למס הכנסה, חוסר יכולת לעמוד בתשלומים לכדורסלנים — כל אלה עלולים לחסל קבוצות, כמו שקרה להפועל עפולה/העמק בתחילת העונה. צויין שבמיוחד נמצאות במצב קשה שתי הקבוצות הרמת־גניות — הפועל ומכבי, החסרות אולם ביתי והכנסותיהן אפסיות.

"זה לא הכדורסל שפיללנו לו" — אמר איתן חפר, הנציג הבכיר היחידי שהשתתף בסימפוזיון.

עמי שלף, לשעבר סגן יו"ר האיגוד, אמר שאוסף־שליחמאויות הרסו את הכדורסל הישראלי, בהם היו מעורבים גופים ציבוריים, כלי התקשורת וצה"ל. דבריו שוסעו בקריאות: מה עשה נגד כל אלה איגוד הכדורסל?

בדיון השתתפו: עמי שלף, יהושע רוזין, איתן חפר, אריה דוידסקו, שמחה לנצנר, רפי גאוה, מיכה שמבן, דוד פריש, יעקב מניין, יוסי הררי, גרשון דקל ושמואל יעקבסון. הינחה את הסימפוזיון ישראל פז. ושתף אותו אלי פרידמן.

להנהלה החדשה של ארגון המאמנים נבחרו: אלי פרידמן, צבי שיף, משה דניאל, יהודה שקיפה ואיתן אייל.

מוטי ארואסטי ערב המשחקים בגביע העולמי:

הוותיקים חייבים לסחוף הצעירים להתלהבות ולנצחון

מוטי ארואסטי (משמאל), יחד עם חברו מיקי ברקוביץ

מאת יצחק ויסהוף

נבחרת ישראל בכדורסל תחדש הערב את הופעותיה לאחר שנשרה מאליפות אירופה דרג א'. המסגרת הפעם — מוקדמות הגביע העולמי. הישראלים יתמודדו הערב נגד נבחרת שווייץ, בשבוע הבא ישחקו עם אנגליה ובחודש פברואר יארחו את צ'כוסלובקיה. בחודש מאי תפתח הנבחרת הישראלית את מאבקה לשוב לדרג א' באירופה.

מוטי ארואסטי הוא אחד הוותיקים בנבחרת. יחד עם חברו למכבי ת"א, מיקי ברקוביץ, מהווים השניים את לב הנבחרת, והרבה תלוי ביכולתם כיצד יראו פניה של הנבחרת הנוכחית.

* לאור האתגרים הניצבים כיום בפני הנבחרת, כיצד אתה רואה משימה זו?

● ארואסטי: המשימה היא קשה ביותר, הן מבחינה מקצועית והן מבחינה פסיכולוגית, בעיקר במשימת החזרה לדרג א'. על השחקנים יהיה לחץ רב כיוון שלעלות מדרג ב' של אירופה לדרג א' זו משימה לא קלה. אם נכשל חלילה תהיה זו מכה קשה לכדורסל הישראלי ויקח זמן רב להתאושש מכך. ברור כי השחקנים יאלצו להשקיע את כל מה שהם יודעים כדי לעלות.

— מה לגבי מוקדמות הגביע העולמי?

● ארואסטי: למען האמת רק פעם אחת שיחקתי במסגרת זו. היה זה במשחק הקודם נגד שווייץ. משחקים אלו הם חדשים בשבילי, ועדיין אינני יודע את משמעותם.

— האם העובדה שחלק גדול משחקני הנבחרת ישתתפו גם במפעלים האירופיים של קבוצותיהם יכולה לפגוע בנבחרת?

● ארואסטי: במשך העונה אין הרבה משחקים לנבחרת. לקראת משחקי אליפות אירופה יתכנסו השחקנים למחנה־אימון. הם יתאמנו גם תוך כדי משחקי הליגה. ברור שזה קשה. ישנה עייפות מצטברת, אבל אנחנו משתדלים לשחק כדורסל ואין פה חלוקה. היכן שצריך נותנים את כל מה שיש.

— מה הרגשתך, כאחד הוותיקים?

● ארואסטי: כל שחקן צריך להעניק מנסיונו את המכסימום לצעירים. מספיק ששחקנים צעירים נמצאים בנבחרת והם לומדים מהוותיקים. וההתלהבות של הוותיקים סוחפת את הצעירים ואני מקווה כי רוח הלחימה שלי, של מיקי, או של שלכטר, תשפיע בחיוב על אותם צעירים.

— האם זו הנבחרת הטובה ביותר שניתן להציב?

● ארואסטי: אין דבר כזה — נבחרת הכי טובה. הנבחרת הנוכחית היא טובה. אינני יודע מה היה בעבר, בתקופה של איתמר מרזל ולפניו. כיום אנו משתדלים לשחק טוב ולנצח.

— מה מניע אותך להשקיע כיום בנבחרת ישראל?

● ארואסטי: כבוד. בשבילי הנבחרת היא מעל הכל. אני משחק בשביל הסמל, בשביל המדינה. עבור המאמן וחברי השחקנים. אני משקיע הרבה מזמני הפרטי, ולכן אני משתדל לעשות את הכל על הצד הטוב ביותר.

— נאמר בשמך כאילו אתה נמצא כיום בנבחרת בגלל שהון ליפון נמצעו?

● ארואסטי: אלו שטויות. לא אמרתי את הדברים. אני רוצה להיות בנבחרת ישראל ולהמשיך לשחק בה כל עוד אני משחק כדורסל ומצוי בכושר טוב. כאשר אראה שאיני מסוגל לתרום לנבחרת אודיע על פרישה ממנה. בשלב זה לא היו דיבורים כאלה.

— האם העובדה שבנבחרת ישנם שחקנים שבקבוצותיהם משמשים כשחקני ספסל זה פוגע?

● ארואסטי: יש שחקנים בודדים שהם שחקני־ספסל. אינני חושב שדבר זה פוגע בנבחרת. כל שחקן הנמצא בשורותיה הוא כוכב בקבוצתו, ולפיכך אין סיבה שהנבחרת תיפגע.

— כיצד תרגיש לקבל מסירה מלאוואן מרסר או להחזיר לו כדור?

● ארואסטי: מרסר הוא שחקן מצויין. הוא מזכיר לי את מאג'יק ג'ונסון. לי באופן אישי לא משנה מהיכן הגיע שחקן זה או אחר לנבחרת. כל מי שמשחק במדים הלאומיים הוא שחקן הרוצה בהצלחתה. מרסר שחקן טוב מאד, וטוב שיש אחד כמוהו בנבחרת.

קורס למזכירי סניפים, ראשי ומנהלי קבוצות

מחלקת ההדרכה במרכז הפועל בשיתוף עם בית ספר למאמנים במכון וינגייט מארגנים קורס המיועד למזכירי סניפים, ראשי מקצועות ומנהלי מחלקות של הפועל.

הקורס ייפתח בחודש ינואר 1986 במכון וינגייט ויקיף 120 שעות לימוד והלימודים יתקיימו יום בשבוע.

עיקול לקבוצות הפועל ת"א וביתר ת"א

מאת ראובן חנביה

מס הכנסה שלח אתמול מכתבי עיקול לקבוצות הכדורגל של בית"ר תל־אביב והפועל תל־אביב מהליגה הלאומית. [illegible] לכדורגל כדי שזו לא תשלם כספים [illegible] לקבוצות [illegible]

אם קינג לא יציל הניקס — אפשר לסגור העסק...

ליגת האנ.בי.איי. כבר רצה — ומחר ● פילדלפיה החמיצה הזדמנות לשידוד־מערכות ● אינדיאנה ואטלנטה בונות את עצמן

מאת שלמה גלזר

ליגת האן.בי.איי. בכדורסל יצאה לדרך חזקה ומאוזנת. התקווה היא, שאכן תצדיק את הציפיות.

המועמדות שלי מהאזור המזרחי: בוסטון, מלווקי, וואשינגטון, קליבלנד. וייתכן שגם שיקאגו והניקס (תלוי בקינג). במערב — שתי הקבוצות מלוס־אנג'לס, הלייקרס והקליפרס, וכן פורטלנד, יוסטון ודאלאס.

אבל אסור לשכוח שהעונה עוד ארוכה וייתכנו הפתעות ושינויים בהרכבים. גם פציעות זה חלק מהמשחק.

כיצד נראות הקבוצות על אף שהמשחקים כבר בעיצומם?

ליגה מזרחית

● בוסטון סלטיקס: מתבססת בעקרון על אותו הרכב שחקנים, עם הפנים לעתיד. היא מכרה לפני שנה את רכוה לסיאטל תמורת זכות הבחירה של סיאטל בשנה הבאה. על־ידי ניהול מבריק לקראת השנה הבאה (1986־87) יהיו לבוסטון שלושה שחקנים מסיבוב הבחירה הראשון. בנוסף לכך נמכר סדריק מקסוול ללוס־אנג'לס קליפרס תמורת ביל וולטון. רכש ממכללה: שחקן־החוץ המהיר מאוד, סם וינסנט. הכוכב, כמובן, הוא לארי בירד.

● פילדלפיה 76: להערכתי נמצאת הקבוצה במצב מביך. המאמן פרש. פילדלפיה היא אחת הקבוצות המבוגרות בליגה. ד"ר ג'יי כבר בן 35. עבור שחקן שכוחו העיקרי בנתונים גופניים — מהירות וניתור מדהים — זה כבר קצת קשה. בובי ג'ונס גם הוא בירידה. יש לציין של"סיקסרס" היו לפני שנה שלושה שחקנים בסיבוב הראשון מהמכללות, לדעתי החמיצה הזדמנות נדירה לשידוד מערכות רציני. יש להניח שהשנה עוד תשחק בצמרת, אבל הכוון לשנים הבאות הוא — ירידה. אגב, זו הקבוצה הנמוכה ביותר בליגה.

● ניו־ג'רסי נטס: אחת הקבוצות המוכשרות והמבריקות בליגה עם פוטנציאל אדיר. קבוצה המשחקת בכל הקטיגוריות: קליעה, ריבאונד, אסיסטים וחטיפות כדור. שימו לב, שחקן חוץ. בנוסף יש לקבוצה את טרי קמינגס, שחקן פינה חזק בעל קליעה נקייה. לשנים מצטרפים: רולס פרסי, אלטון ליסטר (2.15) וראנדי ברואר (2.21).

● דטרויט פיסטונס: אחת האכזבות של העונה שעברה. הקבוצה משופעת כוכבים, עם ארבעה אול־סטארס אבל חסרה את המשהו המיוחד ההופך קבוצה לאלופה. העונה החליפה את דן ראונדפילד בריק מהורן, אחד השחקנים החזקים בליגה, בתוספת "דרפט" טוב, ג'ו דבריס, רכז משחק מעולה, שיאפשר כמה דקות מנוחה לאיזיה תומאס — מקווים לעונה טובה. כוכבי הקבוצה הם: איזיה תומאס, ביל לאמביר וקלי טריפוקה.

● שיקאגו בולס: הקבוצה של מייקל ג'ורדן, כפי שקוראים לה. כדורסלן זה, בעונתו הראשונה באן.בי.איי. הביא כ־20 אלף צופים בממוצע למשחק. לפני שנתיים היה ממוצע הצופים של שיקאגו כ־9000 למשחק. בעונה שעברה הגיע המספר ל־30 אלף. אבל שכבר הספיק להיפצע. לקבוצה חסר "סנטר" רציני כדי לרוץ חזק כלפי מעלה. יש לה העונה מאמן חדש, סטן אולבק, שהביא את ג'ורג' גרווין, כוכב סן־אנטוניו, ותמורתו שלח לשם את דייויד גרינווד, שחקן פינה.

● קליבלנד קאבלירס: אחת הקבוצות המסוגלות להפתיע העונה. קבוצה צעירה בשנים האחרונות עם חומר שחקנים נפלא, שביחד עם מאמן חדש, הצעיר בליגה, ג'ורג' קרול, בן ה־33, מקווה להפתיע. לקבוצה יש הכל: שחקני חוץ מעולים, כג'ון בגלי ופורד. שחקני פינה גדולים, רוי הינסון ופיל הובארד, והכוכב מכללה בלתי־רגיל, קיט לי, שביחד עם הצעיר מל טורפין, משלימים קבוצה מעולה.

● אטלנטה הוקס: קבוצה צעירה מאוד הנמצאת בתהליך בנייה. רכשה שני שחקנים נפלאים מהקולג': ג'ון קונקק, סנטר שגובהו 2.14, ולורנזו דארלס. להערכתי תרוץ חזק תוך שנתיים־שלוש.

● אינדיאנה פייסרס: אותו סיפור כמו אטלנטה. מזה שנים היא בתחתית. כל שנה נוטלת כוכב קולג'. בארבע השנים האחרונות צירפה לשורותיה את קלארק קלוג; שנה לאחר־מכן את סטיב סטפנוביץ' (2.14). לפני שנה צירפה את וורן פלמינג מהנבחרת האולימפית, והעונה את אחד הכדורסלנים, שעשוי להיות מגדולי הכוכבים באן.בי.איי., ויימן טיסדיל. אליו הוסיפה את בילי מרטין מג'ורג'טאון ודווין מקליין מאלופת המכללות, וילאנובה. סגל טוב שתוך שנה־שנתיים מוכרח להתלכד ולרוץ קדימה.

על הליגות הדרומית והמערבית — ברשימה נוספת.

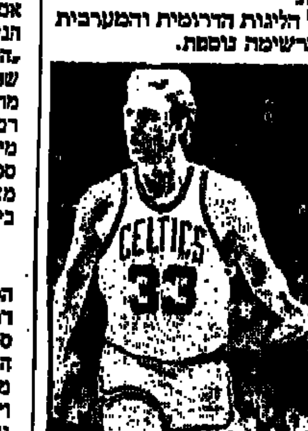

לארי בירד

באותו הרכב כבר מספר שנים, ויש לה את כל הנתונים לרוץ חזק. אחת הבעיות שלה: החליפה שלושה מאמנים בארבע השנים. כוכביה הם: מייקל ריי ריצ'ארדסון, באק ויליאמס, דרל דוקינס ואוטיס בירדסונג. צירפה שחקן־ענק מהמכללות: יבון ג'ווף מהאיטי.

● וואשינגטון־בולטס: קבוצה חזקה מאוד גופנית, עם אוסף שחקנים מבוגרים מחד וצעירים מוכשרים מאידך. ביצעה מהפך בהרכב כששיחררה את ריק מהורן לדטרויט וג'ף בלארד לסן־פרנציסקו. ורכשה את דן ראונפילד מדטרויט. רכשה מהמכללות שחקן נפלא — קני גרין (2.01), וכסיבוב השני את: הסודאני מנוטה ביל, המתנשא לגובה 2.30 מטר והשוקל 90 ק"ג בלבד. מעניין לראותו. ההערכה היא: שלוואשינגטון יש פוטנציאל מעולה. השאלה: אם וכיצד ימומש?

● ניו־יורק ניקס: לאחר עונה גרועה של פציעות תלוי כיום הכל ב"מלך" — ברנרד קינג. הפצוע קשה בברכו, עוד מהעונה שעברה. יש גם בעיות משכורת. אם קינג ישוב לכושר תרוץ הקבוצה היטב. אם לא — אפשר לסגור את העסק... הניקס זכתה בפטריק יואינג, "הסנטר האולימפי" מג'ורג'טאון. שחקן בגובה 2.15 מטר, בעל ניתור מדהים, יד טובה ומעל לכל מהירות רבה. הוא החתם על חוזה של 17 מיליון דולאר לשבע שנים וללא ספק יהיה דומיננטי בקבוצה ובליגה. מצטיינים נוספים: פאט קאמינגס, ביל קרטרייט ודרל ווקר.

הליגה המרכזית

● מילווקי באקס: קבוצה גדולה, המנוהלת ע"י המאמן הטוב בליגה, דון נלסון, בעבר שחקן הבוסטון סלטיקס ופעמיים בשלוש השנים האחרונות מאמן־השנה באן.בי.איי. מלווקי זו קבוצה השומרת נפלא, ויש בה שילוב של כוכבים ושחקנים יעילים, העובדים בצוות שקשה לשבור אותו. שני כוכבי הקבוצה הם: סידני מנקריף, המכונה "איש הגומי" שחקן־חוץ (1.95), בעל ניתור אדיר, יד טובה, ראיית משחק ונחשב לשחקן ההגנה הטוב באן.בי.איי. הוא מוביל במילווקי

טוהר הגזע נוסח קירט

מכתב למערכת

דבריו הבוטים של כדורגלן מכבי שעריים ונבחרת ישראל לשעבר, שלמה קירט, נגד השתתפות כדורגלנים ערבים במדי הנבחרת של נבחרתנו, והגבת ריפעת טורק וזאהי ארמלי, עוררו בי שאט־נפש.

כשאני משקיף לאחור, ומודע לנעשה בעולם, הרי שדבריו גורמים לי צמרמורת. טוהר הגזע — זה הדבר הפסול ביותר. הוא מזכיר את ימיו הקודרים של העם היהודי. אנו נוהגים לטעון נגד מדינות מסוג מסויים, הנוהגות אפליה. אולם גם הן לא מנעו מיהודים להופיע במדיהן ואף להנחיל להן הצלחה.

ברצוני לציין, על קצה־המזלג, כמה מאותן המדינות שלא "התביישו" לכלול בנבחרותיהן הלאומיות כדורגלנים יהודים מצטיינים. ניקח לדוגמא את הונגריה. גם בה היו מראשי הספורט שלא אהבו יהודים, אבל ידעו להעריך את כישוריו של כל ספורטאי יהודי. לא ארחיק לכת, אחד מהם ידוע ומוכר לכולנו, גיולה מנדי (מנדל) ז"ל, שהופיע בנבחרת הונגריה כמגן ואחר־כך הנהיג כמאמן את נבחרת הפלא ההונגרית. שמונה הגיע ארצה ותרם לא מעט לביסוסה של נבחרת ישראל והצעידה לנצחון היסטורי על יוגוסלביה בבלגראד (1:2) במוקדמות הטורניר האולימפי.

באותה מדינה שירתו ספורטאים יהודים באמונה את מולדתם. הובם לא התכחשו למוצאם, בדיוק כמו טורק וארמלי, אותם הזכיר קירט.

אם מדובר בכדורגל ברצוני להזכיר כדורגלן יהודי־הונגרי נוסף, שהיה מהטובים ביבשת האירופית לפני עלות הנאצים לשלטון, והכוונה לשאש, הקיצוני הימני של נבחרת הונגריה, שנוצחה בגמר גביע העולם ב־1938 בפאריס ע"י נבחרת איטליה (4:2), שאש, שביקר את בנו בקיבוץ לפני כ־20 שנה, שותף שנה קודם לכן בנבחרת מרכז אירופה נגד צפון אירופה (1:3).

לא רק בכדורגל הצטיינו ספורטאים יהודים גאוה להונגריה. יהודים זכו במדליות־זהב בענפים שונים. אחת מהן נמצאת בארץ, אגנס קלטי, גדולת המתעמלות בעולם בשנות החמישים, שנטלה מדליות זהב אולימפיות ובאליפויות שונות.

ספורטאים יהודים אחרים הופיעו במדי אוסטריה, צ'כוסלובקיה, פולין, צרפת, ואפילו בגרמניה, לפני שהצורר הורה להרחיקם.

הסייפת הלנה מאייר, בת לאב יהודי, זכתה את גרמניה הנאצית במדליית־זהב באולימפיאדת ברלין 1936.

דוגמאות לא חסרות. ספורטאים יהודים שירתו את ארצותיהם בנאמנות, בדיוק כמו שעשו ריפעת טורק וזאהי ארמלי במשחקים המוקדמים בגביע העולמי.

אילו היה הכדורגלן שלמה קירט לומד ומכיר את תולדות הספורט היהודי העולמי ספק אם היה אומר דברים כמו שאמר. ראשית חכמה — שתיקה.

כדאי גם לציין כי רוב הספורטאים היהודים במרכז אירופה, לפני מלחמת העולם, השתייכו למועדונים יהודיים. די להזכיר כמה מהם, כמו הכח וינה, הגיבור פראג, מכבי ווארשה ואחרים, מועדונים אלה שבצו בליגות בארצותיהם.

לא רק זאת. גם מדינות ערביות שיתפו ספורטאים יהודים בנבחרותיהן, אמנם היו גם התנכלויות, אבל היו שיצגו מדינות כמצרים או לבנון, כמצרים ובלבנון היו מועדונים יהודים, מכבי והכח.

אסור לנו לנקוט בגישות גזעניות, אני תקווה ששלמה קירט הרגיש, וכמו יישאר.

שבח בן־גבריאל

תחומי הסכמה נרחבים בפיסגה;

(המשך מעמוד ראשון)

אחת ממדינות אירופה.

ההחלטה נתקבלה לאחר תלונות בעניין זה שהשמיעו ראשי כמה מדינות אשר אמרו, כי אין הן מקבלות דיווח על ההתפתחויות האחרונות ביחסים בין מעצמות־העל.

פקידים בבריסל נמסר, כי ראשי ממשלות מערב־גרמניה, בריטניה, איטליה בלגיה והולנד, ישתתפו בפגישה עם רייגן.

ערניי, גלוי, עיסקי

גורבצ'וב אמר לכתבים בתחילת הישיבה אתמול, כי השיחות ביום שלישי היו ערניות, גלויות, עיסקיות ואחראיות.

בלשון הדיפלומטית הסובייטית, משמעות הדברים חילוקי־דעות ערניים על נושאים בהם יש מחלוקת חריפה בין הצדדים.

רייגן אמר: „יש הרבה חילוקי־דעות בינינו, אולם אני מאמין שהעולם נושם לרווחה רק מעצם העובדה שאנו מדברים ביחד".

הקשר הטוב שלפי כל הסימנים נוצר בין השניים, חיזק את ההרגשה שהמנהיג הסובייטי ריכך את דרישתו שהנשיא רייגן יוותר בשאלת הצבת מערכות נשק הגנתיות בחלל.

זכרונו של רייגן

רק זכרונו של רונאלד רייגן, בן ה־74, מאפשר למימשל האמריקני לדעת את תוכן השיחות הארוכות שניהל פנים־אל־פנים עם מיכאיל גורבצ'וב. אנשי פמלייתו של נשיא ארה"ב הביעו חשש, שמא, כתוצאה מכך, יהיו מאוחר יותר אי־הבנות.

שני המנהיגים בילו יחדיו כשלוש שעות, כשעימם רק מתורגמניהם. דובר הבית הלבן, לארי ספיקס, אמר, כי „רושמי הרשומות (הרישמיים) לא נכחו בשיחות פרטיות אלה".

הדובר לא ידע לומר אם התירגום היה תירגום־עוקב או סימולטני. „הנשיא מרווה על השיחות לעוזריו על־פי זכרונו. בסעודות העבודה של המשלחת האמריקנית, בין כל מושב של מליאת הפיסגה, הוסיף ספיקס.

ברומניה... צ'אושסקו בראש

עיתוני הגוש המזרחי הגיבו אתמול בהתאפקות על ועידת הפיסגה, אם כי העיתונות ההונגרית פירשה את האיפול שהוטל כסימן טוב.

כל הבטאונים הקומוניסטיים והרשמיים של הגרורות הסובייטיות בגוש המזרחי, ריווחו על ועידת הפיסגה בז'נבה בעמודים הראשונים, להוציא את היומון הרומני, „סיינטייה", אשר נתן את הידיעה בעמוד האחורי ביחד עם ידיעות־חוץ אחרות וכרגיל, הבליט ידיעה על הנשיא ניקולאי צ'אושסקו בעמוד הראשון.

העיתון ההונגרי „מאגיאר נמזט", קידם בברכה את הידיעה מז'נבה, שהוטל איפול על הדיווחים מוועידת הפיסגה, בציינו, כי הדבר מרמז ש„מתנהלות שיחות רציניות מאד. החלו ניחושים בז'נבה על אפשרות לחתימה על הסכמים עקרוניים, הסכמי מסגרת, בדומה לאלה שנחתמו בוולאדיווסטוק", בוועידה בין הנשיא פורד לבין המנהיג הסובייטי ליאוניד ברז'נייב.

חוששים לרייגן

תומכים שמרניים של הנשיא רייגן, היו אמש במבוכה נוכח הלבביות המופגנת בינו ובין גורבצ'וב.

הם הביעו חשש, שמא עמדתו התקיפה של רייגן נגד הקומוניזם תוחלש, בעקבות מגעיו הלבביים עם גורבצ'וב בעל האישיות הקוסמת.

הפגנת החרדים בבני־ברק נגד משחקי־שבת באיצטדיון רמת־גן. (צילום: אנדרה ברוטמן)

אפשר שיבוטל עונש המאסר לאחד מחוטפי „לאורו" בשל גילו

בתשובה לפניית איטליה מסרו שלטונות לבנון שבאסם אל שאקר בן־17

גנואה. — יתכן כי אחד המחבלים הפלשתינים שנידונו למאסר בעוון החזקת נשק בקשר עם חטיפת האוניה האיטלקית „אקילה לאורו" הוא קטין, אמרו אתמול מקורות משפטיים בגנואה.

הם מסרו כי בתשובה על פניות ללבנון, נאמר להם כי באסאם אל־אשקאר הוא מתחת לגיל 18, ואם זה נכון יבוטל העונש של 6 וחצי שנות מאסר שנגזר לו והוא יועמד למשפט בפני בית דין לעבריינים נוער.

המקורות אמרו כי ללשכת התובע בגנואה נמסר, כי אשקאר נולד ב־8 בפברואר 1968, ולא ב־1966, כפי שנמסר במהלך המשפט.

4 מחבלים פלשתיניים נידונו ביום שני למאסר בגנואה על החזקת נשק שלא כחוק, ומחבל חמישי נידון למאסר על הספקת הנשק לחוטפים. הם נידונו לתקופות מ־4 עד 9 שנים.

המקורות אמרו כי השופטים בגנואה שוקלים עתה את הידיעה שהועברה להם על ידי שגרירות איטליה בלבנון, בדבר גילו של אל־אשקאר.

הם הוסיפו כי סניגורו האיטלקי של אשקאר כנראה יעלה את שאלת גילו בערעור, שלגביו עדיין לא נקבע מועד. (עד)

● נשיא צרפת פרנסואה מיטראן אמר בראיון לטלוויזיה של קאטאר, כי הוא מאמין שייתכנו שיחות ישירות בין הצדדים היריבים במזה"ת תוך כדי קיומה של ועידה בינלאומית.

2 ילדות נפצעו מפצצת תאורה

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

שתי ילדות בדואיות מתל־ערד הגיעו אתמול לתחנת מד"א בערד כשהן כוויות בידיהן וברגליהן. אביהן של הילדות סיפר, כי השתיים, ג'ודה אבו זייד בת 7 וסואיר בת 9, שיחקו ליד האוהל בתל־ארד ולפתע שמע התפוצצות עזה. הוא חש אליהן ומצא אותן כוויות, בידיהן וברגליהן.

ככל הנראה שיחקו השתים בנפל של פצצת תאורה. הן קיבלו טיפול בתחנת ערד ופונו לבית־החולים „סורוקה".

פרץ: לחצו עלי להכיר באום אל־פחם כעיר

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„בשום פנים ואופן לא אסכים, שערבי במדינת ישראל ירגיש את עצמו כסוג־ב־אזרח. אני בעד מתן זכויות לערבים, לא בעד תנופה", אמר אתמול שר־הפנים, יצחק פרץ, בתשובה לשאילתה בעי"ם של דוד מגן (ליכוד־חרות).

מגן התלונן, כי הקואליציה באום־אל־פחם (חד"ש, אל־אנצאר ובני־הכפר), מנצלת את הכספים שמקבלת העירייה המקומית לתעמולה ארסית נגד מדינת ישראל. עוד טען מגן, כי כמחצית מהמבנים באום־אל־פחם נבנו בניגוד לחוק וחלקם על אדמות גזולות.

נמיר בירכה את פרץ

אורה נמיר (מערך) בירכה את השר פרץ על שלא נכנע לשרי הימין והסכים להכיר באום־אל־פחם כעיר. תופיק טובי (חד"ש) הגן על ראש העירייה, האשם מחמיד, וקרא לשר הפנים לדאוג להשוואת מעמד הרשויות המקומיות הערביות לאחיותיהן היהודיות.

השר פרץ ציין בדברי תשובתו, כי היו עליו לחצים מכיוונים שונים, להכיר באום־אל־פחם כעיר ולהשתתף בטקס הכרזתה. הוא לא פירט מי היו הלוחצים, אך הדגיש, כי החלטתו לא להשתתף בטקס — בעקבות דברי מחמיד — הייתה נחרצת, וכי גם להבא לא יבקר ביישוב זה, כל עוד לא תהיה התנצלות פומבית.

„לא אתחנף"

פרץ ציין, כי ראה בדברי מחמיד כנגד צה"ל פגיעה חמורה מאוד במדינת ישראל ובכל אזרחיה. „לא אסכים להתחנף לערבים ולא אסכים להשפיל את כבוד עם ישראל בפני אף אדם בעולם כולו", אמר.

השר ציין, כי נוף בפקיד שייצג אותו בטקס הכרזת אום־אל־פחם לעיר, מכיוון שהנ"ל איחר לאירוע בחצי שעה. דברי שר הפנים לוו בקריאות־ביניים מספסלי סיעות השמאל.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת מהלך מדרגות לחלל איחסון בגג, ברחוב דרזנר מס' 103 גוש 6628 חלקה 1 תיק בנין 097־2192. בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
תיק בנין 2608

נתנת בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 131 בגוש 6740 רח' העליה השניה מס' 16 חולון, הכוללת הקלה של 6% משטח המגרש (905 מ"ר) בשתי הקומות לכל דיירי הבית לפי תוכנית מוסכמת לשיפור תנאי התכנון והדיור. החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל. לכל מי שיש התנגדות יוכל להגיש לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

עו"ד חיים שרון
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

הועדה המקומית לתכנון מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 ש־הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון, בגוש: 6417 חלקה 524, רחוב זלמן שניאור 10, 12 [illegible] האיזור מגורים ב' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים משותף הכולל 4 יחידות דיור, ההקלה המבוקשת באחוזי בניה תגיע ל־4.09%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר—אישור ההקלה, במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון את התנגדותו המנומקת וציון כתובתו המדוייקת. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו, ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל. ת.ב. 3957

[illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

ועדת משנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי ראשל"צ
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות על חלקה 76 בגוש 6097 רחוב אזור תעשיה רובינשטיין לפי תוכנית מתאר/תוכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור תעשיה ומותר לבנות עליה: 120%. בקשת בעלי החלקה: הקלה של 4% בקומת הקרקע ללא הגדלת סה"כ אחוזי הבניה.

לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגיש לועדה תוך מועד של 15 יום חחל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשל"צ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרד ברחוב מזא"ה מס' 47 גוש 6936 חלקה 102 – תיק בנין 047־2/0014.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון, התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי חולון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר מס' ח/277 — שינוי לתכנית שכון צבורי מס' 3/40/27.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6018 חלקות: 18, 19, 20, 24, 25, 26, 31, 43, 54, 55, 100.

רחובו: פרופ' שור — בלוקונים — חולון.

עיקרי מטרת התכנית:
1. קביעת אזור מגורים מיוחד, שטח לבניני צבור (בית כנסת), שטח פרטי פתוח, הרחבת דרכים.
2. קביעת תחומי הבינוי, גבהים מכסימליים לבנינים ומספר הדירות בכל בית.
3. קביעת אזורי חניה.
4. סימון מבנים המיועדים להריסה.

כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

מרדכי בהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון [illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי אשקלון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 75 לתכנית מפורטת 147/03/4 — אפרידר. ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי קו בנין צדדי מ־4.0 מ' ל־1.5 מ' (לאורך הגבול הצפוני הגובל עם גינה ציבורית) עבור הגדלת המרתף ותוספת לקומת הקרקע בלבד.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית כ־614 מ"ר, גוש 1933 חלקות: חלק מ־70 אפרידר אשקלון.

כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן הזכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דניגר, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור להקלה לשינויים לגבי העיצוב הארכיטקטוני ברחוב אבן גבירול מס' 71, גוש: 6217, 6953 חלקה 74, 73, 69—630, 639.

תיק בנין 071—8/498

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי אשקלון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 50 לתכנית מפורטת מתאר 101/02/4 — אזור־התעשיה, אשקלון, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות התכנית:
א. איחוד מגרשים מס' 27 ג', 28 א', 28 ב'.
ב. שינוי יעוד מתעשיה לאזור מסחרי, מגרש 1028.
ג. שינוי בזכויות הבניה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 15.750 ד"מ. גוש 1216, 1215. חלקות 47, 40, 27.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך החדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דניגר, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי מחוז הדרום
הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מחוז הדרום הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 1 לתכנית מתאר 105/02/11 – יתיר ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: הקמת מבנים חקלאיים לצורך מרעה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: שטח התכנית: 23.100 דונם.

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מחוז הדרום הופקדה תכנית הנקראת מס' 111/02/11 — נחל עשן — ליד שדה תימן ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות התכנית: הקמת מבנים חקלאיים לצורך מרעה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית כ־8.900 דונם.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דניגר,
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז הדרום

מדריד: כינון יחסים עם ישראל נדחה בגלל ההפצצה בתוניס

אבו־דאבי. — ממשלת ספרד הודיעה לנסיכויות הערביות המאוחדות, כי היא דחתה את כינון היחסים הדיפלומטים עם ישראל, בגלל ההתקפה שביצע חיל האוויר הישראלי על מטה אש"ף בתוניסיה.

סוכנות הידיעות המקומית מסרה בענין זה את דבריו של איש משרד החוץ הספרדי חורגה דסטקאלאר דמאזרדו, שאמר לאנשי משרד החוץ של הנסיכויות המאוחדות כי ספרד תודיע על כינון יחסים דיפלומטיים עם ישראל באוקטובר 1986.

מנהל משרד החוץ של הנסיכויות יעקוב אל־יקינדי הביע „דאגה עמוקה" נוכח הצעד הספרדי הזה.

דמאזרדו שבא להשתתף בחג הלאומי שהתקיים בעומאן אמר, כי ההודעה על כינון יחסים דיפלומטיים מלאים עם ישראל תבוא רק לאחר שקודם לכן יימסרו ערובות ספרדיות והבטחות לתמיכה בענינים ערביים ספרד גם תבטיח כי היא תתמוך בזכויות הערבים בדיוני השוק האירופי המשותף.

בתחילת השנה מסרה ספרד כי תכונן יחסים עם ישראל לאחר צירופה לשוק האירופי המשותף. (ער)

ההוריקן „קייט" מתקרבת לארה"ב

מיאמי. — סופת הוריקן עזה, שזכתה לכינוי „קייט", עם רוחות הנושבות במהירות של 185 קמ"ש לשעה, עשתה אתמול בערב את דרכה לעבר ארבע מדינות בדרום ארה"ב. והשלטונות התכוננו לפינויים המוניים.

סופה זו, שגרמה ביום שלישי לנזקים חמורים ליבולים ולרכוש בקובה, היתה אתמול במרחק 440 ק"מ מפלורידה, והיא מתקדמת בקצב של 20 קמ"ש. (ע"ר)

פיסגת ז'נבה נדחקה לפינה — „טלוויזית הספגטי" בכותרות בצרפת

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — בחירת הנשיא מיטראן ב„טלוויזית הספאגטי" של איל הטלוויזיה האיטלקי סילביו ברלוסקוני כערוץ פרטי, מחוללת סנסציה ומעוררת רגשות שר־בנסיטיים בצרפת. פיסגת ז'נבה כאילו אינה קיימת פה.

הזכיון לפתוח ערוץ פרטי הפך למערכה פוליטית. האופוזיציה הימנית נוכחת חדלת־אונים איך גוזלים ממנה את נשקה, כאשר הממשלה מקדימה את הימין בחיסול המונופול על כלי התקשורת.

אף המפלגה הסוציאליסטית עצמה מסתייגת מהפקדת הערוץ בידים זרות. הרגשות הלאומיים גואים פה. ראש הממשלה פאביוס הבטיח, כי צרפתים ישלטו בערוץ. הממשלה הודיעה כי הפקידה את הקמת הערוץ הפרטי בידי ברלוסקוני בתוך קבוצה פיננסית שבשליטת איש עסקים צרפתי המקורב למיטראן.

טלוויזיה זו תהיה „טלוויזית ספאגטי", אבל שמאלית. מיטראן הפקיע את מגדל אייפל על מנת שתוכל לפתוח בשידורים כבר בפברואר.

הנשיא הסוציאליסטי כפה על צרפת את ברלוסקוני, אף כי הוא מכונה „קברן" תעשיית הקולנוע האיטלקית. אילטלוויזיה זה הציף את איטליה בסדרות אמריקניות מסוג ג', והאיטלקים פסקו ללכת לקולנוע. כל יוצרי הקולנוע האיטלקיים, פליני למשל, רואים בו „שטן". הצרפתים מתנגדים לו מטעמים לאומניים. הם בזים לאיטלקים, כ„לאטינים נחותים" וחשים פגיעה בגאווה הלאומית על הפקדת הערוץ דווקא בידי איטלקי.

אך ברלוסקוני היה היחיד מבין כל מתחריו, שהיה מסוגל מבחינה טכנית לפתוח את שידורי הערוץ לפני הבחירות, מה שיאפשר למיטראן לזכות בפופולריות.

הנשיא מיטראן הוכיח שוב את כשרונו המקיאבליסטי לפרק את נשקם של יריביו.

הסוציאליסטים אינם בטוחים

הודו: פקיסטאן מסוגלת לייצר 5 פצצות אטום

ניו־דלהי. — לפקיסטאן יש כיום חומר גרעיני המספיק לייצור חמש פצצות קטנות, על אף הבטחותיה שאין לה תוכניות לייצר נשק גרעיני — טוען שר החוץ ההודי באלי ראם בהאגאט.

בהשיבו לשאלות בעניין זה בפרלמנט, אמר בהאגאט: „העובדה שפקיסטאן ממשיכה במימוש תוכנית הנשק הגרעיני שלה, מכניסה יסוד חדש למערך הבטחוני של הודו". (ע"ר, ע"צ)

הדרוזים „חגגו" יום העצמאות הלבנוני בירי על תחנת טלוויזיה

ביירות. — חיילים של צבא לבנון השומרים על אולפני הטלוויזיה הממשלתית במערב ביירות המוסלמית, התנגשו אמש עם אנשי מליציה דרוזית, ובעקבות כך שותק ערוץ אחד של הטלוויזיה.

תחנת הטלוויזיה, הנמצאת באזור המוסלמי, הפסיקה את שידוריה זמן קצר לאחר רדת הלילה, מחמת חילופי ירי.

תושבים מסרו, כי חילופי הירי החלו לאחר שחיילים דרשו כי אנשי המליציה הדרוזית יורידו דגל גדול של מפלגתם הסוציאליסטית הפרוגרסיבית, אותו הניפו על משרד של המליציה כ־100 מטרים מתחנת הטלוויזיה. במהלך ההתנגשות נורו פגזי מרגמה ופגזי אר.פי.ג'י. ארבעה פגזי אר.פי.ג'י. פגעו בכניסה של בנין הטלוויזיה, ונמסר כי אנשיו של ג'ומבלט ניסו לפרוץ לבנין.

הקרבות פרצו לאחר שתחנת השידור של הדרוזים הודיעה, כי היום לא יהיו חגיגות לרגל יום העצמאות הלבנוני בהר השוף שבקרבת ביירות, אזור שבשליטת הדרוזים. ג'ומבלאט, שר בממשלת לבנון, אסר לא מכבר להניף את הדגל הלאומי ולהשמיע את ההימנון הלבנוני באזורים שבשליטת המליציה הדרוזית. (ע"ר)

ערפאת נועד בעיראק עם שליח סובייטי

רבת־עמון. — מנהיג אש"ף יאסר ערפאת נפגש אתמול בבגדאד עם ולאדימיר פוליאקוב, מנהל מחלקת המזרח התיכון במשרד החוץ הסובייטי — נמסר ממקור של אש"ף ברבת עמון.

בפגישה השתתפו גם פארוק קאדומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף, ואבו־איאד, חבר הוועד המרכזי של „פתח". השיחה נמשכה שלוש שעות.

בבגדאד עומדים להתקיים מושב של הוועד הפועל של אש"ף ומושב של המועצה המרכזית של אש"ף, בראשות יאסר ערפאת. (ע"צ)

● פוליטיקאים ואנשי צבא שנעצרו לאחר קשר הנפל שהיה בשבוע שעבר בליבריה, יועמדו למשפט „מיידי", אמר ביום רביעי מנהיג ליבריה סמואל דו. הפוליטיקאים יישפטו בבתי משפט אזרחיים, ואנשי הצבא בבית משפט צבאי מיוחד. (ע"ר)

● סגן ראש־הממשלה ושר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון, החליט להכפיל בשנת הכספים הקרובה את תקציב המשרד המיועד לקניית ציוד לשיפור החינוך הטכנולוגי והמדעי, ולהגדיל פי־ארבעה את התקציב לפעולות בקרב נוער שוחר מדע.

המפלגה הקומוניסטית במילנו אירחה את משלחת מפ"ם

מאת אהרון ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — משלחת מפ"ם בהרכב בורנשטיין, הייני, אריה יפה, חיים לוצאטי ודן רודולף, מתארחת בימים אלה אצל סניף המפלגה הקומוניסטית של מילאנו ומחוז לומברדיה. המדובר בביקור גומלין לביקור משלחת פקידי בישראל כאורחות מפ"ם.

אירוח משלחת ייצוגית של מפ"ם מעיד על פתיחות הולכת וגדלה מצד הקומוניסטים האיטלקים לשמאל הישראלי, אחרי תקופה של הסתגרות.

המארחים הקומוניסטיים אינם מסתפקים בביקורים פוליטיים מילוליים, אלא עושים מאמץ להחדיר את המשלחת הישראלית למציאות הפוליטית־חברתית של איטליה.

מלבד הפגישות עם מזכירות הסניף העירוני והמחוזי של מפקי, ניתנה למשלחת מפ"ם אפשרות לבקר בקואופרטיבים של מחוז לומברדיה ובמפעלים הגדולים של המרכז התעשייתי העצום בססטו סאן ג'ובאני, הידוע כ„סטלינגרד האיטלקית". המשלחת נתקבלה שם על־ידי ה„סינדיקו" (ראש העיר).

ביוזמת קק"ל יצאו נציגי מפ"ם לסיור ביום בעיר מנטואה, שהיתה פעם עיר ואם בישראל וכעת גרים בה רק כ־50 יהודים ובית כנסת עתיק הרוס למחצה.

המשלחת שוהה במילאנו לרגל מועצת מפ"ם, שבה ישתתפו כ־50 פעילי מפ"ם מארצות אירופה. דיוני המועצה יתקיימו בבית התרבות על שם „דה אמיציס", שהועמד לרשות הכנס על־ידי המפלגה הקומוניסטית.

נציגי מפ"ם יקיימו בירור פוליטי גם עם מזכירות סניף המפלגה הסוציאליסטית במילאנו. יהיו אלה חילופי דעות ראשונים בין השמאל הישראלי לבין פ.ס.י. אחרי סערת הכרזות קראקסי נגד ישראל ובעד אש"ף.

מועצת מפ"ם תסתיים ב„שולחן עגול" על היחסים בין השמאל הישראלי והשמאל האיטלקי, לאור

גברו הסיכויים לרפורמה בחוקת ה„שוק"

בריסל. — הסיכוי להסכם בוועידת הפיסגה של השוק המשותף, בחודש הבא, על הכנת חוקה חדשה לשוק 27 שנים לאחר הקמתו — נראים עתה טובים יותר לאחר מו"מ אינטנסיבי בין שרי מדינות השוק.

„חילוקי הדעות כיום הם על נקודות משניות", אמרה השרה הצרפתיה לעניני השוק המשותף קאטרין לאלומייר, בסיום ישיבת שרי החוץ של השוק. (ע"ר, ע"צ)

דמשק: ישראל מנסה לחבל במאמצי השלום בלבנון

דמשק. — העתונות הסורית האשימה אתמול את ישראל בנסיון לסכל את מאמצי השלום הסוריים בלבנון ולהכין הידרדרות צבאית חדשה.

העתון הממשלתי „תשרין" ציין, כי ההתנגשות האווירית ביום שלישי באה לאחר שישראל השמיעה איומים נגד סוריה, בגלל מאמציה הנמשכים להביא לאיזון אסטרטגי באזור.

דובר צבאי בדמשק הודיע, כי מטוסי חיל האוויר הסורי הניסו שני מטוסי אף־15 של חיל האוויר הישראלי, אשר חדרו למרחב האווירי הסורי באזור נאבאק.

המחיר הגדול בקולומביה

פקידים הודיעו ברמקול: זוהי התפרצות קלה — לא נשקפת סכנה

הבתים בארמרו הוצפו בנהר הבוץ ויושביהם טבעו. (תצלום: אי.פי)

בוגוטה. — למרות שהתפרצות הר הגעש נוואדו דל־רואיז היתה מעל לשליטתו של אדם, מועלות בבוגוטה שאלות נוקבות. אם אמנם 22,000 מתוך 25,000 תושבי העיר ארמרו צריכים היו להיספות יחד עם עירם.

ניצולים מזועזעים ומבוססים בבוץ, סיפרו כיצד השלטונות המקומיים יעצו להם להשאר בבתיהם, אפילו לאחר שהר הגעש כבר החל לעשן.

[illegible]

שליח הכנסיה האנגליקנית „מבשל" על אש קטנה בביירות

ביירות. — שליח הכנסיה האנגליקנית טרי וייט, „נעלם" אתמול מעיני אנשי התקשורת בביירות וכפי שנמסר, הוא מקיים מגעים עם חוטפי בני הערובה האמריקנים והצרפתים.

וייט, שקיים מגעים חשאיים עם החוטפים המוסלמים בשבוע שעבר, שב לביירות ואמר, כי „יש לו עניינים חשובים לומר להם". לאחר שיחות שקיים עם מדינאים אמריקנים, בריטים וצרפתים בלונדון ובפאריז.

עם וייט הגיעו מפאריז שני צרפתים, וגם הם נעלמו מעיני העתונאים ולא ידוע היכן הם. לפי הסברה, הם מקיימים מגעים חשאיים עם החוטפים יחד עם וייט. (ע"ר, ע"צ)

הסתיימו המהומות ביוון

אתונה. — מאות סטודנטים, מריבתם קיצונים־שמאלנים, שהתבצרו בתוך בנין הטכניון של אתונה למשך 24 שעות, הפסיקו את שביתת־השבת שלהם בעוד יחידות סער של משטרת יוון הטילו מצור על הבנין והיכו להוראות לפרוץ לתוכו.

עם הפסקת השביתה, נסתיימה פרשה של התפרעויות אלימות שלא היו כמותן מאז עלו הסוציאליסטים לשלטון ביוון ב־1981.

הרחובות מסביב לטכניון של אתונה זרועים שברי זכוכית, גושי בטון והריסות שונות, ועדיין נותרו בהם סימני שריפת צמיגים, הצתת מכוניות ושבירת חלונות, תוך כדי הקרבות בין המפגינים לבין המשטרה.

שני ימי האלימות הללו פרצו לאחר שנורה למוות הנער מיכאל קלטזאס, 15, ביום ראשון, בקרב רחוב בין מאה אלף סטודנטים לבין המשטרה. (ע"ר, ע"צ)

3 בנקים שביצעו „פעולות חריגות" נסגרו בברזיל

בראזיליה. — קהילית הבנקאים בבראזיל זועזעה אתמול, לאחר שהנשיא סגר בצו־ממשלתי שלושה בנקים גדולים.

מקורות בנקאיים תיארו זאת כמחלומה החמורה ביותר בתחום הבנקאות מזה שנים רבות בבראזיל, המדינה המתפתחת בעלת חובות־החוץ הגדולים ביותר (יותר מ־103 מיליארד דולר).

הנשיא סארניי הפר את הבטחתו לפרלמנט לעולם לא למשול באמצעות צווים, וציווה לסגור את הבנקים 'קומינד', 'אוקסיליאר' ו'מיוטנאסה', „בדי להגן על העם והמדינה".

שר האוצר דילסון פונארו אמר לאחר מכן לכתבים, כי הצעד ננקט משום שהבנקים גרמו לחוסר יציבות בשווקים הפיננסיים של בראזיל.

מקורות בנקאיים אמרו, כי מעמד שלושת הבנקים נפגע קשה בחודשים האחרונים, כאשר לקוחות משכו סכומי כסף גדולים. דובר של הבנק המרכזי אמר, כי שלושת הבנקים ביצעו במשך יותר משנה מעשים חריגים חמורים והוא לא פירש את דבריו. (ע"ר)

טלקס

● צעירי מפ"ם הביעו רצון להשתתף בפעילות „ישראלים נגד האפרטהייד"

אסתר לויתן, פעילה בתנועת ההתנגדות לאפרטהייד בדרום אפריקה, נפגשה אתמול עם הוועדה לעניינים בינלאומיים של צעירי מפ"ם. בפגישה סיפרה לויתן על מצב האזרחים השחורים בדרום אפריקה. היא מסרה, כי באירועים האחרונים במדינה זו נהרגו 400 אנשים ורובם מיריות של השוטרים ואנשי הצבא. מעל 600 אנשים נעצרו בשל פעילות במסגרת המאבק.

רכז הוועדה גוני גולדנברג מסר על כוונת צעירי מפ"ם להשתלב בפעילות „ישראלים נגד אפרטהייד" שהינו גוף ציבורי שקם בעת האחרונה כדי לתביא לידי הפסקת שיתוף הפעולה בין ישראל לבין האפרטהייד. גולדנברג עצמו חבר בוועדה המתאמת של הארגון.

אבי בניהו

● כרטיסי־חניית יונהגו גם בחולון

הסדר חניה באמצעות כרטיסי חניה יופעל בימים הקרובים בחולון לרכב שיימצא חונה ללא אותו כרטיס, במקום חניה מסודר, ישלם קנס בגובה של אלפי שקלים.

ההסדר יופעל בימים הקרובים. בימים האחרונים השלימה העיריה סידורים למכירת כרטיסי חניה ב־10 נקודות שונות בעיר ביניהן לסניפי בנק הפועלים ברחובות ויצמן וסוקולוב, וכן בסניף בנק המזרחי שברח' סוקולוב.

א. שילוני

● גרוסמן מגנה מעצרו של מנהיג פועלים בצ'ילה שעמד לבקר בישראל

במברק מחאה לשגריר הצ'ילאני שחפנתה ח"כ חייקה גרוסמן, יו"ר סיעת מפ"ם בכנסת, לשגריר צ'ילה בישראל היא כותבת: „רודולפו סיגל, מזכ"ל עובדי מכרות הנחושת אמור היה לבקר בישראל כאורח החסתדרות. אך נודע לי שתחת זאת נעצר והושלך לכלא.

בביקורי בצ'ילה בספטמבר 85' זכיתי להיפגש עימו והתרשמתי ממסירותו לצורכי מעמד הפועלים בכלל ולעובדי המכרות בפרט. אין אנו נוהגים להתערב בענייניה הפנימיים של מדינה אחרת אולם תמיד יצאנו להגנה ונמשיך להגן על זכות הפועלים באשר הם להתאגד ולהתארגן באופן חופשי". מסרה חייקה גרוסמן. (שע"ח)

● דוקטור כבוד בפילוסופיה לפרופ' יהושע יורטנר

הסנט והוועד הפועל של אוניברסיטת בן־גוריון בנגב החליטו בישיבותיהם מיום י"ג בניסן תשמ"ה, וח' באייר תשמ"ה, להכתיר בתואר דוקטור לפילוסופיה לאות כבוד של אוניברסיטת ב"ג את פרופ' יהושע יורטנר. הפרופ' הטביע את חותמו על שטחי הכימיה הפיסיקלית והפיסיקה הכימית בכלל, ועל המדע בישראל בפרט.

יוסף גילת

● חברת שיכון ופיתוח תבנה באילת

חברת שיכון ופיתוח תתחיל בקרוב בבנית 100 יחידות דיור באילת בסטנדרט גבוה. הבניה תעשה ע"י קבלנים אילתיים. פרטים אלו מסר אתמול במסיבת עיתונאים דוד מור יו"ר מועצת המנהלים של חברת שיכון ופיתוח בתום סיור שערך באתרי הבניה המיועדים מלווה ע"י ראש עירית אילת רפי הוכמן.

התעניינותה של חברת שיכון ופיתוח בבניה באילת באה בשל הפעלת אזור סחר חופשי בעיר והצורך הדחוף בבניית למגורים.

בצלאל רוביו

„טיים" מבקש לתקן כתב ההגנה נגד תביעת שרון

באחד התיקונים שהשבועון רוצה להכניס נאמר: „לשבועון היתה חובה מוסרית כלפי ציבור קוראיו, והוא פרסם הדברים בתום לב"

בית המשפט המחוזי בתל־אביב החל אתמול לדון בבקשת ב"כ השבועון האמריקני „טיים", להכניס תיקונים מסויימים בכתב ההגנה שהגיש בשעתו, במשפטו של השר אריאל שרון נגד ה„טיים" בשל לשון הרע.

כזכור, הגיש אריאל שרון נגד השבועון תביעה על הוצאת לשון הרע, בעקבות פירסום שראה אור ב„טיים" בפרשת מלחמת לבנון והטבח במחנות הפליטים בביירות. ב"כ ה„טיים" הגישו באפריל השנה בקשה להכניס מספר תיקונים בכתב ההגנה. אולם הדיון בבקשה זו נדחה עד לאחר מתן החלטה בדיון מקדמי שנערך בתיק זה. בשלב ההוא ביקשה התביעה לחייב את ה„טיים" בסעיפי התביעה, בעקבות פסק הדין שניתן במשפט המקביל שנערך בניו־יורק, ואילו ההגנה ביקשה למחוק את התביעה על הסף, מחוסר עילה וכהסתמך על החלטת בית המשפט בניו יורק.

„בתום לב"

אתמול התנהל בפני השופט וינוגרד הדיון בבקשת ההגנה לתיקון בכתב ההגנה.

ב"כ ה„טיים" עו"ד שמואל ברזל ביקש להוסיף לכתב ההגנה סעיף האומר, כי „היחסים בין הנתבעים כשבועון לבין ציבור קוראיו הטילו על הנתבעים חובה מוסרית ו/או חברתית לפרסם את הדברים.

בפירסום היה עניין ציבורי על נושא תפקיד בשירות רשמי או ציבורי, והפירסום נעשה בתום־לב".

הפרקליט טען עוד, כי פעולתה היחידה של הנתבע בתחומי ישראל בנושא תביעה זו, היתה הפצת השבועון ואילו הדפסתו נעשתה מחוץ לתחומי ישראל. „השבועון אינו עתון כמשמעותו בפקודת העתונות, המוצא־לאור על פי רשיון בעל תוקף" — נאמר עוד בתיקון המבוקש לכתב ההגנה.

עו"ד ברזל הטעים, כי בשלב זה מדובר בתיקון בכתב ההגנה, ומן הדין שתינתן לשבועון האפשרות להוכיח תום־לב בפירסום.

ב"כ השר שרון, עו"ד דב וייסגלס, דחה את טענות השבועון וגרס, כי אין לאפשר הכנסת התיקונים המבוקשים, שהרי הוכח כבר שלא היתה עילה לפרסום נגד השר שרון.

(עתי"ם)

שביתת עובדי התחזוקה של „אל־על" בארה"ב עומדת להסתיים

שביתת עובדי התחזוקה של „אל־על" בארה"ב קרובה לסיומה, ולאחר שבית המשפט המחוזי בירושלים אישר השיבוע את ההסכם שהושג בארה"ב עם האיגוד המקצועי של המכונאים, תועבר טיוטת ההסכם לחתימה בארה"ב.

דובר „אל־על", נחמן קליימן מסר אתמול, כי מצפים שהסיכסוך שנמשך 20 חודשים יגיע לסיומו עד סוף חודש זה.

כזכור פתחו העובדים בשביתה ב־1982 לאחר שכמסגרת תוכניות הייעול והצימצומים באל־על, שהועברה אז לידי מפרק זמני, ביקוש לפטר חלק מעובדי התחזוקה בארה"ב ולפגוע בתנאי עבודתם. עם כי השביתה הממושכת מאוד לא פגעה בטיסותיה של אל על ופעולותיה השוטפות, נגרם נזק רב לתדמיתה של ישראל. המאבק היה מלווה פירסומים אנטישמיים ואנטי־ישראליים בבטאוני האיגודים המקצועיים ובשלבים מסויימים של הסיכסוך אף גייסו האמריקנים העובדים את תמיכת ארגון־הגג „סי.איי.או." אשר איים לפגוע במכירות הבונדס ולהפסיק את תנועת התיירות לארץ.

המפרק הזמני של חברת אל־על, עו"ד עמרם בלום, ניהל את המו"מ מראשיתו ובשלביו האחרונים הסתייע בידי מנכ"ל „מבטחים" עמוס ערן, שטיפל בנושא בשליחותו של ראש הממשלה שמעון פרס. לפי ההסכם שהושג עתה יוחזרו לעוכדה כ־60 מבין 80 העובדים השובתים, והשאר יפוטרו. אלה שיוחזרו לעבודה יועסקו על פי התנאים שנקבעו על ידי הנהלת „אל־על". כו סוכם, ש„אל־על" תוכל לסגור שתי מחלקות של עבודות תחזוקה בארה"ב ולהעסיק קבלני מישנה — נקודות שהיו במחלוקת עם האיגוד האמריקני.

דובר אל־על אמר, שעל ידי הסדר זה תחסוך החברה כמיליון דולר בשנה. כן הושג הסכם שכר עם העובדים בארה"ב שיהיה בתוקף במשך 27 חודש, כאשר לתנאי עבודתם הסכימו העובדים לצימצום מיכסות חופשתם, לביטול ותשלום תמורת „קריאה מיוחדת" לעבודה, להגדלת מיכסת שעות עבודת־הלילה והקטנת התשלום תמורתן.

(עתי"ם)

משלחת מהעיר בארנט באנגליה הגיעה לביקור בעיר התאומה לה בישראל, רמת גן. המשלחת היא אורחת עירית ר"ג וראשה, אורי עמית. בראשה עומדת ראש עירית בארנט, גב' ברברה לנגסטון. במהלך הביקור השתעשעה ראש העיריה האורחת עם השימפנזה הצעיר „לָבָּן" בן החצי שנה (בתצלום). בערב נערכה למשלחת ארוחת ערב חגיגית בכפר המכביה.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 20.11.85

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	היחידה	קנית	מכירה	קנית	מכירה	יציגים
דולר אמריקני	1	1437.90	1502.61	1461.87	1480.12	1471.1
לירה שטרלינג	1	2060.73	2158.66	2097.65	2123.82	2112.2
מרק גרמני	1	551.84	578.06	561.72	568.73	—
פרנק צרפתי	1	178.69	189.58	184.22	186.51	185.53
גילדן הולנדי	1	490.24	513.53	499.0202	505.246	502.53
פרנק שווייצרי	1	674.25	706.29	686.3285	694.892	690.07
כתר שבדי	1	183.63	192.35	186.9172	189.249	188.16
כתר נורווגי	1	183.55	192.27	186.8336	189.164	187.99
כתר דני	1	152.94	160.21	155.6847	157.627	156.42
מרק פיני	1	257.21	269.44	261.8214	265.088	263.47
דולר קנדי	1	1043.60	1093.19	1062.296	1075.55	1068.8
דולר אוסטרלי	1	980.61	1033.16	995.5401	1007.96	1001.8
ראנד דר' אפריקני	1	479.20	551.34	544.5502	551.344	547.10
פרנק בלגי	10	270.08	286.91	278.4532	281.927	279.80
שילינג אוסטרי	10	784.89	822.19	798.9505	808.919	804.17
לירה איטלקית	1,000	815.39	866.92	832.0292	842.410	836.52
ין יפני	1,000	706.42	739.99	719.0749	728.047	723.50

שנה וחצי מאסר לאיש מילואים שלא התייצב במשך 15 שנים

איש מילואים שניתק את הקשר עם יחידתו במשך 15 שנה, נדון אתמול בבית הדין הצבאי של פיקוד מרכז ביפו למאסר חצי שנה בפועל.

השופט, סגן אלוף עמנואל גרוס, הורה להעביר את גזר־הדין לעיונם של היועץ המשפטי לממשלה, שר המשפטים, שר הבטחון, הרמטכ"ל, ראש אכ"א, נשיא בית־הדין לערעורים והפרקליט הצבאי הראשי.

השופט קבע כי העונש שנגזר על הנאשם הוא העונש המכסימלי לעבירה של ניתוק קשר עם היחידה והוא ללא פרופורציה עם חומרת המעשה.

מבצע „הרגעת הרוחות" צוות ביה"ח החושש מאיידס

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בירושלים

חששותיהם של עובדי בתי החולים, מפני הידבקות במחלת האיידס תוך כדי טיפול בחולים, הופגו בעקבות מבצע הסברה שאירגנה הנהלת בית החולים הדסה בירושלים. אנשי הסגל, רופאים בכירים ומדענים. אומר פרופסור תיאודור זקס מנהל המחלקה למיקרוביולוגיה קליניות אין צורך בבידוד מיוחד אלא בשלבים מסוימים של המחלה. אין צורך במסכות, הנגיף לא עובר באויר. לא בכלי האוכל ולא במגע שטחי עם החולה, הוכח בבירור שהמחלה מועברת אך ורק בשלוש דרכים: מגע מיני, עירוי דם, העברה מאם נגועה לעוברה.

פרופ' זקס השתדל להרגיע את עמיתיו באמונו, כי נקיטת אמצעי זהירות מבטיחה את המטפלים ועובדי המעבדה מפני סכנת הידבקות מפני שהמחלה מדבקת פחות ממגפה. בשתי פגישות בנושא איידס שנערכו בהדסה הר־הצופים וכן בפגישה עם עובדי מעבדות (150 איש) שנערכה בעין כרם, וכן המשתתפים התעניינות ערה. „ישראל לא נחשבה אזור מועד" מחלה" מדגיש ד"ר מעין מהמחלקה למיקרוביולוגיה. מלבד מספר המקרים בארץ יחסית לאוכלוסיה קטן. כיוון שמשרד הבריאות עומד להנהיג בקרוב בדיקות שגרתיות של מנות דם שנתרמות בארץ — תרד סכנת ההידבקות מעירוי דם למינימום. צריך להרגיע את הרוחות.

ד"ר מעיין הוא הרופא המנוסה ביותר בארץ שטיפל בחולי איידס. כשהמחלה הופיעה בארה"ב ועדיין לא היתה שום מודעות למחלה, נמנה עם הראשונים בארה"ב שעסקו בהם והחלו להכיר את המחלה.

עתירה לבג"ץ לאפשר פתיחת מכללה בעזה

7 תושבים ממזרח ירושלים, רמאללה ורצועת עזה הגישו עתירה לבית־המשפט הגבוה לצדק נגד שר הבטחון וראש המינהל האזרחי בעזה, בטענה כי השלטונות אינם מאפשרים להם לפתוח בעזה מכללה לימודים על־תיכוניים לתלמידים תושבי הרצועה.

העותרים טוענים באמצעות עורך דינם שלום לוי מירושלים, כי בגלל העדר מוסד ללימודים גבוהים ברצועה נאלצים כיום בוגרי בתי ספר תיכוניים בעזה לנדוד לערי הגדה, למצרים ולמדינות ערב האחרות.

גרעון ניכר בכמויות הגשם מראשית העונה

גרעון ניכר בכמויות הגשם נרשם מתחילת העונה ועד היום — נמסר אתמול לכתב עתי"ם מן התחנה המטיאורולוגית בבית־דגן.

ברוב אזורי הארץ ירדה פחות ממחצית הכמות המצופה בתקופה זו של השנה, ובאזורים נרחבים אף הגיעה הכמות ל־20"30 אחוז מהממוצע בלבד. רק בהרי הגליל, בהרי שומרון, הצפון הרי יהודה ובעמק יזרעאל הגיעה הכמות ל־60"70 אחוז מהממוצע.

בתל אביב ירדו עד כה 83 מ"מ שהם 40 אחוז מהממוצע, בירושלים — 49 מ"מ (65 אחוז), בבאר שבע — 1 מ"מ (5 אחוז) ובצפת — 75 מ"מ (70 אחוז). אם לא יירדו גשמים בימים הקרובים הרי שעד סוף החודש עלולה כמות הגשם להגיע ל־10"50 אחוז בלבד מהכמות הממוצעת.

קרא מחר בחותם

הנושרים
גולת רוסיה בארה"ב
מאת חנה איש הורביץ

★ ★

המוות טעה שלוש פעמים
הטרגדיה של משפחת מרדכי
מאת מירה יערי

★ ★

החלוץ בן דמות היגון
סיפור מאת רועי רשקס

„מפ"ם עצמאית ולא פראייר של השמאל"
עם מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות
מאת עודד ליפשיץ

לפני הרמזור
נהגים בצומת; כתבה מצולמת
מאת בועז לניר

★ ★

המלט חוזר הביתה
רשמים מבאלט באירופה
מאת גיורא מנור

★ ★

קנדי ו„הם" שרצחו אותו
אגדה תעלומה ביום רצח קנדי
מאת יהודה צור

חותם אישי
מאת יהושע סובול

טורים ומדורים מאת:
דינה גורן, עודד ליפשיץ, מוחמד וַתָּד, זאב צחור, אלי הכהן, רחוביצקי, מיכאל הרסגור, אמנת עוז, עיזרא דביר, שמואל בונים, דן כחלילי

חוראקירי: מאת יעקב לוך
שלום בית מאת חיה יוסף

שוטר החנה מכוניתו שלא כדין ועצר סא"ל שהעיר לו על כך

נאמר בכתב־אישום נגד רס"ל משטרה הנאשם באלימות ובביצוע מעצר לא חוקי

רס"ל מרדכי ביטון ממרחב דן מואשם בשמוש באלימות ללא צורך ובבצוע מעצר ללא הצדקה חוקית של סגן אלוף בצה"ל, שהיה לבוש בבגדים אזרחיים. משפטו החל אתמול בבית־הדין למשמעת של משטרה בפתח־תקוה והוא כפר באשמות.

התובע, רב־פקד אבי סגל, האשים את ביטון, כי ביום 19.10.84 בשעות אחה"צ העמיד את רכבו בצד רכב משטרתי אחר שחנה באותה עת בצומת אלוף שדה בכביש גהה וכתוצאה מכך חסם את דרכם של כלי רכב אחרים וגרם לעיכוב התנועה. „בעשותו כן הוא עבר על דיני התנועה", האשים התובע. באשמה זו הודה הנאשם.

עוד הואשם רב־סמל ביטון, כי בשל התנהגותו זו נעמדה לצידו מכונית פרטית נהוגה בידי סגן־אלוף גיורא שטרייכמן, שהעיר לו על כך. המתלונן ביקש ממנו את פרטיו והלה השיב לו שעליו להזדהות תחילה. לאחר ויכוח קצר ביניהם ניגש המתלונן לרכבו להביא תעודות. התביעה טוענת כי הנאשם רץ אחריו, תפסו בחולצתו ואמר לו שהוא עצור — וככך ביצע הנאשם מעצר ללא הצדקה חוקית ושלא בתום לב.

בהמשך כבל את ידו של המתלונן ומשניסה לכבול גם את ידו השנייה התנגד הלה ולבסוף נכבל. המתלונן טען, כי הנאשם לא כבל אותו כהלכה וכתוצאה מכבילתו זו נגרמו לו שטפי דם בשתי זרועותיו.

סגן־אלוף שטרייכמן העיד אתמול בבית־הדין וחזר על גירסתו. „כתוצאה מהאירוע נפגע האמון שלי במשטרה" — אמר העד.

נוסף לעבירה על דיני התנועה מואשם רס"ל ביטון גם בביצוע מעצר ללא הצדקה ובשימוש באלימות ללא צורך, ובאשמות אלה הוא כופר.

המשך משפטו נדחה.

(עתי"ם)

נעצרו 2 חשודים ברצח הקשיש מכפר יונה

שני צעירים, אליהו חלפון ואלכסנדר אסיפוב, תושבי כפר יונה, נעצרו השבוע ל־15 יום בפקודת בית־משפט השלום בנתניה כחשודים בשוד ורצח הקשיש רביב חנוכה, בן 71, מכפר יונה, שגופתו נמצאה לפני שבועיים מוטלת בפרדס ועליה סימני אלימות.

שני החשודים נעצרו בעקבות מידע שהגיע למשטרה, אך הם טענו לאליבי. לעומת זאת טען ב"כ המשטרה כי האליבי שלהם הופרך.

השופטת עדנה בקנשטיין קבעה, כי „בידי המשטרה מצוי חומר ראיות שיש בו כדי לקשור את השנים לפרשה. לשניהם הרשעות קודמות, אחד מהם הורשע בעבירת סמים. הם תושבי כפר יונה, מקום מגורי הנרצח, ואינם עובדים באופן סדיר".

(עתי"ם)

כתב־אישום נוסף בפרשת הונאת משרד־השיכון

כתב־אישום הוגש אתמול בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע נגד בעל משרד „מוניטין", בני שמילוביץ', בן 28, המואשם בהונאת משרד־הבינוי־והשיכון ובהוצאת כספים מהמשרד בתואנות שווא ובכזב.

לפי כתב־האישום הגיש הנאשם למשרד־השיכון חוזים פיקטיביים של מכירה ורכישה של 11 דירות בעיר וקבלת משכנתאות לצורך כך, אשר לא היו מגיעות למקבליהן.

נציג פרקליטות מחוז הדרום ציין בכתב־האישום, שהוגש לשופט יצחק שכתאי, כי שמילוביץ' רכש דירות בשכונות מגורים זולות בבאר שבע ומכר אותן ל־11 בדואים מהנגב. על־פי כתב האישום נהג המתווך לרשום בחוזי המכירה סכומי כסף גבוהים בהרבה מהמחיר ששולם בפועל עבור הדירות וכך הוא הוציא ממשרד־השיכון, באמצעות בנק ירושלים לפיתוח ולמשכנתאות, סכומי משכנתאות גבוהים משהגיעו לקונים על־פי הקריטריונים של משרד־השיכון. משכנתאות אלה ניתנו בתנאים מועדפים והן היו זולות מאלה שניתנו בשוק ההון החופשי.

המתווך נאשם בקשירת קשר לביצוע פשע, יחד עם אחרים ובכך שערך חוזי כזב, שהוצגו במשרד השיכון, לשם הוצאת כספים בתואנות שווא.

התביעה ביקשה לעצור את המתווך עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדו והשופט שבתאי ציווה לעצור את שמילוביץ' לשישה ימים נוספים, שלאחריהם ימסור השופט את החלטתו, באשר לבקשת המעצר עד לסיום ההליכים נגד המתווך.

כתב עתי"ם מוסיף, כי בפרשה זו עצור גם פרקליט ידוע מבאר־שבע, אשר שמו נאסר לפרסום על־ידי בית־המשפט. כמו־כן נעצרו ונחקרו בחודשים האחרונים עשרות קוני ומוכרי דירות וכן נציג בנק ירושלים לפיתוח ולמשכנתאות ומתווכי דירות. ביניהם היה גם עורך־דין מראשון־לציון וקצין משטרה בדימוס, שניהל משרד תיווך. נגד עורך־הדין מראשון לציון, קצין המשטרה בדימוס ונגד נציג בנק ירושלים כבר הוגשו כתבי־אישום.

(עתי"ם)

ישבו 3 חודשים במעצר בגלל עדות כוזבת

מאת שלי יחימוביץ
כתבת „על המשמר"

סלביה אלספי, תושבת דימונה בת 34, נעצרה אתמול לששה ימים, כחשודה במסירת עדות כוזבת.

לפני שלושה חודשים נורו לעבר ביתה מספר יריות אקדח. בעדות שמסרה למשטרה אמרה, כי היריות נועדו לרצוח אותה ואת בעלה, ואף מסרה את זהותם של היורים, יוסף פרידה בן 21, ושמואל עלטף בן 24, שניהם מדימונה.

לפני יומיים הופיעה האשה בפני בית־המשפט המחוזי, ושם חזרה בה מכך שהשניים הם שירו, באמרה כי בעלה הדיח אותה למסור עדות שקר.

באיכות המשטרה אמר, כי השניים יושבים במעצר עד היום בגלל עדותה, למרות שהיה להם אליבי מוצק: רקות ספורות לפני הירי ראה אותם ראש היחידה המרכזית של משטרת דימונה, משה טייב, בבית קולנוע.

מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז

לוח פעילות שבועית
מה־21.11.85 עד 27.11.85

מחלקת ההסברה

21.11 — בת־ים — 9.30 ח"כ אלעזר גרנות — מועצה ציונית
מרכז מפ"ם — 11.00 יוסי מרציאנו, אפרים קורן — מזכירות מונציפאלית
מרכז מפ"ם — 14.00 ח"כ אלעזר גרנות, יוסי מרציאנו — מזכירות דור ההמשך
22.11 — קיבוץ העוגן — 21.30 ח"כ ויקטור שם טוב
23-24.11 אילת — ח"כ חייקה גרוסמן — סיור
ג שמואל — 21.40 ח"כ אלעזר גרנות — שיחת קיבוץ
24.11 — הרי אפרים — 10.00 ח"כ יאיר צבן — בי"ס
גליל מערבי — 10.00 ולדי מורג שלמה קיבריק — סיור
נצרת — 16.00 ח"כ אמירה סרטני — חוג בית
כפר יפיע — 17.00 מחמוד ארחייס — חוג בית
קיבוץ מרחביה — 17.00 ח"כ יאיר צבן
עפולה — 18.30 ח"כ יאיר צבן — ריכוז איזורי
גליל מערבי — 19.00 ולדי מורג, שלמה קיבריק — אסיפת חברים
סניף פתח־תקוה — 20.00 ח"כ דראושה עבד אלוהב, שמואל טולדנו
קיבוץ עין־המפרץ — 21.15 ח"כ אלעזר גרנות — אסיפת חברים
רחובות — 20.00 חנן ארז — סמינר מנהים
כרמיאל — 19.00 ולדי מורג, שלמה קיבריק — אסיפת חברים
חיפה — 10.45 יוסי טלמון — בי"ס
25.11 — בית אפרת נהריה — 18.00 אילן אסיה — גימלאים
הרצליה — 19.00 אברהם כהן — אידיש
חיפה — 19.00 חנן ארז — לדור הצעיר
עכו — 19.00 ולדי מורג, שלמה קיבריק מועצת סניף
26.11 — אשדוד — 10.00 חנן ארז — כנס ערי פיתוח
מועצת פועלי ת"א — 18.00 צבי רובל — גימלאים
בית אפרת נהריה — 19.00 אליעזר רונן — אסיפת חברים
מתנ"ס אשדוד — 20.30 נחום שור.
חולון — 19.00 דוד שטוקפיש — אידיש
רמת־גן — 10.00 צפירה יונתן — גימלאים
27.11 — חיפה — 9.00 פסי הולדסהיים — בי"ס
רמת השייסים ת"א — 19.30 אילן אסיה
חיפה — 18.00 יוסף חורי, יוסף שמואלי — נוער ערבי

המחלקה לאיגוד מקצועי

21.11 — חולון — 9.00 בית חרושת פלאה — דב אלקנתי, דב באום
חולון — 14.00 פגישה עם ועד עובדי תדיראן — דב אלקנתי צבי רובל
22.11 — חיפה — 8.00 סיעת מפ"ם במועצת פועלי חיפה בחדרו של יחזקאל יחזקאל
23.11 — חולון — 19.00 עצרת עם בכיכר ויצמן ביוזמת סניף מפ"ם והאיגוד המקצועי בהשתתפות מזכירי המפלגה
24.11 — 17.00 תא העובדות השכירה — נטע מן, רבקה יעקובוביץ
24.11 — עפולה — 19.00 בסניף מפ"ם כנס איזורי יהודי—ערבי של נציגים במקומות העבודה — גמאל כנען, מחמוד יוניס, מחמוד מופרע, דב אלקנתי
25.11 — תל־אביב — 8.30 סיור במקומות העבודה רבקה יעקובוביץ, דב אלקנתי
26.11 — איזור העמק ובית שאן — 8.30 סיור במשחטות עם נטע מן ומשה סבן כהן
26.11 — בת־ים — 9.00 בית חרושת מטל פרס צבי רובל, אלון אטלן
26.11 — תל־אביב 8.30 מפגש מזכירי ההסתדרויות השונות בחדרו של אפרים ולוני
27.11 — חולון — 9.00 בית חרושת המגדר דב אלקנתי, דב באום
27.11 — תל־אביב במרכז — תא פועלים חקלאיים — נטע מן, דב אלקנתי
27.11 — 17.30 תא מועדון הקשישים עם דב אלקנתי

חיכונו לסמינר מורי מפ"ם בגבעת חביבה ב־29—30.11.85

על סדר היום:
יום שישי 29.11.85
17.00—18.30 — מפגש הכרות. סדנא בנושא „אני מחנך לדמוקרטיה"
19.30—21.00 — הדמוקרטיה במבחן המציאות הפוליטית — עליזה עמיר
21.00 — סרט וידאו „בן השכן" ודיון
יום שבת 30.11.85
08.00—90.00 — משלחן ועדת החינוך — ח"כ אמירה סרטני
09.00—10.30 — חינוך לדמוקרטיה ולמעורבות פוליטית — פרופ' יוחנן פרס
10.45—12.00 — סדנא: הבהרת ערכה של הדמוקרטיה
13.00—15.00 — משתק סימולציה בנושא הדמוקרטיה בבית הספר
(תוכנר עזר למורה)

סמינר ארצי לזוגות צעירים 22—23.11.85 — גבעת חביבה

יום שישי — 22.11.85
17.30—18.30 — שיחת פתיחה — אפרים קורן
19.30—21.00 — מאבקים פרלמנטריים במשטר לשינוי חברתי
שבת — 23.11.85
08.30—09.30 — מדיניות השיכון בישראל לזוגות צעירים (בודדים אפרים קורן)
10.30—12.00 — סדנא — איתור מוקדי כוח בקהילה מגן לפה מעכבים מסייעים
13.00—14.30 — סדנא — גיבוש תוכנית פעולה
14.30—16.00 — תוכנית פעולה — סדנא — בחירת מוסדות — שיחת סיכום

עצרת מחאה נגד שחיקת השכר האבטלה והפער החברתי

מוצאי שבת, 23.11.85, שעה 19.00 כיכר ויצמן חולון
בהשתתפות: יאיר צבן — חבר כנסת, אפרים קורן — סגן ראש העיר, יוסי בן יונתן — נציג הגמלאים, נציגי ועדי עובדים, נציגי השכונות, נציגי השומר הצעיר, מנחה — יוסי ברגיל.
חיבור מוזמן — בארגון סניף מפ"ם — חולון

למשפחת שליין, לקיבוץ להבות־הבשן ובית הקיבוץ הארצי
משתתפים בצערכם על מותו המתאומי של
יהודה שליין
זלדה, סנקה, דורית וגלעד

משתתפים בכאב הקיבוץ והמשפחה
במות
יהודה שליין
קיבוץ להבות חביבה

עם המשפחה וקיבוץ להבות־הבשן
במות ביקר באדם
יהודה שליין
חבר הנאמנים של „אחיעזר"
האגודה לעזרה הדדית של
יוצאי תנועת „השומר הצעיר"

עם דליה, רני, המשפחה
וקיבוץ להבות־הבשן
אתכם בצער ובאבל במות
יהודה שליין
קיבוץ עמיר

עם המשפחה וקיבוץ להבות־הבשן
משתתפים באבלכם הכבד במות
יהודה שליין
קיבוץ דן

יושבת ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת הי"12
סגני היושב ראש
חברי הוועדה וצוות העובדים
אבלים על פטירתו של
יהודה שליין
סגן יושב ראש הוועדה
ומשתתפים באבל המשפחה

אנו משתתפים באבלה של חברתנו
מלכה ליפנר־דרוגן
במות אחיה
יעקב ז"ל
בית קיבוץ העוגן

למיכה רינת ומשפחתו
אתכם באבלכם במות האם
חוה רינסקי
קיבוץ מזרע

עם פריידל ויונה קופלמן והמשפחה
אתכם אנו באבלכם במות
האח
בניכר
קיבוץ רמת־השופט

למשפחה ולקיבוץ להבות־הבשן
אתכם באבלכם הכבד במות
יהודה שליין
קיבוץ עין־המפרץ

עם המשפחה וקיבוץ להבות־הבשן
משתתפים באבלכם הכבד במותו של
יהודה שליין
קיבוץ עברון